

nedeljski Primorski dnevnik

Postnina plačana v gotovini
Abb. postale I gruppo - Cena 60 lir

TRST, nedelja, 12. novembra 1967

Leto XXIII. - Št. 268 (6852)

Spomenica SKGZ Enotni socialistični stranki

V četrtek se je sestal izvršni odbor Slovenske kulturno-gospodarske zveze, ki je soglasno odobril spomenico zveze naslovljeno na Združeno socialistično stranko. Spomenico objavljamo v daljšem izveščku, o seji izvršnega odbora pa zelo podrobno poročamo na 9. strani našega lista.

Špicio razširitev tržske industrijske cone, ki je bila napovedana v zadnjem času, je Slovenska kulturno-gospodarska zveza zavzela naslednje stališče in postavlja naslednje zahteve:

Dokončno stališče glede lokacije "Veliki motorji" pri Boljuncu bo SKGZ zavzela, ko se bo na podlagi tehničnih in strokovnih poročil, preprčala, da obstajajo resne ovire gmojnega in časovnega značaja za gradnjo tovarne pri Orehu.

Ce bi kljub vsemu prišlo do zgraditve tovarne pri Boljuncu, bi bilo treba upoštevati nekatera dejstva in uresničiti nekatera zahteve.

Gradnja tovarne Grandi motorji pri Boljuncu bi zasedla površino, ki so za samo vas najbolj dragocene, bodisi, ker so obdelane, bodisi, da predstavljajo potencialne možnosti za širjenje vasi.

Mnogi lastniki, obdelovalci zemlje, bodo izrinjeni iz zemlje, drugim bo odvzeta morda zadnja trajna gmojna rezerva. Upoštevati je treba, da se razteza ERIT v veliki večini v dolinski obliki in je bila ogromna večina teh površin last občanov - Slovencev. Priznati je torej treba, da so Slovenci na Trzškem izgubili mnogo svoje materialne baze - in sedaj jim grozi nove izgube - posebno še zaradi skrajno nizkih in zato krivičnih odškodnin za razlase površin.

Izguba materialne baze spravlja na ta način Slovence v večjo ekonomsko odvisnost, torej v še večjo neenakopravnost.

Blizina tovarne Veliki motorji naselju bo ustvarila nevarne potrebe po stanovanjskih površinah in bo moč dolinske občinske uprave proti morebitnim zadržanim ali zasebnim pobudam za rove gradnje omejena zgolj na spoštovanje urbanističnih predpisov. Na ta način se bo, hče noče, prisiljevanje v občino Dolina poposledilo, kar bo povzročilo bistveno spremembo etnične sestave občine.

Zaradi vseh navedenih dejstev je treba vnesti nekatere korektive glede površin, zaščite interese sedanjih lastnikov, začeti z učinkovitimi ukrepi na kmetijskem torišču in ukrepati v obrambo narodnih interesov Slovencev v občini Dolina ter na Trzškem na splošno.

1. Pri podrobnem načrtovanju je treba, v nasprotju s tem, kar določa okvirni načrt, meje industrijskega področja čim bolj oddaljiti od naselja Boljunc.

2. Dosednje je treba izvajati načelo pogajanj pri odkupu zemlje brez kakršnegakoli pritiska na posameznike in brez izrabljanja morebitnih gmojnih težav nekaterih lastnikov.

3. Treba je dati možnost lastnikom odkupljenih obdelanih površin, da jih zamenjajo s površinami podobne značilnosti in enake vrednosti. Isto bi bilo treba zagotoviti tudi tistim lastnikom, ki v zemlji želijo imeti zadnje jamstvo za primer nesreče, bolezni ali podobno. Prav tako bi bilo treba upoštevati želje tistih lastnikov, ki bi si hoteli zagotoviti zemljišče za poznejšo gradnjo.

4. V novi tovarni bi morali imeti prednost pri zaposlovanju prebivalci občine Dolina, prav tako bi bilo treba namenjati zadovoljivo število uradnih in tehničnih delovnih mest.

5. Prav očitki, ki so spremljali razlase v zadnjem času, da kmetje opuščajo obdelovanje zemlje in da s tem zemlja izgublja vrednost, nas silijo, da ponovno poudarimo najustnost pristopa k načrtu, dolgoročni in za splošno gospodarstvo koristni politiki v kmetijstvu ob upoštevanju dejstva, da je šla doslej javna

c) Proučiti naj se možnosti, da se ob robu področja ustanovi visoko produktivna in specializirana posestva za gojitev cvetlic in povrtnine, ki naj bodo opremljena z napravami za proizvodnjo zornih kultur. Poleg teh posestev bi morali ustanoviti v poplolu breme javnih financ poskusno in vzorno središče za cvetličarstvo in vrtnarstvo. Ta središča bi morali voditi sposobni in specializirani strokovnjaki - inštruktorji.

d) Ker so za razširitev industrijske cone določene znatne površine jurskih zemljišč, nastajajo v zvezi s tem specifična vprašanja, ki jih je treba nagle in primerno rešiti in sicer: predhodno je treba opredeliti pravni položaj teh zemljišč glede na zakon o preureditvi jurskih pravic od 16. junija 1927 št. 1766 ter ustrezni pravilnik. Na ta način bi s pomočjo pristojnosti, dodeljenih sedaj deželi (ki bi morala čimprej preiti v operativno fazo) izšli jasno stališče komisariata za jurske pravice; določiti je treba pravične odkupne cene za jurska zemljišča; v skladu z zakonom bi bilo treba z delom izkupička ustanoviti kmetijska posestva z intenzivnim obdelovanjem s tem, da bi se upravičenci združili v konzorcij, delo bi bilo treba uporabiti za stalne naprave v splošnem interesu prebivalstva, ki naj bodo predvsem produktivne in bi bilo treba vključiti raznovrstne neproduktivne infrastrukture, ki bi morale iti v breme javnih finančnih sredstev.

e) V okviru Ustanove za razvoj kmetijstva naj se ustanovi poseben odsek s sedežem v Trstu, ki se bo ukvarjal z vprašanji, omenjenimi pod točkama 1. in 2. in z njihovim usklajevanjem.

f) V okviru novih deželnih pristojnosti o jurskih pravicah je treba v čim krajšem času te pravice za celotno območje urediti, opredeliti in oddati zemljišča v last upravičencem.

g) V organe, urade in podobno, ki se ukvarjajo s kmetijstvom in gozdarstvom je treba vključiti primerno število osebnosti slovenske narodnosti. Prav tako je treba v komisije vseh vrst in stopenj, ki so neposredno ali posredno pristojne za kmetijska vprašanja, vključiti vsaj enega člana slovenske narodnosti. To velja zlasti za Deželno ustanovo za razvoj kmetijstva.

h) Ustanoviti je treba ustrezne tečaje za strokovni pouk v slovenskem jeziku s posebnim poudarkom na tiste panoge kmetijstva, ki se na novo uvajajo. To delo naj opravljajo strokovnjaki, kadar je potrebno tudi specializirani, ki naj bodo stalno namesčeni ali včasem delovnem odnosu.

i) Za dolinsko občino je treba: a) Takoj uresničiti vse, kar je naštet pod točkami 1., 2., 3. in 4. in kar je uresničljivo pri drugih točkah poglavja A). Še posebno je treba takoj določiti zemljišča, ki so primerna za intenzivno kmetijstvo na področjih, v neposredni bližini industrijske cone.

b) Prouči naj se možnost, da se v okviru samega razširjenega področja ustanove za tržsko-industrijsko pristanišče, ustanovi kmetijsko posestvo živilsko-smeri visoko industrijskega tipa (morebiti na Dolgi Kroni).

c) Prouči naj se možnost, da se v okviru samega razširjenega področja ustanove za tržsko-industrijsko pristanišče, ustanovi kmetijsko posestvo živilsko-smeri visoko industrijskega tipa (morebiti na Dolgi Kroni).

d) Prouči naj se možnost, da se v okviru samega razširjenega področja ustanove za tržsko-industrijsko pristanišče, ustanovi kmetijsko posestvo živilsko-smeri visoko industrijskega tipa (morebiti na Dolgi Kroni).

Trst, 30. oktobra 1967

Te dni je v teku pohod miru iz Milana in drugih krajev v Rim, kjer se bodo udeleženci iz raznih krajev zbrali konec meseca na velikem zborovanju v Ardeatinskih jamah, da izpričajo svojo odločnost v obrambo miru in solidarnost z vietnamskim ljudstvom, ki se junaško upira ameriškim napadalcem. Slika kaže partizane, ki prevažajo s čolni orožje za osvobodilno vojsko

VOLITVE ZA OBNOVITEV 168 OBČINSKIH UPRAV

Danes glasuje na upravnih volitvah skoro milijon volilnih upravičencev

Vendar gre za nepopolno sliko splošne politične usmeritve v Italiji - Mešana italijansko-jugoslovanska komisija o cestnem prometu - Vsedržavno zasedanje vodstva PLI

RIM, 11. - Jutri v nedeljo bodo volitve na področju 223 občin, kjer je ustanovljenih 1786 volilnih sekcij. Na jutrišnjih volitvah gre za obnovo 168 občinskih uprav, med katerimi pa gre v večini za občine z manj kot 5000 prebivalci in torej za občine, kjer se bo volilo po večinskem sistemu. Prav zato jutrišnje volitve ne bodo mogle dati resnejše slike o političnih premikih med italijanskimi volivci.

Vendar pa so tudi te delne volitve zanimive glede orientacije volivcev pred bližnjimi

decentralizacijo, ki pa mora temeljiti na stvarnih in ne na birokratskih zaključkih. Zadnje dogodke v zvezi s sporom o deželah je povezal z odstopom bivšega predsednika senata Merzaga, češ da naj bi ta razvoj osvetlil stvarni politični položaj in naj bi dokazal, da se dogaja v Italiji vse, kar hočejo komunisti.

Dobrišen del poročila Malagodi je bil posvečen tudi mednarodnim vprašanjem, pri čemer je

v skrajnosti zagovarjal ameriško politiko na jugovzhodnem azijskem področju, branil NATO in podprl zahteve o vključitvi Velike Britanije v evropsko gospodarsko skupnost.

Po podatkih ISTAT je dosegel pomorski promet v razdobju januar-julij 1967 13,1 milijona ton, medtem ko je v istem razdobju lanskega leta znašal 13,3 milijona ton. Rahlo znižanje gre predvsem na račun krize na Srednjem vzhodu.

V PONEDELJEK PRIČETEK ZASEDANJA V BEOGRADU

Štirinajsto zasedanje mešanega odbora o londonskem sporazumu

Italijansko-jugoslovanski odbor o spomenici o soglasju bo razpravljal o izvajanju določil v korist manjšin na področju Italije in SFRJ

(Od našega dopisnika)

BEOGRAD, 11. - V ponedeljek se bo v Beogradu pričelo redno zasedanje jugoslovansko-italijanskega mešanega odbora za manjšinska vprašanja, ki je bil ustanovljen na podlagi posebnega statuta londonske spomenice o soglasju. Njegova naloga je posvetovalnega značaja, to je da predlaga vladama Jugoslavije in Italije sprejem ukrepov za zaščito pravic etničnih skupin zajamčenih z londonskim sporazumom.

Jugoslovanskemu delu odbora predseduje načelnik druge uprave v državnem tajnistvu za zunanje zadeve dr. Zvonko Perišić, italijanskemu delu odbora pa o polnomočni minister v italijanskem zunanjem ministrstvu Gian Luigi Milesi Ferretti. Pravo delo odbora se bo verjetno začelo šele v torek. V dotedajni praksi je bilo namreč običajno, da se prvi dan sestane samo predsednik, ki se nato dogovori o programu in načinu dela.

Bogo Samsa

ugledni reviji "Vita italiana" - dokumenti e informazioni, ki jo izdaja predsedstvo vlade in ki ima tako nedvomen uraden značaj. V našem listu smo že dokumentirano odgovorili na številne ugotovitve in trditve te revije, zato se sedaj omejimo samo na dve temeljni pombi:

1. Prvič, v reviji se trdi, da je italijanska vlada od prevzema uprave tržske pokrajine 26. oktobra 1954 skrupulozno izvajala posebni statut.

To pomeni, da ni treba nič narediti, da je že vse narejeno do kraja in to do skrajnosti vestno in po tej logiki sploh za Slovence, ki prebivamo v Italiji, mešana komisija ne bi bila več potrebna.

2. Druga osnovna ugotovitev pa izhaja iz netočnega popisa prebivalstva iz oktobra 1961, iz katerega izhaja, da je Slovencev na tržškem področju komaj 25.582.

Torej gre za vprašanje, ki je zelo majhna pomena, se nanaša na zelo majhen krog ljudi in se z njim v resnici ne spleta izgublja napora.

V našem listu smo že tolikokrat navedli podatke in ugotovitve, podobne primere in dokaze, kako se ne izvaja posebni statut, navedli smo resolucije slovenskih strokovnih organizacij, resolucije, programe in izjave strank, tako da menimo, da je ponovno dokazovanje res odveč.

Pa tudi bežen pregled določil posebnega statuta o nekaterih osnovnih pravicah je že samo po sebi zadosten dokaz.

Kje lahko slovenski prebivalec uveljavlja svoje pravice, da lahko z oblastvenimi organi in drugimi javnimi ustanovami občuje v svojem jeziku in da prejme slovenski odgovor na slovenske vloge v prevodu? Razen redkih izjem v štirih okoliščinah, nekaj primerov pri izdajanju prepustne lahko ugotovimo, da praktično nikjer.

Kje so slovenski napisi? Na slovenskih solah, na občinskih cestah, ki so jih ponovno postavile slovenske občine, in skoro nikjer drugje.

Kje so Slovenci "pravičnosi" zastopani v javnih ustanovah, odborih, komisijah itd. Samo v onih izvoljenih organih, kjer lahko ugotovimo, da velja stroktni demokratični mehanizem in kjer smo se, da tako rečemo, "sami izvolili", pa bodisi na lastnih listah ali na listah italijanskih naprednih strank. Torej v občinskih, pokrajinskih in v deželnem svetu. Povsod, kjer je skrb države za imenovanje, pa tega ni. To niti v komisiji za kmetijstvo tržske trgovske zbornice, ki je imenovana, in ko gre za panogo, ki je skoro v celoti v rokah slovenskih kmetovalcev, kjer pa je v komisiji samo en član slovenske narodnosti.

Skratka lahko potegnemo zaključke, da se ni premaknilo nič, ali skoro nič, na vseh onih področjih, ki so v pristojnosti deželne, nekaterih lokalnih in v pristojnosti krajevnih ustanov, kjer je slovensko prebivalstvo v tej ali oni obliki demokratično soudeleženo. Pri tem pa žal ne gre in ne more iti za bistvene zadeve, saj imajo krajevne ustanove zelo omejene pristojnosti, in celo dežela ne more narediti nič v korist slovenskega prebivalstva, ker ji to preprečuje ponovno strogo zvezo izvajati statut.

Zato je posvemu utemeljena želja slovenskega prebivalstva, da bi bilo sedanje 14. zasedanje mešanega odbora posvečeno predvsem tem vprašanjem, ki so bistvenega pomena za normalno življenje slovenske manjšine in da bi razpravljali:

O petem členu, ki določa svobodno uporabo jezika manjšine v osebnih in uradnih stikih z upravnimi in sodnimi oblastmi, pravico prejemanja od oblasti odgovorov v istem jeziku, pravico do tolmačenja in prevoda odgovorov, do prevoda sodniških razsudov, uradnih obvestil in publikacij, pravico do napisov na javnih ustanovah in pravico imen mest in ulic jezika manjšine.

O drugem členu, ki govori o enakopravnosti in ki med drugim določa enake pravice v pridobivanju in opravljanju javnih služb, funkcij in poklicev in časti, enakost glede stopanja v javne in upravne službe in izrecno spravičeno udeležbo na upravnih položajih.

O četrtem členu, ki jamči etnični značaj in neoviran kulturni razvoj manjšine in izrecno določa, da bodo prosvetno-kulturne, družbene in športne organizacije manjšine deležne enaknega ravnanja kakor ustrezne organizacije večine, zlasti glede uporabe javnih poslopij in "pomoči iz javnih finančnih sredstev".

Življenje gre naprej in postavljajo se nova vprašanja. Med o-

Bogo Samsa

(Nadaljevanje na 2. strani)

V petek je jugoslovanski generalni konzul v Trstu priredil skupni večeprazniku v Rimu Srdjanu Prici. Na sliki: na levi gen. konzul inž. Marjan Cappellini in predsednik deželnega odbora Berzanti

NA ATOMSKI LETALONOSILKI «ENTERPRISE»

Dvourni Johnsonove ponudbe o mirovni konferenci glede Vietnama

Velik napad partizanskih sil na skupino ameriških vojakov pri Dak Toju - Južnovietnamska osvobodilna fronta je izpustila tri ameriške ujetnike, ker so obžalovali izvršene zločine proti ljudstvu

WASHINGTON, 11. — Ameriški predsednik Johnson je govoril na letalonosilki na atomski pogon «Enterprise» in je izjavil, da bi bil pripravljen sestati se na mirovni konferenci o Vietnami na nevtralnem tleh, na primer na ladji kakšne nevtralne države v nevtralnem vodah.

Izjavil je tudi, da je pripravljen «srečati se na sredi poti» in da «nobena stran ne more zahtevati, da bi druga stran hodila po vodi in sama napravila čudeže». Toda takoj zatem je ponovil svoje običajne trditve, češ da severni Vietnamci silijo ZDA na bojevanje, ter da je dovolj, da Hanoi izreče samo potrebno besedo in bo konec spora.

Kakor vidimo, vedno ista igra besed, ki praktično pomeni zahtevo, naj bi osvobodilne sile kapitulirale.

Johnson je omenil sestanek predsednika Roosevelta s Churchillom na ameriški križarki «Augusta» sredi morja, kjer sta pripravila «atlantsko listino» in je dejal, da prava dokument vsebuje tista načela, ki bi po mnenju ZDA morala pripisati k premaganju vietnamske krize.

V Saigonu je ameriški predstavnik sporočil, da so osvobodilne sile sprožile sinodi pod velikim nalivom močan napad na skupino ameriških vojakov blizu Dak To. Na obeh straneh so bile velike izgube. Američani so imeli 83 mrtvih, 206 ranjenih in dva pogrešana. Po ameriških trditvah so imeli partizanski vojakovi 40 mrtvih, Bitka na področju Dak To traja že devet dni. Osvobodilne sile izvajajo močne napade na Američane.

Južnovietnamska narodnoosvobodilna fronta je javila, da so izpustili tri ameriške ujetnike in jih izročili v Kambožiji amerškemu «odboru za obrambo pravice osvobodnih ujetnikov». Fronta sporoča, da so jih izpustili, «ker so pokazali iskreno obžalovanje za izvršene zločine proti južnovietnamskemu ljudstvu ter so spoštovali disciplino in pravila med ujetništvom».

Predstavnik osvobodilne fronte, ki je izročil tri ujetnike, je izjavil, da namerava osvobodilna fronta s tem odgovoriti na dobro voljo v korist miru in pravičnosti, ki jo kaže ameriško napredno prebivalstvo, ki se upira vojni ameriških imperialistov v Južnem Vietnami in izraža svojo solidarnost ter podporo ameriškim črnim, ki se borijo za svoje osnovne državljanske pravice.

Štiri ameriške vojne ladje so večer bombardirale južno od Danang položaje osvobodilne vojske. Obstreljalec so jih z raketa. Večkrat bombardirali, kljub slabemu vremenu, položaje osvobodilne vojske na osrednji planoti.

V Saigonu je južnovietnamski predsednik Van Tieu izjavil, da predvideva, da bo Južni Vietnam spodbudil štirindvajsetno premirje, je za božič in drugo štirindvajsetno premirje za novo leto, tretje premirje 48 ur pa ob vietnamskem novem letu v začetku februarja.

Predsednik Tieu je tudi izjavil, da si Južni Vietnam pridržuje pravico zasledovati osvobodilne sile, ki se zatekajo čez kamboško mejo.

Jo. Znano je, da Američani in južni Vietnamci opravljajo svoje napade na Kambožijo s trditvijo, da se pripadniki osvobodilne vojske zatekajo na kamboško ozemlje.

V Phnom Penhu pa so kamboške oblasti objavile uradno sporočilo, ki pravi, da je skupina dvesto mož napadla s tajskega ozemlja nekatero kamboško polje, na meji. V skupini so bili deseterstari kamboški uporniki in tajski vojaki, ki so prišli iz Tajse.

Neko drugo uradno poročilo pravi, da je malo upanja, da bi dosegli spravo med Kambožijo in ZDA, dokler bo Washington ostal na sedanjem stališču glede kamboških meja. Kakor je znano, je Kambožija prekinila diplomatske odnose z ZDA maja 1965, ko so ameriške sile bombardirale nekatero kamboško območje vasi.

Zborovanje Komsomola

MOSKVA, 11. — Sovjetski «Komsomol» je imel v palači kongresov veliko zborovanje ob 50. obletnico oktobrske revolucije, katerega je predsedoval generalni tajnik Komsomola Sergej Pavlov. Generalni tajnik ni omenil delegacij Kube in Kitajske. Med razpravo so obravnavali predvsem zgodovinska vprašanja.

Agencija Tass je objavila članek lista «Rdeča zvezda», v katerem je govorila o mobilnih enotah sovjetske armade oboroženih z atomskimi strateškimi bombami, kar jih sovražnik ne bo mogel uničiti. Novo orožje so prikrili pokazali med torbovsko parado na Rdečem trgu. Gre za močan traktor, ki prevaža raketo, izstrelilec in vse

sebe in to tudi po težavnem terenu. Pri tem celotna naprava lahko razvija precejšnjo hitrost. Raketa lahko takoj stopi v akcijo s pomočjo avtomatičnih naprav in zadostuje samo ena oseba za celotno operacijo. Raketa ima akcijski radij nekaj tisoč kilometrov.

V Leningradskem «Zimskem dvorcu» so odprli razstavo «Od Džerija do Picasse» v kateri prikazujejo 78 najbolj zanimivih del evropskih slikarjev. Zanimivo je, da so posegli v zakladnico in so prikazali dela, ki jih do sedaj niso razstavili.

Lunina sonda

PASADENA, 11. — Preiskovalni laboratorij je danes sporočil, da bo Lunina sonda «Surveyor 6» pričela analizirati Lunino površje. Specialne naprave oddajo delujoče in predvidevajo, da bodo dane lahke znanstveniki prišli do prvih zaključkov, bo potrebnih najmanj trideset ur in rezultati ne bodo znani pred nekaj tedni.

Zasedanje varnostnega sveta

NEW YORK, 11. — Včeraj se je sestel varnostni svet, ki je nadaljeval razpravo o protestu Konga Kinšasa proti Portugalski, češ da so pretekli teden vojaški plačanci vdrl v Katango, pred čemer so se vžele v portugalski Angoli. Portugalski delegat je zanikal fotografirano dokumentacijo in je dejal, da bi jih lahko posneli kjer koli. Po obtožbi pa predstavljajo fotografije večalskega in med drugim tudi urad, kjer je sedež generalnega štaba. Kongski predstavnik Lutete je izjavil, da gre za javno tajnost glede obstoja plačancev in je zahteval, da se proglasi za vojne zločince. O tem vprašanju bo varnostni svet ponovno razpravljal v torek.

Italijanska vojaška dobava Kanadi

OTTAWA, 11. — Pred dnevi so podpisali pomembno pogodbo o dobavi vojaških potrebščin s strani Italije za kanadsko vojsko mornarico. Gre za paket tovarov kalibra 5,4 palcev v skupni vrednosti 5,64 milijard dolarjev (okrog 3 milijard 271 milijonov lir). Topove bodo izročili avgusta 1970. Namenjeni so za štiri protipodmorniške enote kanadske mornarice na za poligon mornarice. Opremljeni bodo z radarjem holandske proizvodnje in bo za vprasanje celotne naprave za stranjele zadostoval en človek. Po uradnih vesteh so kanadski vojaški krogi mnenja, da gre za pomembno novost ladijske oborožitve in da je tudi cena izredno ugodna.

Mollet o sodelovanju s komunisti

PARIZ, 11. — Generalni tajnik Mollet je izjavil, da so se komunisti že izrekli za pluralizistično stranko in da sta Hruščov in general de Gaulle mnogo napravila za zblizanje med komunisti in socialisti.

Obdolžen voditelj Ku Klux Klana

PASCAGOULA (Mississippi), 11. — Ponovno so aretirali Sama Bowersa «čarja vseh čarovnikov» Ku Klux Klana, ki so ga pred tremi tedni obdolžili, da je kriv, ker je sodeloval pri uboju treh pripadnikov za civilne pravice in katerega so izpustili, ker je plačal jamščino. Sedaj so ga zaprli skupaj s tremi drugimi pripadniki Ku Klux Klana, ker je sodeloval pri zverinskem uboju črnc, ki je bil znan poslovni človek na tem področju. Črnce je prišel v spor s Ku Klux Klanom, ker je poval svojo prijateljstvo, da glasujejo. 10. januarja 1964 so vrtil zaigralo bombo v njegovo stanovanje, pri čemer je umrl v plamenih.

Kongres nemške neonacistične stranke

BONN, 11. — Na kongresu neonacistične nacionalsocialistične stranke so z veliko večino glasov izvolili za predsednika Adolfa von Thüdena, ki je med drugim govoril tudi o južnotirološkem vprašanju in se je v tej zvezi skliceval na «krvno povezanost» in «izdajstvo, kar naj bi bili Nemci krivi češ da so «iznašli» neko avstrijsko nacijo in da so prepustili Južno Tirolo svoji usodi. Njegov prednik nemške neonacistične stranke je navedel, da ima stranka 26.893 članov. Glede deleža odstotka živ-

ŠPORTŠPORTŠPORT

Včeraj začetek mednarodnega namiznoteniškega turnirja za

«3. Borovo nagrado»

Turinčanu Claudiu Baiocchiju prvi naslov v skupini drugokategorikov

Dva Slovenca v finalu mladinskega turnirja - Danes dopoldne nadaljevanje turnirja, popoldne pa zaključek s finalnimi tekmami

Medtem ko se je mednarodni namiznoteniški turnir za «3. Borovo nagrado» začel že s tekmi mladincev v zgodnjih popoldanskih urah, je bila včeraj uradna otvoritev, med katero je podpredsednik športnega združenja Bor. M. Dolgan pozdravil goste ter jim želel obilo športnih uspehov. V kratkem prireditelj tega mednarodnega turnirja, izrazil se posebno zadovoljstvo, «da lahko tudi mi prispevamo k večjemu uveljavljanju te mlade in lepe športne discipline, obenem lastno pozicijo celotnega športa in doprinesemo na tem dinamičnem križišču ljudstev in narodov k boljšemu sporazumevanju in sožitju. Zaradi tega naj šport na tem ozemlju ostane ena izmed stičnih točk in most med sosedi».

V dvoranah, kjer so na čast udeležencev vislele jugoslovanske, poljske in italijanske zastave, je bilo že od vsega začetka zelo živo.

Edvard Vecko

Izraelci so se razglašali in ko so se začele tekme, je zavladalo, kljub velikemu številu gledalcev tišina, ki jo je tu pa tam prekinilo ploskanje s katerim so prisotni nagradili kako učinkovito potezo igralcev.

Da je ta Borov turnir res izredne važnosti dokazujejo ne samo imena igralcev, temveč gostje, ki so včeraj prišli v Trst. Med njimi na predsednika namiznoteniške zveze Slovenije tov. Petra Dulajca in na generalnega tajnika namiznoteniške zveze Jugoslavije in člana mednarodne zveze ITTF tov. Slobodana Jeremića iz Beograda. Seveda so tudi prisotni predsedniki številnih društev iz Slovenije in tudi predstavniki poljskega kluba iz Gliwice.

MLADINCI

Mednarodni turnir se je začel s tekmi mladincev. Očrta se je takoj ogrel in mladinci so uprizorili, posebno po zaslugi jugoslovanskih igralcev, zelo srčaste borbe. Posebno ostra je bila tekma med članom tržaške CGS Benjijem in predstavnikom ljubljanske Ilirije Setinom, ki se je zaradi izredne igre obel, zelo zavlekel. Mladi namiznoteniški igralci iz Slovenije so kljub kmalu odpravili svoje tržaške tekmece: v finalu, ki bo danes, se bosta spoprijela Simonka (Olimpija Ljubljana) in Zekš (Murska Sobota).

Osmina finala

Venuti (Sofitta) - Koren (CGS TS) 2:0 (21:12, 21:18)
Jugović (Olimpija) - Signanin (CGS TS) 2:0 (21:12, 21:13)
Colonna (CGS TS) - Angiolini (CGS TS) 2:0 (21:19, 21:9)
Varnerin (Sofitta) - Renni (CGS TS) 0:2 (15:21, 15:21)
Giannini (CGS TS) - Setina (Ilirija) 0:2 (8:21, 10:21)

Cetrifinale

Simonka (Olimpija) - Venuti (Sofitta) 2:0 (21:10, 21:12)
Jugović (Olimpija Lj.) - Colonna (CGS TS) 2:0 (21:13, 21:15)
Renni (CGS TS) - Setina (Ilirija Lj.) 2:1 (12:21, 21:10, 21:11)
Mamel (Sofitta TS) - Zekš (Murska Sobota) 0:2 (6:21, 12:21)

Polifinale

Simonka (Olimpija Lj.) - Jugović (Olimpija Lj.) 2:0 (21:16, 21:16)
Renni (CGS TS) - Zekš (Murska Sobota) 0:2 (24:21, 13:21)
Finalista sta Simonka (Olimpija Ljubljana) in Zekš (Murska Sobota).

II. KATEGORIJA (moški)
Zanimanje za turnir je doseglo vrhunec v večernih urah, ko so se na zelenih mizah spoprijeli drugokategoriki in kasneje še prvokategoriki. V skupini prvih sta nastopila tudi borovca Edi Košuta in Edi Bole. Košuta je naletel na trdovratno oviro in se je moral umakniti. Bole pa je prišel do polfinala, kjer pa je moral, verjetno na najboljši formi, prepustiti prosto pot močnejši duši D. Colliju. Ta je prisel v svojo igro, vendar pa vseeno ni mogel prevarati bolj prirebnega in izredno gibčnega Turinčana.

Scarpellini (Nosari Bergamo) - Pascucci (Ansaldo Genova) 2:0 (21:14, 21:10)
Rigon (Olimpija Vicenza) - Trifoglio (Brooklyn Treviso) 2:0 (21:12, 22:20)
Divo (CGS TS) - Baiocchi (Cus Turin) 0:2 (17:21, 12:21)

Cetrifinale

Bonfanti (Alpe Bergamo) - Edi Bole (Bor TS) 0:2 (15:21, 20:22)
Dal Colle (Olimpija Vicenza) - Pelizzola (CSI Augusta Milan) 2:1 (13:21, 21:17)

FINALE

Baiocchi (Cus Turin) - Dal Colle (Olimpija Vicenza) 3:0 (21:17, 21:10, 21:15).

I. kategorija: včeraj do četrtfinala

Bole (Bor) - Pascucci (Ansaldo Genova) 3:2 (11:21, 14:21, 21:12, 21:19, 21:16)
Klevisar (Olimpija Ljubljana) - Podworny (Gliwice Poljska) 3:1 (21:19, 21:17, 15:21, 21:17)

Teran (Triglav Kranj) - Bruni (CGS TS) 3:0 p. f.
Vecko (Olimpija Ljubljana) - Baiocchi (Cus Turin) 3:0 (21:18, 21:16, 21:18)

Godina (Maribor) - Consonni (Alpe Bergamo) 3:0 (21:17, 23:21, 21:19)
Zekš (M. Sobota) - Durazzano (La Soffitta TS) 3:0 (21:15, 21:8, 21:16)

Košuta Boris (La Soffitta TS) - Scarpellini (Nosari Bergamo) 3:1 (23:21, 21:14, 16:21, 21:16)
Krcn (Olimpija Ljubljana) - Bonfanti (Alpe Bergamo) 3:1 (14:21, 21:16, 21:18, 21:19)

Teran (Triglav Kranj) - Košuta Edi (Bor TS) 3:0 (21:10, 21:11, 21:18)
Korpa (Olimpija Ljubljana) - Kubacka (Gliwice Poljska) 3:0 (21:18, 21:18, 21:16)

Košuta Boris (La Soffitta TS) - Scarpellini (Nosari Bergamo) 3:1 (23:21, 21:14, 16:21, 21:16)
Krcn (Olimpija Ljubljana) - Floreani (La Soffitta TS) 3:0 (21:18, 21:14, 21:13)

Bonfanti (Alpe Bergamo) - Simonka (Olimpija Ljubljana) 3:1 (23:21, 13:21, 21:19, 21:8)
Koman (Ilirija Ljubljana) - Lucio (IT Sesto Milan) 3:0 (21:12, 21:16, 21:12)

Teran (Triglav Kranj) - Petrovnik (Ljubljana) 3:0 (21:15, 21:12, 21:11)
Košuta Edi (Bor Trst) - Forgone (Ansaldo Genova) 3:0 (21:14, 22:20, 21:18)

Jugović (Olimpija Ljubljana) - Mrgole (Murska Sobota) 3:0 p. f.
Govin (Gliwice, Poljska) - Renni (CGS TS) 3:0 (21:15, 21:10, 21:16)

Rigon (Olimpija Vicenza) - Kovacich (Maribor) 3:0 (21:5, 21:16, 21:17)
Kubacka (Gliwice Poljska) - Pelizzola (Cus Turin) 3:0 (21:12, 21:21)

Košuta (Bor TS) - Scarpellini (Nosari Bergamo) 0:2 (18:21, 12:21)
Rigon (Olimpija Vicenza) - Baiocchi (Cus Turin) 0:2 (18:21, 9:21)

Polifinale
Bole (Bor) - Dal Colle (Olimpija Vicenza) 1:2 (17:21, 21:16, 11:21)
Scarpellini (Nosari Bergamo) - Baiocchi (Cus Turin) 0:2 (17:21, 19:21)

FINALE
Baiocchi (Cus Turin) - Dal Colle (Olimpija Vicenza) 3:0 (21:17, 21:10, 21:15).

DANAŠNJI SPORED

DANES, 12. novembra 1967
— Ob 8.30: Nadaljevanje začetnih tekmovalj
— Ob 10.00: I. kategorija ženske
— Ob 11.00: Moške dvojice
— Ob 12.00: Mešane dvojice
— Ob 14.00: Odmor
— Ob 15.30: Nadaljevanje vseh tekem do FINALNE TEKME

NOGOMET

V prijateljski tekmi je nogometni klub Rijeka premagal člana slovenske lige Koper 3:0 (3:0).

V PRVEM KOLU MOŠKE ODOJKARSKE B LIGE

Tržaški derby za plave

Bor-Libertas (Trst) 3:0 (15:6, 15:6, 15:10)

BOR: Orel, Klavdij Veljak, Fučka, Uršič, Plesničar, Jurkič, Vopolev, Milot in Šušteršič.
LIBERTAS: Bearzi, Fonda, Aldo in Gianni Frison, Giacomelli, Marsich, Neubauer, Puzi, Toffi in Rizzetti.

GLAVNI SODNIK: Olivio Primo (Modena).

STRANSKI: Marcon Gianfranco (Trst).

ZAPISKNIKAR: Roje Jožef (Trst).

V prvi tekmi letošnjega odbojarskega prvenstva B lige je moška šestica Bora osvojila oba točka in pokazala, da bo lahko odigrala povsem dobro ta turnir ob bo nadaljevala po tej poti. Predvsem novost v sistemu igre, Borovci so se s uspehom poslužili «četrtega na mrežo», kar je spravljalo v zadrego nasprotnikov obrambo. Že več let so plavi skušali asimilirati ta sistem, a jim je vedno spodbledelo zaradi raznih okoliščin, kot posledicami igralci, študij posameznikov in predvsem slaba viziranost. Ta sistem namreč potrebuje izredno dolgo vadbo. To pa je bilo in je za slovenske odbojkarje skoraj nemogoče predvsem tudi zaradi nastopov na SBI. Kot kaže pa je bila letos poletna priprava bolj temeljita in sadi so se pokazali že v prvi tekmi.

Libertas je protizagranih borovcem pokazala le malo. Tu pa tam so skušali belu ustvariti protinapad, a njihove nade so se ustavile ob učinkovitem bloku.

Posamežno so plavi dobro zaigrali in moramo biti zadovoljni, upoštevajoč tudi, da je komaj začetek prvenstva in da marsikateri še potrebuje vadbo. Naj omenimo, da je prvič stopil na igrišče z dresom prve ekipe mladi Klavdij Veljak in se je takoj vključil v igro s igralci, tako da je pozitivno preselil ognjeni krst prvenstvene tekme.

V prvih setih so slovenski predstavniki razpolagali po mili volji s šeststoro Libertasa. V tretjem setu pa je prišla na račun tudi ta, a ne toliko po lastni zaslugi, temveč «po zaslugi» Plesničarja, ki je nemarnost udaril po obrazu Orla in ga tako prisilil, da je zapustil igrišče. Sledilo je nekoliko zmešnjave v Borovih vrstah, ki pa je bila kmalu odstranjena in tudi tretji set je tako prišel plavi.

In četrta novost. Za sodniško mizo smo prvič zasedli slovenskega predstavnika. Znak, da se za mejski šport vedno bolj širi in osvaja položaje tudi izven agonističnega okolja. ...

V telovadnici Zandonai pri Sv. Anji je šeststotna gasilcev iz Bologne gladko odpravila domači CRDA.

Izid
Bovolli - CRDA 3:0 (15:4, 15:7, 15:8)
CRDA: Coletti, Miserochi, Mastenici, Cedolini, Fogato, Unterberger, Sordo, Katalan, Muchino in Pipan.

BOVOLLI: Malzanti, Scallari, Severi, Celeste, Marasciani, Barsi, Veneri, Pascarelli, Orsoni, Strazzari, Zandonai in Penazzi.

Sodnik: Mattaro (Videm) in Pimazzoni (Trst).

KOŠARKA

NARAJANJSKO PRVENSTVO

Danes ob 8.30

(v Ul. Caravaggio)

L. Adriatico - Bor

Danes bodo Borovi naračalniki odigrali tretje kolo košarskega prvenstva. Danasnji nasprotnik plavih bo močna petelica Lloyda Adriatica, ki je glavni favoriti za končno zmago.

Borovci nimajo velikih možnosti, vsekakor se bodo močno potrudili.

V današnji tekmi, ki bo v telovadnici v Ulci Caravaggio 6 ob 8.30, bodo plavi nastopili s naslednjimi postavami: Valter in Stojan Battisti, Peter Starc, Renato Štokelj, Livio in Sandi Petot, Valter Maro, Dario Segina, Drago Bogatec, Egon Sirca.

ZIMOVANJE SPDT
bo v Kranjski gori ob 28. decembra 1967 do 2. januarja leta 1968. Zaradi omejenega števila mest je nujna takojšnja prijava. Vpisovanje in poslušala v Ul. Geppa 9.

GORIŠKI NOGOMET

Danes bodo Sovodenjci odigrali prvo prvenstveno tekmo na doma. čih tleh. Medtem ko so imeli v nedeljo dokaj trdno vajo v rokah v tekmi s Fossalunom, ki jo je sodnik v 11' p.p. prekinil zaradi vremenskih nepravil, čaka Sovodenjce dokaj težka naloga: premagati trdi oreh - Starancan. V vrstah tega igrajo bodisi levo kot desno krilo dokaj dobro, medtem ko je tudi obramba budna.

Nazivlje temu pa tudi Sovodenjci niso tako zanič, čeprav bodo odstopili Marinič in Devetak. Baje tudi Prinčič ne bo zaradi šolskih obveznosti. Čeprav se pozna ekipi pomankanje treninga, je glavni vzrok negativnega delovanja ekipe premalo poštovanostni ter premalo medsebojnega spoštovanja. Ekipa ima sicer lep način igre, vendar pa nenehno preprič za prazen in skavri vse lepe akcije, ker igralci namerajo, da bi ga spodbujali, mu naprti živčnosti. Zato vodstvo ekipe ne naproša vse igralce, vsakega posebej, naj se pokažejo vsaj nekoliko olikani in na poštovanostni igrajo kot tisti 10 minut v nedeljo v Fossalunu, kjer bi gotovo zmagali.

K. B.

Memorial M. Filej

Danes, 12. t.m. bodo atletski tekme, ki so bile prejšnjo nedeljo odložene zaradi slabega vremena.

Zbor atletov bo ob 8.30. Vpisovanje bo na tekmovalnem prostoru. Tekem se lahko udeležijo naračalniki (1950 in mlajši) in mladinci (1949 in starejši). Isti dan bodo tudi tekme za deklice in naračalnice.

OBVESTILO TAJNIŠTVA OZN

Varnostni svet bo razpravljal v ponedeljek o Srednjem vzhodu

Izrael odločno zavrača sprejem indijsko-malijsko-nigerijske resolucije - Proces proti poveljnikom letalstva ZAR

NEW YORK, 11. — Tajništvo OZN javlja, da bo varnostni svet nadaljeval razpravo o Srednjem vzhodu v ponedeljek ob 16.30 po srednjeevropskem času.

Zvedelo se je, da je Sovjetska zveza predložila varnostnemu svetu načrt resolucije, ki pooblašča tajnika OZN, naj poveča število opazovalcev OZN na področju Sueškega prekopu od 43 na 90. Poleg tega pooblašča tajnika, da sprejme tehnične ukrepe, da se olajša delo opazovalcev OZN.

Izraelci zunanji minister Eban je v intervjuju izraelskemu radiu izjavil, da Izrael odločno odklanja sprejem indijsko-malijsko-nigerijske resolucije, če bi ta dobila večino v varnostnem svetu. Dodal je, da bo Izrael odklonil sodelovanje s posebnim predstavnikom Združenih narodov, ki bi ga imenovali na podlagi te resolucije.

Dopisnik lista «Al Ahram» píše iz Washingtona, da so ZDA sklenile obnoviti dobavo letal Jordaniji. Toda v ameriških uradnih krogih so izjavili, da ni bil med Husseini obiskom v Washingtonu sprejet noben sklep glede dobavljanja orožja Jordaniji.

SPORAZUM MED SINDIKATI IN INTERSINDOM

Jamstva o zaposlitvi v Trstu in Tržiču

Sporazum izrečno določa, da ne bodo izvedli kolektivnih odpustov na področju Genove, Trsta in Tržiča, kjer bodo najresnejše posledice preureditve ladjedelniške industrije

RIM, 11. — Okvirni sporazum med Interindom in vsemi tremi sindikalnimi organizacijami kovnarjev predvideva določena jamstva v zvezi s preureditvijo ladjedelniške industrije. Sporazum določa, da ne bodo izvedli kolektivnih odpustov in da bodo upoštevali zahteve delavcev glede zaposlitve.

Sporazuma sindikalne organizacije do sedaj še niso dokončno podpisale, ker morajo prej dobiti pooblastila vseh sindikatov posameznih strok. Izjavila pa so, da bodo sporazum podpisali v kratkem.

Sporazum obsega štiri poglavja, pri čemer obravnava vprašanje zaposlitve, plač, zaposlitve mladih delavcev in končno informacijo sindikatov glede načrtov mednarodne komisije za gospodarsko načrtovanje (CIPE) glede osebja.

Spor

TRUMAN CAPOTE

Hladnokrvno

«Lahen vetrič z morja». To je eden od majhnih iz cementa sedanjih in s štukom okrašenih hotelov, ki se vrstijo vzdolž obale, otočne ceste. Decembra 1959 so »kopalnice« naprave hotelu Somerset sestajale iz dveh velikih sončnikov, ki sta bila zadaj za hotelom vrtakljena v opek pas peska. Rosa sončnik je nosil napis »Tu kaj dobiš sladolež Valentine«. O polnoči na božični dan so pod sončnikom in okoli njega sedele štiri ženske z majhnim radiom, ki jim je igral kot za podoknico. Drugi, modri sončnik z napisom »Ogorelo polt vam da Coppertone« je dajal steno Dicku in Perryju, ki je bil pet dni stanovanj v Somersetu v sobi za dve osebi. Soba je bila osmestajst dolarjev na teden.

«Nisi mi še voščil za božič», je rekel Perry.

«Vesel božič, ljubček. In srečno novo leto».

Dick je imel na sebi kopalke, Perry pa, kakor v Acapulcu, ni hotel kazati svojih pohabljenih nog — bal se je, da bi tako »zallili« druge kopalce — in je bil zato do

Pričujoč odlomek je iz knjige, ki nosi gornji naslov (Hladnokrvno). Avtor dela, Truman Capote (ki je tudi avtor znanega »Zajtrka pri Tiffanyju«), je za uvod svojega dela napisal, da so vse osebe in dogodki v tej knjigi resnični (in ne, kot se tolikokrat bere, da so izmišljeni) in da je vsaka podoba samo slučajna. Zaradi tega je delo tudi čisto nova zvrst romana, ki se opira na tisto, kar so ljudje sami pripovedovali o sebi. Avtor pa se je pokazal umetnik prav v tem, kako je vse to povezal v leposlovno delo. Roman je do sedaj že preveden v vse svetovne jezike. — Slovenski prevod je izšel v Zepni knjizi Zenit, ki jo izdaja Mladinska knjiga v Ljubljani. Knjigo je mogoče kupiti tudi v Tržaški knjigarni.

vratu obložen, imel je na sebi celo nogavice in čevlje. Pa je bil v resnici še kar zadovoljen, in ko je Dick vstal in začel telovaditi — delal je stojiče, da bi napravil vtis na ženske pod roza sončnikom — se je zatopil v mirniški časopis Herald. Kmalu je v notranjem delu lista našel na zgodbo, ki je pritegnila nase vso njegovo pozornost. Bil je govor o umoru, o tem, da je bila na Floridi umorjena mlada družina, mr. in mrs. Clifford Walker, njun štiriletni sinček in njuna dveletna hčerka. Žrtve so bile ustreljene v glavo s puško kalibra 22, niso pa bile zvezane in niso imele zamašenih ust. Zločin, po katerem ni bilo sledov in očitno tudi ne motiva zanj, se je zgodil v soboto ponoči 19. decembra v hiši Walkerjevih na ranchu v okoliščini blizu kraja Tallahassee.

Perry je zaustavil Dickovo povedanje, bral naglas in rekel: »Kje v bila prejšnja sobota?»

»Kot kaže, če sva bila v Tallahasseeju?»

»Tebe sprašujem.«
Dick je pomislil v četrte ponoči sta, menja se za krmilom, zapustila Kansas in se peljala skozi Missouri in Arkansas in čez Ozarke sgora v Louisiano, kjer sta se v petek zgodaj jutraj ustavila, ker se jima je bila pokvarila baterija. (V Shreveportu sta kupila drugo, rabljeno, in sta zapeljali plačala dvaindvajset in pol dolarja.) Tisto noč sta spala v avtomobilu na robu ceste blizu meje med Alabamo in Florido. Drugi dan sta potovala brez naglice in sta napravila nekoliko turističnih ovinkov — obiskala sta terno aligatorjev in kačjo farmo, se v colnu s steklenim dnom vozila po srebrnem čistem močvirskem jezeru in si v obsestni ribji restavraciji privoščila dolgo in drago kosilo z jastogom, pečenin na žaru.

Prekrasen dan! A ko sta prišla v Tallahassee, sta bila tako trudna, da sta sklenila v tem mestu prenočiti. »Da, v Tallahasseeju«, je rekel Dick.

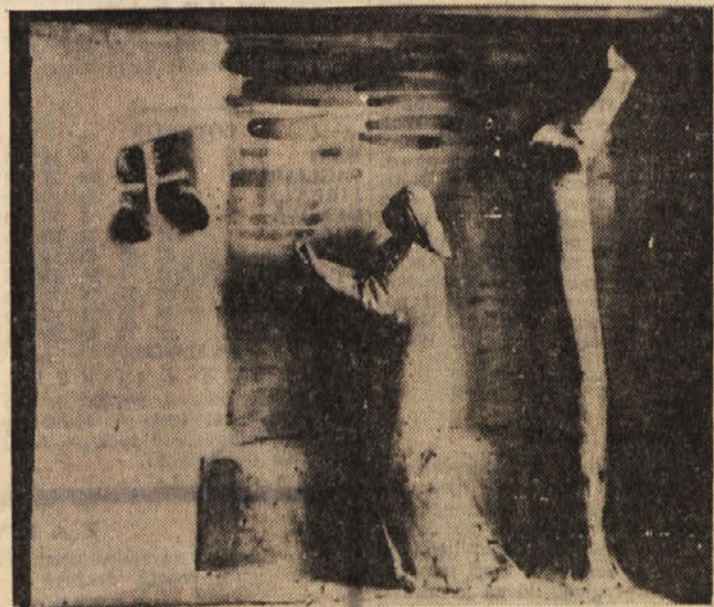
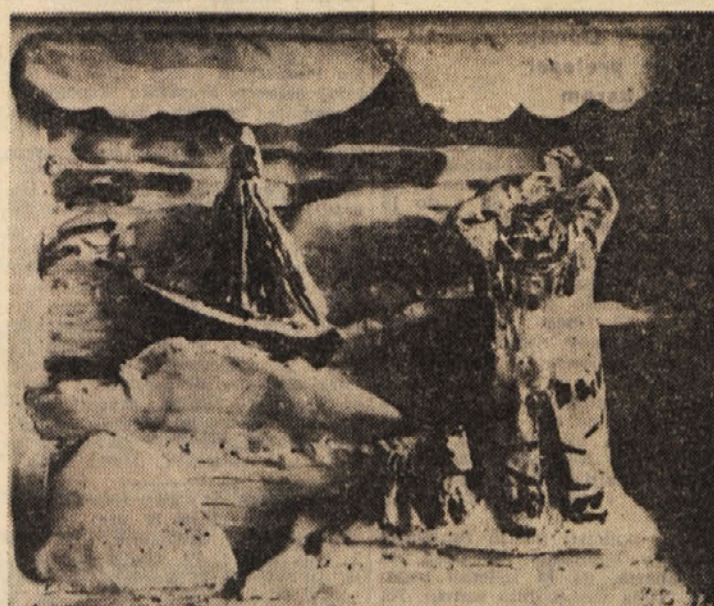
»Čudno!« je rekel Perry in po novno preletel članek. »Veš kaj? Ne bi se čudil, če bi bil to napravil kakšen norec. Kakšna zmešana glava, ki je brala, kaj se je zgodilo v Kansasu.«
Dick, ki mu ni bilo do tega, da bi poslušal Perryja, kako »spet nasenja« to stvar, je skomignil z rameni, se zarežal, stekel k mrem pesku, ki so ga oblivali valovi, in se kdaj pa kdaj sklonil, da pobere skoljko. Ko je bil še otrok, je sosedovemu sinčku, ki je bil prišel s počitnic na morju in prinesel s seboj polno skatlo skoljok, tako zavidal — ga tako začel — da mu je ukradel skoljke. Zmeraj je bil poln zavisti: njegov Sovražnik je bil vsakdo, ki je bil to, kar bi hotel biti on sam, ali ki je imel nekaj, kar bi hotel imeti on sam.

Tisti moški na primer, ki ga je bil videl v kopalnici v Fontainebleauju. Daleč proč, v precejšnji daljavi je lahko videl stolpce bledih, dragih hotelov, zavite v prožno saparico polenske vročine Fontainebleau. Eden Roc, Roney, Raza. Dan po njenem prihodu je Perryju predlagal, da prodrata v to templje udobja in zabave »Lahen vetrič z morja« in da se bova prisilila v kateri od teh bogatih žensk, je rekel.

Perry ni bil za to; menil je, da bosta takšna, kakršna sta, v kaki hlačah in športnih srcah, zbudila občo pozornost. V resnici pa je njun pohod v razkošne prostore Fontainebleauja potekel povsem neopazeno, nihče se ni zmenil zanj, ko sta šlo mimo moških v športnih hlačah iz pisane črtaste surove svile in žensk, ki so h kopalcam nosile stole iz kunjega krzna. Vrinjena sta se potikala po hotelski veži, ki mahnila na vrt in se pretegovala ob plavalnem bazenu. In tukaj je Dick zagledal tistega moškega, ki je bil približno njegove starosti — imel je osemindvajset, kvečmen trideset let. Lahko, da je bil »pustolovec ali odvetnik, nemara pa tudi kakšen gangster iz Chicaga«. Naj je že bil kar koli, videlo se mu je, da pozna dobrote denarja in moči. Plavalaska, ki je bila podobna Marilyn Monroe, ga je natirala z oglem, in njegova lena, s prstani obložena roka je segla po kozarcu z ledeno mrzlo oranžado. Vse to bi moralo pripadati njemu, Dicku, vendar pa tega ne bo nikoli imel. Zakaj naj ima takšen capin vse, on pa ničesar? Zakaj naj bi imel takšen »naplajen fičir« vso to srečo samo zase? Ampak v nočeno v roki je imel on, Dick, moč.

Ob morju je majhna deklica, stara kakšnih dvajset let, risala po pesku, z napolnjenimi trsko črtala okorne obraze v tla. Dick se je naredil, kakor da občuduje njeno umetnost, in ji ponudil skoljke, ki jih je bil nabral. Otrok je darilo sprejel, Dick se mu je nasmehnil in mu pomežiknil. Dicku samemu je bilo žal občutka, ki mu ga je vzbudilo dekletce, kajti »resnično se je sramovala svoje seksualnega nagnjenja do otrok ženskega spola — bila je skrivnost, ki je ni bil doslej še zaupal nikomur; upal je, da o tem tudi nihče ne sluti (čeprev se je zavedal, da ima Perr vzrok za sum), ker bi ljudje utegnili misliti, da ni normalna«. O svoji »normalnosti« pa je bil trdno prepričan. Da je v zadnjih letih »osemkrat ali devetkrat« zapeljal doraščajoče deklice, se ni bil protidokaz, kajti v resnici ima večina pravih prikljčen podobne želje kakor on. Prišel je deklicjo za roko in rekel: »Ti si moja zlata punčka. Moj srček.« A branila se je. Njena roka se je v njegovi zvijala kakor riba na trniku. Dick pa je opazil v njenih očeh tisti prestrašeni izraz, ki ga je poznal še iz svojih prejšnjih prigod na tem področju. Izpustil jo je, se kratko zasmehal in rekel: »Saj je samo šala. Kaj nimas rada šal?»

Perry, ki je ležal pod sončnikom, je opazoval ta prizor in takoj spregledal Dickove namere. Zaničeval ga je, kajti »zoprti so mu bili ljudje, ki svoje spolne niso znali obvladati, posebno če je bilo to spozabljanje posledica »pervertiranosti«, kakor je to imenoval — če je šlo za enadlegovanje otrok«, za »erotičnarnvo poptetje«, za posilstvo. Menil je, da je Dicku že dovolj očitno pokazal, kakšno je njegovo stališče glede tega. Kaj se nista pred kratkim skoraj stegla, ko je zadržal Dicka, da ni posilil prestrašene deklice? Saj mu ni bilo prav nič do tega, da bi zaradi ravno takšne stvari ponovno preživel svojo moč. Odleglo mu je, ko je videl,

Velika razstava del Artura Martinija, ki so jo v Trevisu odprli 10. septembra, bi se morala danes končati. Zaradi zanimanja pa je podaljšana do 20. novembra. (Na gornji sliki: Raziskovalec; na spodnji: Obisk pri zaporniku; obe deli sta iz keramike.) Arturo Martinini je bil iz Trevisa (rojen 1889), umrl pa je v Milanu 1947

Naša rič

Razveseljujoča novost: NAŠA RIČ slovensko-molisanski glasnik. (Slovensko pomeni tu slovensko). Gre za izreden pojav skromne revije, namenjene Slovanom v nekaterih občinah Molise. Založnik revije je Karol Kleszczynski, ki ji je napisal tudi kratek uvod. V tem uvodu pravi med drugim, da se zlasti v treh vaseh govori dialekt, ki ga vsi razumejo in ki je v dveh tretjinah sestavljen iz izrazov, ki so tipični za stare slovenske jezike, samo ena tretjina pa je italijanskih besed. Revija si bo prizadevala, je nadalje rečeno v uvodu, da ohrani živ spomin na navade in tradicije teh ljudi. Medtem ko je ta uvod na pisan samo v italijanski, je vsa ostala vsebina v dveh jezikih, najprej v slovenskem in nato v italijanskem. Prvi nadaljnji prispevek »Naše celjace« (Naše prebivalstvo) je napisal odv. Pieri ni Neri, ki je pokrajinski svetovalec PSU. Nadalje je objavljena pesem, ki je dobila srebrni pokal na tekmovanju dialektalne poezije v Rieti: Sveti Ndzik Mehika. Petinšestdeset centov! Meni se ne bodo imeli za ta denar. Jaz sem belec. Od denarja, ki sta si ga pridobila v Kansas Cityju, jima je ostalo le še sedemindvajset dolarjev, in tako bosta jutri spet odinila, proti zahodu, v Texas, v Nevado — »brez določene cilja«.

Dick, ki je brodil po penetih se valovih, se je vrnil. Moker in zvesopel se je z obrazom navzdol vrgel v prijemajoči se pesek. »Kakšna je bila voda?«
»Sijajna.«

Številko zaključuje poročilo o omenjenem tekmovanju v dialektalni poeziji. V številki je več slik iz molisanskih krajev, kjer prebivajo Slovani.

Reviji, ki bo pomagala pri teh Slovanih buditi njih zavest, želimo kar največ uspeha.

Izšla je prva številka mladinske revije »Galeb«

Pred dnevi je izšla prva številka mladinske revije »Galeb«. Bil smo navajeni, da je med osnovnošolskimi otroki zelo priljubljena revija začela izhajati takoj po začetku šolskega leta, zato smo se nekoliko začudili, da je »Galeb« izšel šele tedi dni z dokajšnjo zakasnitvijo. Sprejeto besede uredništva na ovitku nam povedo, da so nastale nepredvidene težave, ki so zakrilele zakasnitve izida. Dolgoletni stalni urednik revije, učitelj v poklju Milan Jerreb, je namreč nenadoma zbolel in ni mogel pravočasno pripraviti »Galeba«, za katerega je stalno skrbel in ga s pravo ljubeznijo urejeval in pripravljaval.

Zamuda je zato razumljiva, vendar je vedno boljše pozno kot nikoli. Uredništvo si je zato prizadevalo, da je zbralo in pripravilo vsem tečajem navkljub zelo pestro, prikopno in zanimivo branje, po katerem bodo naši malčki segali s pravim veseljem.

Letos se je »Galeb« predstavil v popolnoma prenovljeni obleki. Ze sama platnica v trbarnem tisku pritegne pozornost. Opremljen jo je Rado Založnik, ki je obenem pisec daljše povesti v nadaljevanjih »Čudežni otrok«. Povest se obeta zelo zanimiva, ker opisuje krizev pot malega dekca, ki se je po smrti staršev znašel osamljen brez pomoči in podpore. Mali Marko gre v svet in se z dobro voljo in vtraj-

nostjo povzpne na zelo visok poločaj, katerega mu potem zavdajo vsi njegovi bivši znanci, ki so ga zapustili.

Na prvi strani mladinske revije najdemo slično Abramovo pesmico »Solarkove želje«, tej sledijo še Arharjeva pesnitev »Domisljavi bori«, Strniševi »Hrček« in »Jesenski škrt«, Podnanoskega »Jesenska«, Gorinskova »Kje so žarki« in Vinškove »Potepinček«. Vse so zelo prikopne in primerne za naše solarčke.

»Galeb« je v prvi številki pridelal tudi dve zelo zanimivi rubriki, ki bosta prav gotovo zanimali mlade bralce. V rubriki »Tržaški likovni umetniki« nam Stanek Andolšek predstavlja dr. Roberta Hlavatyja, ki ga redni bralci »Galeba« prav gotovo poznajo, saj je nešteto krat ilustriral razne povesti in krajeve sestavke, ki so bili objavljeni v samem »Galebu«. V drugi rubriki pa si bodo sledili opisi kraških rastlin. Namen uredništva je, da približa mladim bralcem zanimivo in redko rastlinje na našem Krasu.

Iz poučnih in kratkih sestavkov, ki jih pripravljajo Marija Gosar, bodo mali bralci spoznavali zanimive rastline, ki rastejo po kraških gmajnah. Tokrat je zelo lepo opisan navadni ruj.

Letos se je »Galeb« spomnil visokega življenjskega jubileja mladinskega pisatelja Gustava Strniš in ga predstavil svojim naročnikom in bralcem. Sledi zelo zanimiv opis Magellanovega prvega potovanja okoli sveta. Prav gotovo bo ta opis pritegnil pozornost vseh tistih, ki se zanimajo za zgodovino in pustolovske podvige pogumnih mož, ki so clovestvu odprli vrata v svet.

Krajsi sestavek »Velika pridobitev« opisuje mrzlično radovednost Lenke in Tončka, ki sta hotela vedeti, kaj bo prišlo iz malih jateč ob bregu potoka. Mali bralci se bodo zabavali pri branju prikopne Firmove zgodbe o kravi, ki je izsledila tatu, potem si bodo lahko prebrali tudi Roševa sestavka »Vsi na morje« in »Medved pod hrško«. Starši solarji pa bodo prav gotovo z zanimanjem prebrali Kančev opis v nadaljevanjih »Ladje in morje«.

Prva številka mladinske revije »Galeb« je bogato ilustrirana. Vse ilustracije so v barvah in zelo prikopne. Za prvo številko »Galeba« so sodelovali slednji ilustratorji: Založnik, Hlavaty, Kos, Koporec, Prunkova, Rogelj, Kane in drugi.

Na svoji račni bodo prišli tudi športniki. Na zadnji strani je sestavek Branka Lakovića o 10. jubilejnih športnih igrah. Zadovoljni pa bodo tudi tisti solarji, ki radi rešujejo uganke in križanke. »Galeb« prinaša namreč tudi rubriko za bistrje glave in uredništvo obljublja, da bo nagrajevalo po tri reševalce uganke.

V prvi številki »Galeba« pogrešamo rubriko »Dopisi naših solarjev«. Sicer se uredništvo priporoča mladim bralcem, da tudi sami nekaj prispevajo, zato pričačujemo, da bodo solarčki sodelovali in da bomo v naslednji številki »Galeba« brali tudi njihove sestavke.

Prepričani smo, da bodo »Galeb« veselili vsi solarji. Revija je namreč zelo pestra, prikopna in zanimiva. Zato, starši, razveselje svoje malčke in jim kupite »Galeb«. S tem boste otrokom dali zanje primerno lepo slovensko branje, ki ga otroci večkrat pogrešajo. Revijo dobiti pri porverjenikih, v Tržaški knjigarni in pri raznašalcih in stane samo 100 lir.

I. a.

Dve knjigi zanimivih avtorjev a ne iz vrha pisateljske elite

(Charles Nordhoff in James Norman Hall: Vihar in Temna reka)

Zanimiva sta že avtorja teh dveh knjig, ki ju je založba Obzorja v Mariboru izdala v slovenskem prevodu. Charles Nordhoff je bil po rodu iz Londona, James Norman Hall pa iz Amerike. Med prvo svetovno vojno sta se kot pilota seznanila in sprijateljela. Po vojni sta odšla na Tahiti, kjer sta se stalno naselila in se začela ukvarjati s književnostjo. Napisala sta deset večjih del, od katerih poznamo v slovensčini že njun roman Upor na Bountyju. Med posebnim uspehi deli pa sta tudi romana Vihar in Temna reka, ki ju je nedavno tega mariborska založba Obzorja izdala v slovenskem prevodu v okviru zbirke Svet v knjigi. Da predstavljata Nordhoff in Hall zanimiv in uspešen pisateljski tandem, kakršnih najdemo na tihomorskih otokih, vendarle ne sodita v vrh pisateljske elite. Seveda pa to še ne pomeni, da nista nezanimiva. Nasprotno. Prav zaradi zanimivosti njihovih zgod

bosta ti dve knjigi gotovo precej brani, zlasti med mladimi bralci, ki si žele spoznavati življenje daljnih dežel na Tihem oceanu, obenem pa uživati ob napeti, romantično navdahnjeni zgodbi.

V romanu Vihar pripoveduje pisatelj o usodi majhnega polinezijskega koralnega otoka na Tihem oceanu in usodi njegove prebivalce. Med glavnimi osebnostmi romana sta poleg francoskega zdravnika, ki pripoveduje vso zgodbo po lastnih doživljajih, predvsem mladi domaćin Terangi in njegova žena. Terangi je bil mlad bister fant, ki ga je neki ladijski kapitan vzel na ladjo, ga obrazil ter izčul pomorstva. Razžaljen in izčrpan pa je v krčmi udaril pijanega britanskega mornarja, mu zlomil čeljust in si s tem nakopal oblast nase. Prijeli so ga in kaznovali, pa jim je usel, pobil stražarja, potem pa se skril v domačo vas po ženo, pa je prišel h vihar napadatel na predel in povsem uničil vas, ki so jo zalili valovi. Ostalo je živih le nekaj domaćinov, ki so se privezali na krošnje dreves, med njimi tudi Terangi, ki mu je uspelo rešiti krošnje francoskega upravitelja otoka, njegovega glavnega preganjalca. Zato je ta dopustil, da je Terangi po končanem viharju z družino pobegnil na samotni otok in tu preživel nekaj let, dokler ga niso pomikostili.

Ta romantična zgodba je vendarle pripovedovana ne samo lepo, temveč s primesmi neke elementarnosti, ki je v času dogajanja zgodbe še vladala na tihomorskih otokih, čeprav jih je že dosegla zahodna civilizacija. Tako spoznamo posebnosti življenja domaćinov in njih miselnost, pa tudi usode. Med najlepše v tej knjigi pa sodi opis orkana, ki pušči in uničuje otok ter ljudi. Predvsem zaradi zanimivosti zgodbe, ki je pripovedovana kar se da napeto, in zaradi eksotičnosti okolja, podrobnega prikaza življenja na tihomorskih otokih bo roman gotovo deležen toplega sprejema. Pri tem pa moramo vseeno priznati avtorjema umetniški zrelost njune pripovedi, čeprav roman ni kako veliko pripovedno delo.

Prav isto velja za drugi roman Temna reka, ki je obsejnejši, po kompoziciji tehtnejši, toda po svoji vsebini še bolj romantično navdahnjen in tudi po umetniški moči pripovedi manj elementaren. Tudi ta roman se dogaja na enem izmed polinezijskih otokov, vendar v bližini Tahitija, kjer živi samotni življenje bogata posestnika plantažnih nasadov Mauri s svojo hčerko lepo Naio. Toda v resnici to ni njena hčerka, temveč hčerka angleških staršev, ki sta umrla pri njej pred osemajstimi leti in od katerih je Mauri obdržala njuno hčerko, ker ji je v istem času umrl njen otrok. Življenje bi teklo normalno dalje, da ni prišel na otok pogledat grob svojih staršev njun sin Georg s svojim prijateljem Alanom. Ta in Naia pa se zaljubita in brez materinega soglasja, ki jima nasprotuje, tudi poročita, potem pa tri leta preživita na samotnem otoku, kamor ju zanese vihar. Alan, ki slabo vidi, na otoku oslepi. Ko ju rešijo iz samote, pa se zgodi nesreča, ki je bila Mauri prerokovana. Naia se smrtno ponesreči, Alana pa odnese tok na od-

prto morje. Ko gre za usodo vnuka, ki ga Alanov oče, angleški general, ne mara odpeljati v Anglijo, čes da je tuje krvi, se Mauri razvede in pojasi, da Naia ni bila njena hči, temveč čisto korna Angličanka. Problem ljubezni med belim možem in navidezno domaćinko se tako srečno razpleta, čeprav sta tragično končala tako lepa Naia kot njen mož, angleški študent Alan.

Zaradi zgodbe, ki je v tem tekstu bolj pestra in prepletena, je besedna, bo ta roman za bralce, predvsem mlade, morda še bolj mikavno branje kot Vihar. Prav zaradi zgodbe, ki je v tem tekstu v ospredju pripovedi, pa bodo zahtevnejši bralci s tem romanom manj zadovoljni. Kajti slikovito okolje, v katerem se roman dogaja, z življenjem in navadami domaćinov in z vso tisto prvinsko, baladno elementarnostjo, ki odlikuje roman Vihar, je tu precej stopilo v ozadje. Tako se nam torej roman Temna reka kaže kot romantična ljubezenska zgodba, ki se odvija v eksotičnem okolju polinezijskega otoka med tujcem in domaćinko. Zgodba je sicer lahko resnična, lepo napisana, zanimiva, nas pa ne prepriča ne osvoji. Zlasti ne, ker tudi ni pripovedovana tako, da bi nas zagrabila. Roman je torej le prijetno branje, pa nič več.

Založba Obzorja je poskrbela za dober prevod obeh romanov. Vihar je prevedel Bruno Hartman, nekoliko boljše od Draga Grahca, ki je avtor prevoda Temne reke. Oprema Bronislava Fajona je v obeh knjigah sorodna in čedna. Ni pa na štitem ovitku prav nič sledu polinezijske eksotike, o kateri knjigi govorita.

Sl. Ru.

BAROČNO KIPARSTVO v zbirki Ars Sloveniae

(Založba Mladinska knjiga)

V novi zbirki Ars Sloveniae, ki jo izdaja Mladinska knjiga, je izšla prva knjiga z naslovom BAROČNO KIPARSTVO, delo Sergeja Vrišerja. Razkošno opremljena knjiga (likovni urednik je Lojze Gostiša), vezana v sivo platno, z ovitkom, na katerem je reprodukcija detalja podobe ki-pa sv. Caharje, ene najpomembnejših baročnih kiparskih stvaritev v Sloveniji (avtor je Jožef Straub), natisnjena na odličnem papirju je že sama po sebi reprezentativna publikacija. Že po vršna seznanitev s knjigo pa po-kaže vsakomur njeno zlahko prav-bino, pri kateri je poudarek prav na slikovnem delu. Knjiga ima dva dela. V prvem delu je strnjeno napisana razprava Sergeja Vrišerja o baročnem kiparstvu v Sloveniji. Vrišerja poznamo kot avtorja knjige o štajerski baročni plastiki. V tej knjigi pa je razširil obzorje na vso Slovenijo in združil svoja spoznanja o njeni baročni plastiki v sintetično podobo, ne da bi se pri tem spuščal v še nerazčiščene podrobnosti. Iz teško pregledne množice spomenikov je izluščil najpomembnejše ter jih razvrstil po stilnih in delavniških skupinah. Pri tem je zajel obdobje od konca 17. do začetka 19. stoletja, predstavil poglavitne mojstre, a-

naliziral njih dela, pojasnil dva odločilna vpliva, beneškega in srednjeevropskega preko Gradca, poudaril pomen domačih umetnostnih središč in nam tako v zaokroženih podobah predstavil barok, ki je na Slovenskem rodil tako zlahko umetnostne stvaritve. Čeprav je Vrišerjev tekst znanstveno delo, je vendar dostopno vsakemu bralcu, ki so mu pri srcu umetniške stvaritve. To tem bolj, ker je tekst tesno povezan s slikami, ki jih je dovršeno izdelal zagrebški fotografski mojster Nino Vranič. Te celostranske reprodukcije, med katerimi so tudi nekatere — žal preredke — v barvah, so tako odlične, da posamezne umetnine resnično zavije pred bralcem.

Ob ugotovitvi Sergeja Vrišerja, da smo z našim barokom izpričali razvit poslih za doganjanj onstran naših etničnih meja, obenem pa tudi sami prispevali k mozačnim podobam evropske umetnosti ter dopolnili veliki zbor baročne srednje Evrope, je knjiga o baročnem kiparstvu na slovenskih tleh dragocena obogatitev naše umetnostne zgodovinske literature. Že sama po sebi in kot začetek velike knjižne zbirke, ki bo domačemu in tujemu svetu predstavila velike stvaritve naše duhovne kulture v pretek-

Vreme včeraj: najvišja temperatura 12,5, najnižja 9,9, ob 19. uri 10,2 stopinj, vlaga 45 odst., zratič tlak 1022,6 mmHg, veter 10 km severovzhodni, nebo 9 desetih oblakov, noč, močje mirno, temperatura morja 17,2 stopinj.

Tržaški dnevnik

Danes, NEDELJA, 12. novembra
Emil
Sence vzhoda ob 6.59 in zatone ob 16.39, Dolžina dneva 9.40, Luna vzhoda ob 14.53 in zatone ob 1.59.
Jutri, PONEDELJEK, 13. novembra
Stanislav

SINOČI OB PRVEM GOSTOVANJU V DO KRAJA NATRANEM KULTURNEM DOMU

Ljubljanska Opera s «Knezom Igorjem» navdušila tržaško kulturno občinstvo

Številni aplavzi pri odprtih scenah in po vsakem dejanju. Med gosti jugoslovanski veleposlanik v Rimu Prica, vladni komisar dr. Cappellini, predstavniki dežele in občine, generalni konzul SFRJ Tepina in drugi

Včeraj se nam je izpolnila želja, ki smo jo predpostavili gojili, odkar smo si zgradili naš prekrasni hram kulture: v goste smo dobili ljubljansko Opero ob enem z Dramo najbolj reprezentativno slovensko gledališko ustanovo. Res je, da smo na njen prihod čakali dolgo, toda zato je njen sinočni prvi nastop v do kraja zasledenemu Kulturnem domu predstavil toliko večje doživetje, kakršno je prvi nastop, ki ni manjše tudi kot eno izmed tistih, žal premočeno pogostih, ki imajo v sebi čudovito moč oplajanja našega narodnega in kulturnega ponosa ob zavesti, da smo na vseh poljih udejstvovanja človeškega duha enaki z drugimi kulturnimi narodi.

Slovensko razpoloženje, ki je sinočno vladalo v naši kulturni hiši, je bilo zato več kot razumljivo in več kot upravičeno. Izjemnost tega kulturnega dogodka pa je poleg do kraja natrpane in že pred dnevi razpodane dvorane, poudarjala tudi prisotnost številnih uglednih osebnosti in predstavnikov tržaškega političnega, javnega in kulturnega življenja. Med visokimi gosti smo opazili jugoslovanskega veleposlanika v Rimu Srdjana Prica, vladnega komisarja dr. Lina Cappellinija, podprefekta dr. Mellara, deželne odbornike dr. Stopperja, občinskega odbornika Čescho v zastopstvu župana, generalnega konzula SFRJ v Trstu inž. Marjana Tepino, konzula SFRJ Jožeta Gačnika in Cipoviča, številne slovenske izvoljene predstavnike in uradnih telesih, vrsto uglednih italijanskih in slovenskih glasbenikov, goste iz Kopa in drugih.

Predstava Borodinaove opere «Knez Igor», katero je ljubljanska Opera pred dnevi gostovala z velikim uspehom v Bergamu, je bila zgovoren dokaz velikih umetniških sposobnosti celotnega ljubljanskega opernega ansambla od orkestra do zbora, baleta in solistov. Pod umetniškimi vodstvi inženirja Demetrija Zebre, v sceni za snovi Maksa Kavčiča, v kostumih Milje Jarčeve in v režiserji postavitve Hinka Leskoviča, je to monumentalno delo iz bogate ruske operne zakladnice zaživelo v vsej svoji sceni, razkošnosti, v vsej svoji zvoni polnosti in blagolastnosti, ki čemur je v polni meri do prinesel ubrabi zbor, ki ga je učeval Jože Hanc. Zlati pa so občinstvo navdušili solisti polovski plesi in tretjem dejanju, ko je solist Lucija Sotari, Vida Volpi in Metod Jeras s celotnim baletnim zborom izvajali z vzorno ritmično ubranostjo v razgibani koreografiji.

V solističnih zasledah so nastopili: baritonist Samo Smerko kot Igor Svjatoslavič, severni knez so prantska Vanda Gerolovičeva, kot njegova žena Jaroslava, tenorist Rudolf Franci kot knezov sin in prvega zakona Vladimir Igorjevič, naš tržaški rojak basist Danilo Merlak kot galiski knez Vladimir Jaroslavič, basist Friderik Lupša kot pevsko in igralsko dogajni polovski knez Končak, Nada Sešek kot Knežkova hči, Gasper Dermot kot polovski krsčene Ovlur, Ladko Korošec in Slavko Štrukelj kot odlična komična dvojica Skula in Eroska, Jožica Debeljak in Milica Polajnar, poleg njih pa ruski knezi in kmetje, bojarji in bojarke, starci, bojovniki, dekleta in drugi.

Orkester pod vodstvom dirigenta Zebre je muzikalno zanesljivo z zelo občutnim tolmačenjem partiture z močnimi učinki tako v spevnih kot dramatično poudarjenih stavkih.

Občinstvo je vse izvajalce nagajalo z navdušenim odobravanjem pri vsaki odprtih scenah in po vsakem dejanju, zlasti pa ob zaključku, ko se val odobravanja, kaper in hotel početi in ko se je moral zastor še večkrat odgnati pred izvajalci in dirigentom, ki so v znak hvaležnosti

PO PODATKIH USTANOVE UMA

Na 606 posestev na Tržaškem lani 806 kmetijskih strojev

Kmetijstvo v tržaški pokrajini je najbolj mehanizirano v Italiji

Tržaška sekcija ustanove UMA (Utenki motorji agricoli), ki med drugim razdeljuje po znanih cenah gorivo za kmetijske stroje, je te dni izdala malo brošuro s statističnimi podatki o številu in tipih kmetijskih strojev na Tržaškem ob koncu leta 1966. Podatki so sestavljeni na podlagi prijav in prošelj lastnikov strojev za dobavo goriva po znanih cenah. Niso torej vsi stroji, ki delujejo brez goriva, kakor tudi ne stroji na gorivo, ki niso bili prijavljeni za dobavo goriva.

Iz omenjenih statističnih podatkov je razvidno, da je bilo ob koncu lanskega leta na Tržaškem 806 kmetijskih strojev za skupno 8.800 Hp, ki so porabili v enem letu skupno 1.085 stotov nafte, bencina in petroleja.

Največ je bilo motokultivatorjev, sledilec 384, nato kosilnice (243), traktorji (134), traktorji (91), 87 prikolice itd. Kmetijske stroje je imelo skupno 606 posestev. Ob koncu leta 1963 je bilo registriranih skupno

Občina	Posestvo	Prijava	obdel. površina	kmet. stroji
Trst	243	574	ha	277
Nabrežina	75	502	ha	101
Zgonik	64	329	ha	90
Repentabor	13	88	ha	30
Dolina	115	388	ha	183
Milje	110	279	ha	135
SKUPNO	680	2080	ha	806

Včeraj se nam je izpolnila želja, ki smo jo predpostavili gojili, odkar smo si zgradili naš prekrasni hram kulture: v goste smo dobili ljubljansko Opero ob enem z Dramo najbolj reprezentativno slovensko gledališko ustanovo. Res je, da smo na njen prihod čakali dolgo, toda zato je njen sinočni prvi nastop v do kraja zasledenemu Kulturnem domu predstavil toliko večje doživetje, kakršno je prvi nastop, ki ni manjše tudi kot eno izmed tistih, žal premočeno pogostih, ki imajo v sebi čudovito moč oplajanja našega narodnega in kulturnega ponosa ob zavesti, da smo na vseh poljih udejstvovanja človeškega duha enaki z drugimi kulturnimi narodi.

Slovensko razpoloženje, ki je sinočno vladalo v naši kulturni hiši, je bilo zato več kot razumljivo in več kot upravičeno. Izjemnost tega kulturnega dogodka pa je poleg do kraja natrpane in že pred dnevi razpodane dvorane, poudarjala tudi prisotnost številnih uglednih osebnosti in predstavnikov tržaškega političnega, javnega in kulturnega življenja. Med visokimi gosti smo opazili jugoslovanskega veleposlanika v Rimu Srdjana Prica, vladnega komisarja dr. Lina Cappellinija, podprefekta dr. Mellara, deželne odbornike dr. Stopperja, občinskega odbornika Čescho v zastopstvu župana, generalnega konzula SFRJ v Trstu inž. Marjana Tepino, konzula SFRJ Jožeta Gačnika in Cipoviča, številne slovenske izvoljene predstavnike in uradnih telesih, vrsto uglednih italijanskih in slovenskih glasbenikov, goste iz Kopa in drugih.

Predstava Borodinaove opere «Knez Igor», katero je ljubljanska Opera pred dnevi gostovala z velikim uspehom v Bergamu, je bila zgovoren dokaz velikih umetniških sposobnosti celotnega ljubljanskega opernega ansambla od orkestra do zbora, baleta in solistov. Pod umetniškimi vodstvi inženirja Demetrija Zebre, v sceni za snovi Maksa Kavčiča, v kostumih Milje Jarčeve in v režiserji postavitve Hinka Leskoviča, je to monumentalno delo iz bogate ruske operne zakladnice zaživelo v vsej svoji sceni, razkošnosti, v vsej svoji zvoni polnosti in blagolastnosti, ki čemur je v polni meri do prinesel ubrabi zbor, ki ga je učeval Jože Hanc. Zlati pa so občinstvo navdušili solisti polovski plesi in tretjem dejanju, ko je solist Lucija Sotari, Vida Volpi in Metod Jeras s celotnim baletnim zborom izvajali z vzorno ritmično ubranostjo v razgibani koreografiji.

V solističnih zasledah so nastopili: baritonist Samo Smerko kot Igor Svjatoslavič, severni knez so prantska Vanda Gerolovičeva, kot njegova žena Jaroslava, tenorist Rudolf Franci kot knezov sin in prvega zakona Vladimir Igorjevič, naš tržaški rojak basist Danilo Merlak kot galiski knez Vladimir Jaroslavič, basist Friderik Lupša kot pevsko in igralško dogajni polovski knez Končak, Nada Sešek kot Knežkova hči, Gasper Dermot kot polovski krsčene Ovlur, Ladko Korošec in Slavko Štrukelj kot odlična komična dvojica Skula in Eroska, Jožica Debeljak in Milica Polajnar, poleg njih pa ruski knezi in kmetje, bojarji in bojarke, starci, bojovniki, dekleta in drugi.

Orkester pod vodstvom dirigenta Zebre je muzikalno zanesljivo z zelo občutnim tolmačenjem partiture z močnimi učinki tako v spevnih kot dramatično poudarjenih stavkih.

Občinstvo je vse izvajalce nagajalo z navdušenim odobravanjem pri vsaki odprtih scenah in po vsakem dejanju, zlasti pa ob zaključku, ko se val odobravanja, kaper in hotel početi in ko se je moral zastor še večkrat odgnati pred izvajalci in dirigentom, ki so v znak hvaležnosti

Iz omenjenih statističnih podatkov je razvidno, da je bilo ob koncu lanskega leta na Tržaškem 806 kmetijskih strojev za skupno 8.800 Hp, ki so porabili v enem letu skupno 1.085 stotov nafte, bencina in petroleja.

Največ je bilo motokultivatorjev, sledilec 384, nato kosilnice (243), traktorji (134), traktorji (91), 87 prikolice itd. Kmetijske stroje je imelo skupno 606 posestev. Ob koncu leta 1963 je bilo registriranih skupno

Iz omenjenih statističnih podatkov je razvidno, da je bilo ob koncu lanskega leta na Tržaškem 806 kmetijskih strojev za skupno 8.800 Hp, ki so porabili v enem letu skupno 1.085 stotov nafte, bencina in petroleja.

Največ je bilo motokultivatorjev, sledilec 384, nato kosilnice (243), traktorji (134), traktorji (91), 87 prikolice itd. Kmetijske stroje je imelo skupno 606 posestev. Ob koncu leta 1963 je bilo registriranih skupno

Iz omenjenih statističnih podatkov je razvidno, da je bilo ob koncu lanskega leta na Tržaškem 806 kmetijskih strojev za skupno 8.800 Hp, ki so porabili v enem letu skupno 1.085 stotov nafte, bencina in petroleja.

Največ je bilo motokultivatorjev, sledilec 384, nato kosilnice (243), traktorji (134), traktorji (91), 87 prikolice itd. Kmetijske stroje je imelo skupno 606 posestev. Ob koncu leta 1963 je bilo registriranih skupno

Iz omenjenih statističnih podatkov je razvidno, da je bilo ob koncu lanskega leta na Tržaškem 806 kmetijskih strojev za skupno 8.800 Hp, ki so porabili v enem letu skupno 1.085 stotov nafte, bencina in petroleja.

Največ je bilo motokultivatorjev, sledilec 384, nato kosilnice (243), traktorji (134), traktorji (91), 87 prikolice itd. Kmetijske stroje je imelo skupno 606 posestev. Ob koncu leta 1963 je bilo registriranih skupno

Iz omenjenih statističnih podatkov je razvidno, da je bilo ob koncu lanskega leta na Tržaškem 806 kmetijskih strojev za skupno 8.800 Hp, ki so porabili v enem letu skupno 1.085 stotov nafte, bencina in petroleja.

Največ je bilo motokultivatorjev, sledilec 384, nato kosilnice (243), traktorji (134), traktorji (91), 87 prikolice itd. Kmetijske stroje je imelo skupno 606 posestev. Ob koncu leta 1963 je bilo registriranih skupno

Iz omenjenih statističnih podatkov je razvidno, da je bilo ob koncu lanskega leta na Tržaškem 806 kmetijskih strojev za skupno 8.800 Hp, ki so porabili v enem letu skupno 1.085 stotov nafte, bencina in petroleja.

Največ je bilo motokultivatorjev, sledilec 384, nato kosilnice (243), traktorji (134), traktorji (91), 87 prikolice itd. Kmetijske stroje je imelo skupno 606 posestev. Ob koncu leta 1963 je bilo registriranih skupno

Iz omenjenih statističnih podatkov je razvidno, da je bilo ob koncu lanskega leta na Tržaškem 806 kmetijskih strojev za skupno 8.800 Hp, ki so porabili v enem letu skupno 1.085 stotov nafte, bencina in petroleja.

Največ je bilo motokultivatorjev, sledilec 384, nato kosilnice (243), traktorji (134), traktorji (91), 87 prikolice itd. Kmetijske stroje je imelo skupno 606 posestev. Ob koncu leta 1963 je bilo registriranih skupno

Iz omenjenih statističnih podatkov je razvidno, da je bilo ob koncu lanskega leta na Tržaškem 806 kmetijskih strojev za skupno 8.800 Hp, ki so porabili v enem letu skupno 1.085 stotov nafte, bencina in petroleja.

Največ je bilo motokultivatorjev, sledilec 384, nato kosilnice (243), traktorji (134), traktorji (91), 87 prikolice itd. Kmetijske stroje je imelo skupno 606 posestev. Ob koncu leta 1963 je bilo registriranih skupno

Iz omenjenih statističnih podatkov je razvidno, da je bilo ob koncu lanskega leta na Tržaškem 806 kmetijskih strojev za skupno 8.800 Hp, ki so porabili v enem letu skupno 1.085 stotov nafte, bencina in petroleja.

Največ je bilo motokultivatorjev, sledilec 384, nato kosilnice (243), traktorji (134), traktorji (91), 87 prikolice itd. Kmetijske stroje je imelo skupno 606 posestev. Ob koncu leta 1963 je bilo registriranih skupno

Iz omenjenih statističnih podatkov je razvidno, da je bilo ob koncu lanskega leta na Tržaškem 806 kmetijskih strojev za skupno 8.800 Hp, ki so porabili v enem letu skupno 1.085 stotov nafte, bencina in petroleja.

Največ je bilo motokultivatorjev, sledilec 384, nato kosilnice (243), traktorji (134), traktorji (91), 87 prikolice itd. Kmetijske stroje je imelo skupno 606 posestev. Ob koncu leta 1963 je bilo registriranih skupno

Iz omenjenih statističnih podatkov je razvidno, da je bilo ob koncu lanskega leta na Tržaškem 806 kmetijskih strojev za skupno 8.800 Hp, ki so porabili v enem letu skupno 1.085 stotov nafte, bencina in petroleja.

Največ je bilo motokultivatorjev, sledilec 384, nato kosilnice (243), traktorji (134), traktorji (91), 87 prikolice itd. Kmetijske stroje je imelo skupno 606 posestev. Ob koncu leta 1963 je bilo registriranih skupno

Iz omenjenih statističnih podatkov je razvidno, da je bilo ob koncu lanskega leta na Tržaškem 806 kmetijskih strojev za skupno 8.800 Hp, ki so porabili v enem letu skupno 1.085 stotov nafte, bencina in petroleja.

Največ je bilo motokultivatorjev, sledilec 384, nato kosilnice (243), traktorji (134), traktorji (91), 87 prikolice itd. Kmetijske stroje je imelo skupno 606 posestev. Ob koncu leta 1963 je bilo registriranih skupno

Iz omenjenih statističnih podatkov je razvidno, da je bilo ob koncu lanskega leta na Tržaškem 806 kmetijskih strojev za skupno 8.800 Hp, ki so porabili v enem letu skupno 1.085 stotov nafte, bencina in petroleja.

Največ je bilo motokultivatorjev, sledilec 384, nato kosilnice (243), traktorji (134), traktorji (91), 87 prikolice itd. Kmetijske stroje je imelo skupno 606 posestev. Ob koncu leta 1963 je bilo registriranih skupno

Iz omenjenih statističnih podatkov je razvidno, da je bilo ob koncu lanskega leta na Tržaškem 806 kmetijskih strojev za skupno 8.800 Hp, ki so porabili v enem letu skupno 1.085 stotov nafte, bencina in petroleja.

Največ je bilo motokultivatorjev, sledilec 384, nato kosilnice (243), traktorji (134), traktorji (91), 87 prikolice itd. Kmetijske stroje je imelo skupno 606 posestev. Ob koncu leta 1963 je bilo registriranih skupno

Iz omenjenih statističnih podatkov je razvidno, da je bilo ob koncu lanskega leta na Tržaškem 806 kmetijskih strojev za skupno 8.800 Hp, ki so porabili v enem letu skupno 1.085 stotov nafte, bencina in petroleja.

Največ je bilo motokultivatorjev, sledilec 384, nato kosilnice (243), traktorji (134), traktorji (91), 87 prikolice itd. Kmetijske stroje je imelo skupno 606 posestev. Ob koncu leta 1963 je bilo registriranih skupno

Iz omenjenih statističnih podatkov je razvidno, da je bilo ob koncu lanskega leta na Tržaškem 806 kmetijskih strojev za skupno 8.800 Hp, ki so porabili v enem letu skupno 1.085 stotov nafte, bencina in petroleja.

Največ je bilo motokultivatorjev, sledilec 384, nato kosilnice (243), traktorji (134), traktorji (91), 87 prikolice itd. Kmetijske stroje je imelo skupno 606 posestev. Ob koncu leta 1963 je bilo registriranih skupno

Iz omenjenih statističnih podatkov je razvidno, da je bilo ob koncu lanskega leta na Tržaškem 806 kmetijskih strojev za skupno 8.800 Hp, ki so porabili v enem letu skupno 1.085 stotov nafte, bencina in petroleja.

Največ je bilo motokultivatorjev, sledilec 384, nato kosilnice (243), traktorji (134), traktorji (91), 87 prikolice itd. Kmetijske stroje je imelo skupno 606 posestev. Ob koncu leta 1963 je bilo registriranih skupno

Iz omenjenih statističnih podatkov je razvidno, da je bilo ob koncu lanskega leta na Tržaškem 806 kmetijskih strojev za skupno 8.800 Hp, ki so porabili v enem letu skupno 1.085 stotov nafte, bencina in petroleja.

Največ je bilo motokultivatorjev, sledilec 384, nato kosilnice (243), traktorji (134), traktorji (91), 87 prikolice itd. Kmetijske stroje je imelo skupno 606 posestev. Ob koncu leta 1963 je bilo registriranih skupno

Iz omenjenih statističnih podatkov je razvidno, da je bilo ob koncu lanskega leta na Tržaškem 806 kmetijskih strojev za skupno 8.800 Hp, ki so porabili v enem letu skupno 1.085 stotov nafte, bencina in petroleja.

Največ je bilo motokultivatorjev, sledilec 384, nato kosilnice (243), traktorji (134), traktorji (91), 87 prikolice itd. Kmetijske stroje je imelo skupno 606 posestev. Ob koncu leta 1963 je bilo registriranih skupno

Iz omenjenih statističnih podatkov je razvidno, da je bilo ob koncu lanskega leta na Tržaškem 806 kmetijskih strojev za skupno 8.800 Hp, ki so porabili v enem letu skupno 1.085 stotov nafte, bencina in petroleja.

Največ je bilo motokultivatorjev, sledilec 384, nato kosilnice (243), traktorji (134), traktorji (91), 87 prikolice itd. Kmetijske stroje je imelo skupno 606 posestev. Ob koncu leta 1963 je bilo registriranih skupno

Iz omenjenih statističnih podatkov je razvidno, da je bilo ob koncu lanskega leta na Tržaškem 806 kmetijskih strojev za skupno 8.800 Hp, ki so porabili v enem letu skupno 1.085 stotov nafte, bencina in petroleja.

Največ je bilo motokultivatorjev, sledilec 384, nato kosilnice (243), traktorji (134), traktorji (91), 87 prikolice itd. Kmetijske stroje je imelo skupno 606 posestev. Ob koncu leta 1963 je bilo registriranih skupno

Iz omenjenih statističnih podatkov je razvidno, da je bilo ob koncu lanskega leta na Tržaškem 806 kmetijskih strojev za skupno 8.800 Hp, ki so porabili v enem letu skupno 1.085 stotov nafte, bencina in petroleja.

Največ je bilo motokultivatorjev, sledilec 384, nato kosilnice (243), traktorji (134), traktorji (91), 87 prikolice itd. Kmetijske stroje je imelo skupno 606 posestev. Ob koncu leta 1963 je bilo registriranih skupno

Iz omenjenih statističnih podatkov je razvidno, da je bilo ob koncu lanskega leta na Tržaškem 806 kmetijskih strojev za skupno 8.800 Hp, ki so porabili v enem letu skupno 1.085 stotov nafte, bencina in petroleja.

Največ je bilo motokultivatorjev, sledilec 384, nato kosilnice (243), traktorji (134), traktorji (91), 87 prikolice itd. Kmetijske stroje je imelo skupno 606 posestev. Ob koncu leta 1963 je bilo registriranih skupno

Iz omenjenih statističnih podatkov je razvidno, da je bilo ob koncu lanskega leta na Tržaškem 806 kmetijskih strojev za skupno 8.800 Hp, ki so porabili v enem letu skupno 1.085 stotov nafte, bencina in petroleja.

Največ je bilo motokultivatorjev, sledilec 384, nato kosilnice (243), traktorji (134), traktorji (91), 87 prikolice itd. Kmetijske stroje je imelo skupno 606 posestev. Ob koncu leta 1963 je bilo registriranih skupno

Iz omenjenih statističnih podatkov je razvidno, da je bilo ob koncu lanskega leta na Tržaškem 806 kmetijskih strojev za skupno 8.800 Hp, ki so porabili v enem letu skupno 1.085 stotov nafte, bencina in petroleja.

Največ je bilo motokultivatorjev, sledilec 384, nato kosilnice (243), traktorji (134), traktorji (91), 87 prikolice itd. Kmetijske stroje je imelo skupno 606 posestev. Ob koncu leta 1963 je bilo registriranih skupno

Iz omenjenih statističnih podatkov je razvidno, da je bilo ob koncu lanskega leta na Tržaškem 806 kmetijskih strojev za skupno 8.800 Hp, ki so porabili v enem letu skupno 1.085 stotov nafte, bencina in petroleja.

Največ je bilo motokultivatorjev, sledilec 384, nato kosilnice (243), traktorji (134), traktorji (91), 87 prikolice itd. Kmetijske stroje je imelo skupno 606 posestev. Ob koncu leta 1963 je bilo registriranih skupno

Iz omenjenih statističnih podatkov je razvidno, da je bilo ob koncu lanskega leta na Tržaškem 806 kmetijskih strojev za skupno 8.800 Hp, ki so porabili v enem letu skupno 1.085 stotov nafte, bencina in petroleja.

Največ je bilo motokultivatorjev, sledilec 384, nato kosilnice (243), traktorji (134), traktorji (91), 87 prikolice itd. Kmetijske stroje je imelo skupno 606 posestev. Ob koncu leta 1963 je bilo registriranih skupno

Iz omenjenih statističnih podatkov je razvidno, da je bilo ob koncu lanskega leta na Tržaškem 806 kmetijskih strojev za skupno 8.800 Hp, ki so porabili v enem letu skupno 1.085 stotov nafte, bencina in petroleja.

Največ je bilo motokultivatorjev, sledilec 384, nato kosilnice (243), traktorji (134), traktorji (91), 87 prikolice itd. Kmetijske stroje je imelo skupno 606 posestev. Ob koncu leta 1963 je bilo registriranih skupno

Iz omenjenih statističnih podatkov je razvidno, da je bilo ob koncu lanskega leta na Tržaškem 806 kmetijskih strojev za skupno 8.800 Hp, ki so porabili v enem letu skupno 1.085 stotov nafte, bencina in petroleja.

Največ je bilo motokultivatorjev, sledilec 384, nato kosilnice (243), traktorji (134), traktorji (91), 87 prikolice itd. Kmetijske stroje je imelo skupno 606 posestev. Ob koncu leta 1963 je bilo registriranih skupno

Iz omenjenih statističnih podatkov je razvidno, da je bilo ob koncu lanskega leta na Tržaškem 806 kmetijskih strojev za skupno 8.800 Hp, ki so porabili v enem letu skupno 1.085 stotov nafte, bencina in petroleja.

Največ je bilo motokultivatorjev, sledilec 384, nato kosilnice (243), traktorji (134), traktorji (91), 87 prikolice itd. Kmetijske stroje je imelo skupno 606 posestev. Ob koncu leta 1963 je bilo registriranih skupno

Iz omenjenih statističnih podatkov je razvidno, da je bilo ob koncu lanskega leta na Tržaškem 806 kmetijskih strojev za skupno 8.800 Hp, ki so porabili v enem letu skupno 1.085 stotov nafte, bencina in petroleja.

Največ je bilo motokultivatorjev, sledilec 384, nato kosilnice (243), traktorji (134), traktorji (91), 87 prikolice itd. Kmetijske stroje je imelo skupno 606 posestev. Ob koncu leta 1963 je bilo registriranih skupno

Iz omenjenih statističnih podatkov je razvidno, da je bilo ob koncu lanskega leta na Tržaškem 806 kmetijskih strojev za skupno 8.800 Hp, ki so porabili v enem letu skupno 1.085 stotov nafte, bencina in petroleja.

Največ je bilo motokultivatorjev, sledilec 384, nato kosilnice (243), traktorji (134), traktorji (91), 87 prikolice itd. Kmetijske stroje je imelo skupno 606 posestev. Ob koncu leta 1963 je bilo registriranih skupno

POKRAJINSKI KONGRES TRŽAŠKIH DEMOKRISTJANOV

Zaskrbljenost zaradi težav koalicije v krajevnih upravah

Poročilo pokrajinskega tajnika Colonija

V palači Diana se je včeraj popoldne začel 25. izredni kongres tržaške KD, na katerem bodo izvolili delegate za 10. vsedravniki kongres, ki bo 23. novembra v Milanu. Prisotni so bili vsi delegati in predstavniki krajevne oblasti, kongres, pa je odprl senator Mario Baldini, ki je prinesel pozdrave osrednjega vodstva. Nato je govoril pokrajinski tajnik Colonij, ki je obrazložil naloge, ki čak

LADJA «LJUTOMER» V TRŽAŠKEM ARZENALU

Razgovor s kapitanom pogumnega moštva
ki je rešilo gorečo ladjo na Atlantiku

Požar je izbruhnil v strojnici - Z nadčloveškimi napori so obvarovali ladjo pred eksplozijo in srečno pristali v Dakarju

Med drugimi ladjami na popravilu v Tržaškem arzenalu je tudi jugoslovanska 8.730-tonska ladja «Ljutomer», lastnik piranskega podjetja «Splošna plošva». Na ladji, ki je plula iz Južne Amerike proti Evropi je izbruhnil požar, in jo začasno onesposobil za vožnjo. Uničil ji je električne napeljevalne in radio oddajnik, tako da je za nekaj časa ostala odrezana od sveta sredi Atlantika.

Kapitan ladje Renzo Bole, po rodu iz Senožeč, nam je v prostorni kabini na ladji razlagal, kako je prišlo do nesreče in kako je posadki uspelo brez vsake zunanje pomoči spraviti «Ljutomer» do najbližnjega zakonišča-pristanišča Dakar. Dne 4. septembra ob 6.55, ko je bila ladja komaj preplula Ekvator in ko je bila še približno 700 milj oddaljena od Freetowna, se je stroj nenadoma ustavil. Vse luči na ladji so ugasnile in v prostore, kjer so bili vključeni ventilatorji, se je pričel valiti gost dim. Ker se na kapitanove klice ni nihče oglašil iz stroja, so dali znamenje za «požar» in kmalu nato so bili zbrani vsi člani posadke (46) in 6 potnikov. Strojnik, ki so prišli iz strojnih prostorov po zasilnem zlebu, so povedali, da je okvara nastala na glavni razvodni plošči na katero je nenadoma briznil curek vroče nafte, segrete na 80 stop., iz cevi za dovajanje goriva v glavni pogonski stroj. Nesreča je hotela, da je nafta pod pritiskom 4 atmosfere oplazila tudi izpušno cev motorja in se vnela. V nekaj sekundah se je razvodna plošča spreminjala v žarečo maso in vse električne naprave so v trenutku odpovedale. Ostali pa so vključeni nekateri pomožni stroji, ki jih je bilo treba izključiti. Upravitelj stroja Milan Zega se je z masko in naveden z vrhu spustil v strojne prostore in izključil te stroje, ter ob povratku povedal, da ogenj zaradi pomanjkanja kisika v zaprtem prostoru tli, in da bi ga bilo zato potrebno pogasiti kar z ročnimi napravami na CO in na peno. Nekateri prostovoljci so se potem res spustili v strojne prostore in gasili ogenj. Uspelo jim je, da so obvarovali ladjo pred eksplozijo velikega tanka goriva, ki je nameščen v neposredni bližini glavne razvodne točke, zaradi vročine pa je popustil varnostni ventil velikega plinotoka, v katerem je bila pod pritiskom 32 atmosfere stisnjena ena tona zraka za potrebe pogonskega stroja. Na mah je dovod svežega kisika sprožil velik požar in kapitan je ukazal posadki naj požene črpalke na morsko vodo. Močni curki vode so začeli spredjati in nekatere urah je najhujša nevarnost minila. Ko so ogenj pogasili, se je posadka lotila popravilja

poškodovanih naprav, da bi popravila ladjo za plovbo. Delo je bilo zamudno in šele po 86 urah se je ladja lahko premaknila z mesta ter se napotila proti najbližnjemu pristanišču. Med plovbo je posadka morala hladiti tovor 220 ton zmrznjenega argentinskega mesa, kuhar pa je moral opravljati svoje delo kar na palubi, na zasilnem ognjišču v prevarnem bencinskem sodu. V soboto 9. septembra zvečer, šest dni po nesreči, je ladja končno priplula v Dakar, kjer jo je še zaježelo močan tornado in kjer so nekatere družbe specializirane v reševanju ladij, hotele izkoristiti njeno stisko tako, da bi iz njene nesreče izrile čim več in so toliko časa odlašale s tem, da bi poslale na pomoč vlačilce, dokler se ne bi vse skupaj sprevrglo v pravo «reševanje» in si tako zagotovile donosen posel. V Dakarju so «Ljutomer» sprejeli v arzenal francoske vojne mornarice, kjer so jo zasilno popravili in odkoder je 22. septembra odplula proti Evropi.

«Ljutomer» je zaradi nenadnega požara utrpela škodo 110.000 funtov. Tehnični direktor «Splošne plošve» ing. Andrej Burger, v tej zvezi naglašja, da je posadka s svojimi hitrimi in pogumnimi nastopom prihranila podjetju veliko škodo. Ladja je namreč zavarovana za 3,6 milijona dolarjev, tovor pa je predstavljal vrednost nadaljnjih 2 milijona dolarjev. «Ljutomer» je prevzela poleg mesa tudi 1.000 ton lanenega olja, 800 ton kave, in drugo blago. Skupno torej 5,6 milijona dolarjev, na katere bi arbitraž v Londonu v primeru reševanja ladje s posegom specializiranih družb zaračunala 15-20 odst. to je 800.000-1.000.000 dolarjev. Škoda na ladji znaša kakor omenjeno okoli 100.000 funtov sterlingov. Ladjedelnica «Uljanik», v kateri so pred dvema letoma izdelali razvodni stroj, ki ga je izdelal za ladjo «Ljutomer» najmanj 4-5 mesecev, kajti njene zmogljivosti so za dalj časa vnaprejšnjega popravila zasledene. Ker pa stane ladja «Splošna plošva» v primeru brezdelja okrog 2000 dolarjev na dan, in ker se popravila nanašajo v prvi meri na naprave, pri katerih pride v poštev tudi uvožen material, je podjetje vzele v poštev ponudbe bližnjih arzenalov v tujini in sprejelo ponudbo Tržaškega arzenala. Tu so že pripravili glavno razvodno ploščo, sedaj pa zamenjujejo pregorele kable, popravljajo deformacije na oplati leve strani ladje, popravljajo škodo ki jo je povzročilo gašenje požara z morsko vodo, na spisku potrebnih delov pa so še popravilo pomožnih motorjev, nekaterih kompresorjev, električnih napeljav, čiščenje saj iz turbin, itd. Če ne bodo pri delu nastopile posebne komplikacije, bo «Ljutomer» okoli 10. decembra lahko odplula na poskusno vožnjo po Tržaškem zalivu, 15. decembra pa bo lahko pristala v Benetkah, kjer ima že zagotovljen tovor v tovarni Montecatini. Nato bo prvič odplula na progo okoli sveta. Nesrečna pot iz Južne Amerike v Evropo je bila namreč zadnja redna pot ladje na tej relaciji.

Opozorilo KZ in ZMP
vinočradnikom

Kmečka zveza in Zveza malih posetnikov opozarjata svoje člane v:

nogradnike, da je treba prijaviti pridelek vina, ki ga ima vsak še v kleti do polnoči 30. novembra. Kdor ne bi izpolnil in oddal prijave, ne more potem dobiti dovoljenja, da vino lahko proda, ali sam toči na osmici.

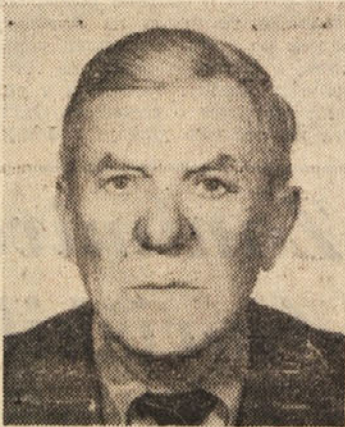
Po zakonu so predvidene stroge kazni za tiste, ki bi vina ne prijavili (od 100 tisoč do 1 milijona lir globe).

Prijave je treba napisati na posebnih obrazcih. Rok za njih oddajo zapade nepreklicno 10. decembra. Ni torej moč računati na možnost prijave po tem roku.

Zato naj se vinočradniki zgledajo na tajništvo KZ in ZMP, da jim izpolni in vloži prijavo.

Tajništvo KZ in ZMP

NAJ JIM BO LAHKA DOMAČA ZEMLJA

S PROSEKA
Zapustila sta nas
Lazar Vatovac
in njegova žena

Pretekli torko so na Proseku pokopali tovariša Lazarja Vatovca, človeka, ki je, lahko rečemo, vse življenje posvetil stvari delavskega gibanja in ki je za to tudi mnogo pretrpel. V hladni grob je legel obred teden za svojo življenjsko družico Marijo. Verjetno ga je boleča izguba tako prizadela, da so tudi njegove življenjske moči, tudi zaradi vsega hudega, kar je okusil pod fašizmom, odpovedale.

Lazar Vatovac je bil rojen v Čezarjih pri. Korpu dne 4. aprila 1894. Se mlad fant se je pridružil delavskemu gibanju. Sodeloval je v protifašističnem boju še preden se je črni režim zloznega šovina polastil oblasti v Italiji. In že tedaj se je začela njegova trnova pot. Sodeloval je s prvoborci v vrstah delavskega gibanja v naši deželi, z Ivanom Regentom, Jožem Srebrničem, prvim slovenskim komunističnim poslancom, Rudolfom Berničem, enem izmed najvidnejših protifašističnih borcev v Slovenski Istri in z drugimi tovariši. Že leta 1921 je vstopil v KPI in je bil odgovoren za tisk in propagando v Slovenski Istri. Ker so mu fašisti nenehno stregli po življenju, dvakrat so ga napadli, ga močno pretepli in mu dali piti ricinovo olje, se je moral umakniti v Jugoslavijo. Tudi tam ni miroval. Ker je nadaljeval svojo politično dejavnost, ga je jugoslovanska kraljeva policija izgnala iz države. Zatekel se je v Francijo, kjer je prav tako nadaljeval svojo politično dejavnost, zlasti med številnimi emigranti - protifašisti. Zaradi tega ga je francoska policija zaprla, ga nato izročila italijanski fašistični policiji. Nekaj časa je bil zaprt v zloglasni koprski ječi. Posledno fašistično sodišče pa ga je

stajal in zvečer ni smel zapustiti svojega doma. Kljub temu pa je ostal zvest svoji ideji in neuklonljiv pristal stvari delavskega gibanja. Svojo dejavnost je razvijal čisto in okoliščinam primerno. Ko se je začel oboje protifašistični boj je bil med prvimi, ki so ga bili podpirali. Delal je kot aktivist OF na terenu, njegovi sinovi, izmed katerih je eden imel komaj 15 in drugi 17 let, pa so bili v partizanih. Tudi po osvoboditvi je aktivno sodeloval v delavskem gibanju.

MIRKO KAPELJ

Openci so izgubili
zavednega vaščana

Ivan Jugovic

V petek popoldne smo na Opčinih pospremili na zadnji poti Ivana Jugovica. Bil je to žilav in krepek možki in dočkal je lepo starost. Rodil se je namreč 24.6.1891 na Opčinah. Z njegovo smrtjo se je

SV. IVAN
Za vedno nas je zapustil
prosvetar Anton Prosen

Po dolgi in mučni bolezni, ki si jo je nakopal v najhujših letih deportacije, nas je prejšnje nedeljo za vedno zapustil Anton Prosen, zavedni Slovenec, antifasist in zasluzni prosvetni delavec pri Sv. Ivanu. Vse življenje je bilo in skromno prenašal trpljenje in krivico in prav tako skromno se je poslovil za vedno. Še pred časom je v tobačkarji z vsakomer zbiral šale in razpravljal o prosvetnem delu v društvu. Potem je tih izginil. Bolezen mu ni dovolila, da bi se še dalje udeleževal. Izmučen je pred tremi meseci legel in ni več vstal z bolniške postelje. Treba je reči, da v svojem živ-

ljenju Anton Prosen ni okusil več se ure. Z mladega, ga je pritegnilo prosvetno delo v rodnem Borštu, kjer se je rodil 7. junija 1893. leta. Po prvi svetovni vojni je kot antifasist neutrudno deloval povsod, kjer je bila potrebna njegova pomoč. Leta 1929 so ga zaradi te dejavnosti prijeli in zaprli v rimski zapor «Regina Coeli». Iz Rima se je vrnil leta 1931, vendar ni dolgo ostal v Trstu. Pobegnil je v Ljubljano in se od tam preselil na Sušak, kjer je deloval v emigrantskem društvu «Istra». Ob okupaciji Jugoslavije je bil Anton Urosen v Ljubljani, vendar se je izognil aretaciji, ker je imel ponarejene dokumente. Kasneje je na Kozljem pomagal partizanskim komisarjem, ki so zbirali prehrano za borbe. Toda tudi zanj je prišel trenutek, ko so ga odkrili. Po izdaji so ga fašisti sredi leta 1942 aretirali v Ljubljani. Obsojen je bil na 8 let ječe, ki jih je delno odsedel v Rimu, delno v San Gimignano do februarja 1944. Ni dolgo užival svobode. Kmalu nato so ga prijeli Nemci in odgnali v taborišče v Dachau, kjer je hudo zbolel. Anton Prosen se je ves izčrpan vrnil 1945. leta k Sv. Ivanu. Očutil je dolžnost, da se loti dela in pomaga pri obnavljanju vsega, kar je fašizem uničil. Bil je soustanovitelj prosvetnega društva «Slavko Škarnar» in njegov dolgoletni delavni član. Prisoten na vsaki prireditvi je posebno mladini dajal svetle zglede. Antona Prosen bodo vsi pri Sv. Ivanu ohranili v trajnem spominu. Naj mu bo lahka gruda, ki ga sedaj pokriva.

I. A.

Nasveti čebelarjem
pred začetkom zime

Mnoge žuželke si pred nastopom zime poiščejo primerno zavetje skrivališče, kjer zimo preživijo. Se le topli žarki pomladanskega sonca jih prebudijo iz zimskega spanja.

Čebela si pa zimskega počitka s spanjem ne privoči in nestrno čaka pomladi. Vsač toplejši žarek zimskega sonca jo zveni na kratak izlet, ki je zanj zdravstveno potreben. Pozimi ima rada mir in vsak ropot v bližini čebelnjaka jo vznemirja.

Če je čebelar zagotovljen posebnim družinam zadostno zalogo medu do pomladi, je tudi čebelar zagotovljen miren zimski počitek. Družinam, katerim je čebelar v jesenskem pregledu ugotovil nezadostno zalogo, mora pravočasno dokrmiliti, da si čebele uredijo zimsko zalogo po potrebi, da jo bodo imele čez zimo «pri rokah». To opravilo ob toplih jesenskih dneh. Sladkoraztopina 1:1 je dober nadomestek medu.

Priporočljivo je, da se dodatno pitanje posebno jeni vrši v mra-

ku, ko čebele več ne izletajo, da se tako izognemo sitnemu ropanju. Kdor se ni poskrbel za dodatno zimsko zalogo, naj izvrši to takoj, saj je že skrajni čas. Primerneje vreme je iz dneva v dan manj, planje v zimskem času pa je največkrat, poleg nerodnosti, tudi neuspešno.

Ob nastopu mraza se čebele strnejo v gručo, da se lažje ogrejejo in polagoma v kolobarjenju skozi zimo prihajajo do hrane. Vsak nemir v zimskem počitku, pospešuje tudi uporabo hrane. Ob redkem zimskem vremenu in v miru bodo čebele porabile razmeroma manj hrane, kakor v topli zimi in če jih vznemirjamo.

V naši okolici so zime navadno mile in ni se bati, da bi jim bil mraz porazen. Zimo prestanejo tudi če ne zavarujemo panjev s slaminami ali s papirjem proti mrazu. Seveda naj ne velja to za pravilo! Vsak si želi toplega stanovanja v zimskem času. Zakaj bi torej tudi čebelar ne privoščil toplega kotička, ko se zima oglašja.

Ne smemo pa pozabiti, da jim je toplota posebno potrebna takoj, ko se čebele spomadi pripravljajo na delo in ko začne matica zalegati. In to kdaj? Vsač določen datum v naravi bi bil odveč, zato naj se vsak čebelar drži navodil narave v domačem kraju.

SPLOSNA
PLOVBA
PIRAN

vzdržuje s svojimi tovarno-potniškimi ladjami: redno linijo okoli sveta, redno linijo z Južno Ameriko, redno linijo z zahodno Afriko ter nudi prevoze po vsem svetu z modernimi transportnimi ladjami od 5.000 do 18.000 ton nosilnosti.

Za vse informacije se obrnite na upravo podjetja: «SPLOSNA PLOVBA», Piran, Zupancčeva ul. 24 in na naše agente po vsem svetu. Telefoni: 341-23; 341-22. Plovba. Telegrami: Plovba Piran. Telefon: 73-470 do 73-477.

SEBOFLEX

VSE ZA KINO
IN FOTOGRAFSKI MATERIALI

Trst, Ul. Mazzini 53 Tel. 733-361

Prijetelje in znance naprošamo, da nas obiščejo!!

KRZNA

SUPER ELEGANTNI MODELI

VISJA KAKOVOST

VELIK PRIHRANEK

PELLICERIA CERVO

TRST

Viale XX Settembre 16/III

FRANKO
PAHOR

ZENSKA IN MOŠKA

KONFEKCIJA

TRST

UL. IMBRIANI, 9

DREV. MIRAMARE 183

URARNA IN ZLATARNA

T. TREVISAN

TRIESTE - TRST, UL. UMBERTO SABA 5 (ex C.so Garibaldi)

ob avtobusni postaji na Trgu Barriera Vecchia

URE SVETOVNO ZNANIH ZNAMK OD 5.000 LIR DALJE
ZLATI IN SREBRNI OKRASKI ZA VSAKO PRILOŽNOST
ZLATO 18-KARATNO PO KONKURENCI CENI
ZLATO 12-KARATNO V PLOŠČICAH ZA ZOBE
JUGOSLOVANSKI KUPCI IMAJO IZREDNE POPUSTE

Govorimo vse jugoslovanske jezike

AUTOMOBILISTI.....

pazite na svoj avtomobil!!!

Čas je, da pravočasno poskrbite za:

- ZASČITNO MASKO ZA HLADILNIK
- ANTIFRIZ
- VERIGE ZA SNEG
- NOSILCE ZA SMUCI
- MEGLENKE
- PRIKLJUČKE PROTI ZAMEGLITVI STEKLA NA ZADNEM OKNU
- VSA SREDSTVA ZA VZDRŽEVANJE DELOV, KI SO IZPOSTAVLJENI VREMENSKIM NEPRILIKAM
- VELIKA IZBIRA ZA VSE EVROPSKE AVTOMOBILE

V vašem interesu je, da nas obiščete

AUTOFORNITURE ZANCHI

TRST, Ul. Coroneo 4

Vse informacije v slovenščini in hrvaščini

čitajte
PRIMORSKI
DNEVNIK

KRIZ

Nineta Jurjevega
ni več med nami

Kot smo že poročali v našem dnevniku, se je pri hudi prometni nesreči med Krizem in Nabrežino, hudo poškodovan Krizan Kristjan Jurjevega, ki je poškodovan podlegel v torko v tržaški bolnišnici. V sredo so truplo pokojnega pripeljali v Kriz, kjer je bil pogreb. Kljub slabemu vremenu se je pogreba udeležila velika množica, ne samo Krizanovi, temveč tudi ljudje iz sosednjih vasi in iz mesta. Pogreb je dokazal, kako je bil «Nineta Jurjeva», kot so ga domačini imenovali, zares priljubljen.

Pokojni Nineta se je rodil 3. maja 1900 v Krizu. Ko je dokončal ljudsko šolo, se je takoj zaposlil kot kamnosek v nabrežinskih kamnolomih. Dolgo let je delal pri podjetju Radović.

Že kot mladenič je bil član domačega ljudskega odra, ter je dolgo leta pel kot tenorist v pevskem zboru. Ko so fašistične oblasti prepovedale vsako kulturno-prosvetno delovanje naših društev, je pokojnik dolgo let zahajal in pel v kriškiem cerkvenem pevskem zboru. Je ni bilo v vasi kulturno-prosvetne prireditve, da ne bi bil Nineta prisoten. Podobno tudi na prireditvah v okoliških vaseh in v mestu.

Pokojni Nineta je bil mirne narave, skrben gospodar in priljubljen vaščan. Bil je naprednega mišljenja, dober stanovski tovariš in zaveden Slovenec. Njegov brat Peppi je bil španski borec in za časa NOB komandant partizanske brigade v severni Italiji, kjer je tudi padel pod strel fašistov. Tudi ostali bratje in sestra so sodelovali in pomagali za časa narodnoosvobodilne borbe. Pokojnega Nineta so

ZA FINO GOSPO.

ZA ZAHTEVNEGA GOSPODA,

ZA VSAKOGAR,

IN ZA VSAKRŠNO PRILOŽNOST, pri:

MOSKE IN ŽENSKO OBLEKE TER PERILO IN ŠPORTNE OBLEKE
VIA CARDUCCI, 4 - TEL. 31.1.88 - TRIESTE

KINO ŠKEDENJ

predvaja danes 12. t.m. s pričetkom ob 14.30 Technicolor film:

EDDYE CHAPMAN
STORY

(AL SERVIZIO DEL FUHRER E DI SUA MAESTA)
(V službi fuhrerja in njegovega veličanstva)

Igrajo: YUL BRYNNER, RO-MY SCHNEIDER, GERT FRO-BE in CLAUDINE AUGER

KINO «IRIS» PROSEK

predvaja danes, 12. t.m. s pričetkom ob 16. uri Cinemascope Technicolor pustolovski film:

OPERAZIONE

GOLDMAN

Igrajo: ANTHONY EISLEY, WANDISA LEIGH, PACO SANZ

Kino na Učehinah

predvaja danes, 12. t.m. s pričetkom ob 15. uri Technicolor western film:

TEXAS

oltre il fiume

Igrajo: Dean Martin, Alain Delon, Rosemary Forsyth, Joey Bishop, Tina Marquand.

KINO PROSEK-KONTOVEL

predvaja danes, 12. t.m. s pričetkom ob 16. uri Panavision film v barvah:

LA MIA SPIA

DI MEZZANOTTE

Igrajo: DORIS, DAY, ROD TAYLOR, ARTHUR GODFREY in DICK MARTIN

RADIO VIZIJA

NEDELJA, 12. NOVEMBRA

Radio Trst A

8.15, 13.15, 14.15, 20.15 Poročila
8.00 Koledar - 7.30 Jutranja
odaja - 9.00 Maša - 9.50 Skladbe
za kitaro - 10.00 Godalni orkester
- 10.15 Poslušali boste... - 10.45 V
praznični tonu - 11.15 «Kurent
in njegove gosli» - 12.00 Nabožna
glasba - 12.30 in 13.30 Glasba po
željah - 13.00 Kdo, kdaj, zakaj...
- 14.45 Popevke - 15.30 «Deset-
yanski kovance», radijska drama
- 16.10 Glasbena paleta - 16.45 Re-
vija orkestror - 17.30 Prijatelj
zborovskega petja - 18.00 Koncert
v miniaturo - 18.30 Kino, včeraj in
danes - 19.00 «Los Indios Tabajara»
- 19.15 Nedeljski vestnik -
19.30 Lahka glasba - 20.00 Sport
- 20.30 Iz slova, folklor - 21.00
Moderen ritmi - 21.30 Vaski an-
sambl - 22.00 Nedelja v sportu -
22.10 Sodobna glasba - 22.20 Vo-
kalni ansambl - 22.45 Jazz.

Trst

9.30 Kmetijska oddaja - 9.45
Nabožna oddaja - 11.30 Za prija-
telje cvetja - 12.15 Športni pre-
gled - 14.00 «El Campanon».

Koper

7.30, 12.30, 13.30, 15.00, 19.15 Po-
ročila - 7.10 Jutranja glasba - 9.10
Kreftova «Balada o Marjuti in
poročniku» - 10.00 Prenos RL -
10.30 Nove plošče - 10.45 Glasbeni
zmenek - 11.00 Dogodki in odmevi
- 11.30 Današnji pevci - 11.50,
13.30 in 14.00 Glasba po željah -
13.40 Sosedni kraji in ljudje - 15.20
Prenos RL - 18.30 in 19.00 Nedelja
na športnih igriščih - 19.30 Prenos
RL - 22.10 Plesna glasba.

Nacionalni program

8.00, 13.00, 15.00, 20.00 Poročila
8.30 Kmetijska oddaja - 9.10 Na-
božna oddaja - 10.45 Nove plošče
- 11.40 Roditeljski krožek - 12.00
Kontrapunkt - 13.30 Nagradno tek-
movanje «Tisočlet» - 14.30 Lahka
glasba - 15.30 Nogomet od minute
do minute - 16.30 Popoldne z Mino
- 16.00 Simf. koncert - 20.25 Glas-
beni variete - 21.15 Sportna nedel-
ja - 21.30 Kvartet Vioti

II. program

7.30, 8.30, 13.30, 19.30 Poročila
8.45 Oddaja za ženske - 9.35 Veliki
variete - 11.00 Zbori z vsega sveta
- 11.35 Juice box - 12.00 Sportna
prognoza - 13.00 Radijski kvizi -
13.45 Nedeljski ansambl - 14.30
Aktualnosti - 15.00 Glasbeni spre-
hod - 16.30 Sport - 18.00 Sestanek
s Claudiom Villjo - 20.00 Rossini-
jeva opera «Tosca» v Alžiru -
21.00 Stendhal v Milanu - I. nad.

III. program

10.00 Haendel in Pergolesi - 10.30
Skladbe za orgle - 11.15 Operni
koncert - 12.20 Glasbene priredbe
- 12.55 Schubert in Sostakovič -
14.30 Bartokov kvartet št. 5 in
Mendelssohnov trio opus 49 - 15.30
C. Alvaro: Lunga notte di Me-
dea - 17.30 Slike iz Francije -
18.45 Kulturne aktualnosti - 19.15
Koncert - 20.30 Zgodovinski do-
godki: Umor Dolfusa - 21.00 Jazz.

Slovenija

7.00, 8.00, 13.00, 19.30 Poročila
6.30 in 7.20 Informativna oddaja
7.30 Za kmetijske proizvajalce -
9.05 S. Ruskos: Zgodba o nagajivi
cesti (igra za otroke) - 8.45 Sklad-
be za mladino - 10.00 Še pomnite,
tovariši... - A. Klun: Tretja preko-
marna in klinični bitki - 10.45
Mozaik lepih melodij - 11.00 Tu-
ristični napotki - 12.00 Na današ-
nji dan - 13.15 Operetni zvoki -
14.30 Nedeljski reportaža - 14.00
Lahka glasba - 14.30 W. Berher-
grauen: Plesnikova glava (humor-
reska) - 15.00 Sportna popoldne
- 17.05 Iz oper G. Puccini - 17.30
A. Hengst: Cortesova vrnitev (rad.
igra) - 18.30 Profokjev: Bežni pri-
vidi - 19.00 Lahko noč, otroci! -
19.15 Simf. orkester RTV Ljubljana
na 20.00 Zabašno-glasbena odda-
ja - 22.15 Sereadni večer

Ital. televizija

11.00 Nabožna oddaja - 12.30
Kmetijska oddaja - 14.30 Sportno
popoldne - 17.00 Program za naj-
mlajše - 18.00 Settevoci 19.00
Dnevnik - 19.10 Polčas pogovornice
- 19.30 Dnevnik - 19.35 Dnevnik
- 20.30 Dnevnik - 21.00 Thackeray
Majano. La fiera della vanità -
22.20 Sport - 23.10 Dnevnik.

II. kanal

21.00 Dnevnik - 21.15 Telefim
«Vlak» - 22.05 Bodici program -
22.15 Glasbeni spored.

JUG. TELEVIZIJA OD

NEDELJA, 12. novembra
9.35, 20.00 in 22.05 Poročila - 9.40
«Dežela cvetj», dok. film - 10.00
Kmetijska oddaja - 10.45 Godala
v ritmu - 11.10 Kaleidoskop - 11.30
«Nenavadni hotel», film - 13.30 in
14.30 Nogomet Boigarija-Svedska
- 15.20 Sahovski komentar - 15.50
Filmski spored - 16.30 Ljubzen,
oh ljubzen - 18.20 Ozirove kroni-
ke: Brezice - 19.10 «Pekel ne po-
zna taksnega srda», film - 20.50
Semafor - zabavna glasbena odd.
- 21.50 Plesi Aleksa Santica.

PONEDELJEK, 13. novembra

16.55, 20.00 in 23.00 Poročila
9.40, 11.40 in 14.50 TV v soli
10.35 in 15.45 Ruščina - 11.00 Sploš-
na izobrazba - 16.10 Angleščina -
17.00 Mali svet - 17.25 Risanka -
17.45 Kje je, kaj je - 17.55 Obzor-
nik - 18.20 Slogovna razstava sloven-
skega jezika - 18.40 Otroci nam
kljubuje - vzgoja - 19.00 Lokacija
turističnih objektov - 19.15 Sport
- 19.40 Znanstveni na Antarktiki
- 20.40 J. Anouilh: «Bvridica», dra-
ma - 21.40 Dialogi o filmu.

TOREK, 14. novembra

22.30 Poročila - 9.40 in 14.50 TV
soli - 10.35 in 15.45 Angleščina -
11.00 in 16.10 Splošna izobrazba -
18.00 in 19.25 Poročila s plenuma
CK ZKS - 18.15 Galerija Jaki v
Nazarji - 18.30 Filmska komedija
- 19.00 Obzornik - 20.10 «Veliki
mož», film - 21.40 Kulturna pa-
norama.

SREDA, 15. novembra

17.00, 20.00 in 23.00 Poročila -
17.05 Lutkovna igra - 17.25 Japon-

PONEDELJEK, 13. NOVEMBRA

Radio Trst A

7.15, 8.15, 13.15, 14.15, 20.15 Po-
ročila - 7.00 Koledar - 7.30 Jutra-
nja glasba - 11.40 Radio za sole
- 12.00 Kitarist A. Pizzigoni - 12.20
Pomenek s poslušalkami - 12.30 Pri-
jub-je melodije - 17.00 Tržaški man-
dolinisti ansambl - 17.20 Ne vse,
toda o vsem - 17.30 Orkester W.
Stotta - 17.40 Radio za sole - 18.00
Zbor «Monteverdi» - 18.15 Umet-
nost in prireditve - 18.30 Iz Hri-
stičevega in Brittonovega opusa -
19.30 Misi in nazor - 19.40 Glas-
ovi in slogi - 20.00 Sport - 20.35
Vokalni trii in kvarteti - 20.50 V.
Belic: «Pupanje» - 21.05 Tambu-
raski ansambl - 21.30 Orkestri v
jazu - 22.00 Pol ure popevk -
22.30 Violončelist S. Škerjanc -
22.55 Glasba za lahko noč.

Trst

12.05 Lahka glasba - 12.25 Tre-
tja stran - 13.15 Orkester Casa-
massima - 13.50 Drobci iz istrske
ga življenja - 14.00 Godalni or-
kester.

Koper

6.30, 7.30, 12.30, 13.30, 14.30,
16.00, 19.15 Poročila - 7.10 Jutra-
nja glasba - 8.00 Prenos RL - 10.15
Ansambl Six Lions - 11.00 Otro-
ški kotiček - 11.30 Današnji pevci
- 11.45 Glasbeni zmenek - 12.00 in
13.00 Glasba po željah - 13.40 Za
odhiti in razvedrilo - 14.00 Zvoki
in barve - 14.45 Popevke - 15.30
Popularne skladbe - 16.30 Sportni
ponedeljek - 16.40 Mozaik glasov
- 17.00 Jugoslavija v svetu - 17.15
Pesmi - 17.40 Trio «Ars nova» -
18.00 in 19.30 Prenos RL - 19.00
Deuringer in njegovi solisti

Nacionalni program

7.00, 8.00, 13.00, 15.00, 20.00 Po-
ročila - 8.30 Jutranje pesmi - 9.07
Zvočni trak - 10.05 Radijska sola
- 10.35 in 11.00 Ura glasbe - 11.30
Glasbena antologija - 12.05 Kon-
trapunkt - 13.20 Zlate pesmi - 14.40
Ital. popevke - 16.00 Oddaja za
bolnike - 16.30 Simf. glasba - 17.20
Radijska priredba - 17.35 Operetni
program - 18.15 Glasba za mladi-
no - 19.35 Luna park - 20.20 Zme-
nek petih - 21.05 Koncert

II. program

7.30, 8.30, 13.30, 14.30, 19.30 Po-
ročila - 8.45 Orkestri - 9.40 Glas-
beni album - 10.00 Roman - 10.15
Jazz - 11.42 Pesmi desetletja -
11.00 Sport - 14.04 Juice box - 14.45
Glasbena paleta - 15.15 Duo Mai-
nardi-Zecchi - 16.38 Popoldanski
spored - 18.35 Enotni razpred: Psi-
hoterapija - 20.00 Operni pregled -
20.50 New York 67 - 21.15 Znan-
stvena oddaja - 21.50 Glasba po
željah.

III. program

10.00 Haendelove skladbe - 10.40
Profokjev, sonata št. 9 - 11.05
Franck in Dvorjak - 11.45 Mozar-
tov kvartet K 285 - 12.20 Dve Pe-
rgolesijeve sonati - 13.00 Velika iz-
vajanja - 14.10 Janakovceve skladbe
- 15.05 Beethovenova I. simfonija -
15.30 Rameau: «La Guirlande» -
16.20 Paganini in Schumann - 17.20
Frančosca - 17.45 Ghedinijeve
skladbe - 18.30 Lahka glasba -
18.45 Kulturni pregled - 19.15 Kon-
cert - 20.30 Radijsko gledališče

Slovenija

7.00, 8.00, 13.00, 19.30 Poročila
6.30 in 7.25 Informativna
na oddaja - 8.30 Glasbena matine-
ja - 8.55 Za mlade radovedneže -
9.10 Iz jug. studiov - 9.45 Mladin-
ski pevski «festival 1967» - 10.15 Pri-
vas doma - 11.00 Za turiste - 11.15
Melodije - 12.00 Na današnji dan -
12.10 Violonisti - 12.30 Kmetijski
navesti - 12.40 Pitsburški slov.
oktet - 13.30 Priporočila vam... -
14.45 Razpoložena glasba - 15.40
Mešani zbor J. Hermanka - 16.00
Vsak dan za vas - 17.05 Znameniti
operi pevci - 18.00 Aktualnosti -
18.15 «Signal» - 18.35 Mladinska
oddaja - 19.00 Lahko noč, otroci! -
19.15 Plesni orkester - 20.00
Simf. koncert - 22.10 Radi se jih
poslušali - 23.05 Literarni noktur-
no: F. Onic Pesmi.

Ital. televizija

17.00 Giocagnò - 17.30 Dnevnik -
17.45 Program za mladostnike - 18.45
Kljuna križanja - 19.15 Dežela -
19.30 Dnevnik - 19.35 Dnevnik -
19.40 Sport in ital. kroni-
ke - 20.30 Dnevnik - 21.00 Film
«Giorni perduti» - 23.00 Dnevnik.

II. kanal

21.00 Dnevnik - 21.15 Sportni
tednik - 22.00 Koncert.

GORIŠKA TRGOVINA V SEPTEMBRU

Vedno več jugoslovanskih kupcev na goriškem trgu

Maloočmejna blagovna menjava beleži nad 145 milijonov izvoza in 241 milijonov uvoza - Skoro 17 milijonov je dosegel izvoz v druge države

V trgovinskem prometu na Goriškem je tudi letos predstavljala me-
sec september nekakšno prehodno
dobo, v pričakovanju ponovne oži-
vitve prodaje v jesensko-zimski do-
bi. Vsekakor pa je bilo opaziti v
primeri z istim mesecem prejšnje-
ga leta nekaj izboljšanja. To je
pričasi predvsem obiskom klie-
ntov iz Jugoslavije, kakor je ugotov-
ljeno v vestniku trgovinske zborni-
ce za Goriško, ter velja zlasti za
Gorico; dočim so v Trzinu in po-
ročje prihajali Jugoslovanci le v
manjšem številu za nakupe.

V okviru maloočmejnega blagov-
nega prometa po videnskem spo-
razumu je urad pri goriški trgovin-
ski zbornici izdal za september 84
izvoznih dovoljenj za skupno vred-
nost 145,6 milijona lir, v istem ča-
su pa je bilo uvoženega iz Jugo-

slavije na carino za skoro 241 mil-
ijonov lir raznega blaga. Skupaj je
torej dosegel ta blagovni promet
nekaj nad 286 milijonov lir.

Pri uvozu so na prvem mestu dr-
va, gradbeni les in lesni polizdelki
za skupno skoraj 178 milijonov,
sledijo živina in meso za 49,5 mil-
ijona, sadje, zelenjava, živilska kr-
ma, papir, čipke in semena.

Pri izvozu je na prvem mestu
tekstilno blago in obleka za 27 mil-
ijonov, material za hidravlične in
sanitarne naprave za 24 milijonov,
avtomobilske gume in gumasti iz-
delki za 14,5 milijona, ploščice in
mozaiki za 24,3 milijona, papir in
lepenka 10,4 milijona, razno plastič-
no blago za 4,7 milijona, itd.

Vsekakor se je obseg maloočmej-
ne blagovne trgovine nekoliko skr-
čal, zato pa se je povečal, kakor

smo zgoraj ugotovili, neposreden
nakup jugoslovanskih obiskovalcev
v Gorici.

Kar se tiče trgovine z drugimi
državami, naj omenimo, da je bilo
izvoženih v Argentino za 13,2 mil-
ijona lir tekstilnih statev, v Avstrijo
za 1,6 milijona ogrevalnih naprav
in maj, v Zahodno Nemčijo za
skoro 700 tisoč lir stolov, ter manj-
še količine sanitarnih potrebščin v
Bahrajn, Dubai, Etiopijo, Kuwait,
Libanon, Libijo in druge afriške
in azijske države. V celoti je bilo
izvoženih v te države za skoro 17
milijonov lir blaga.

Slikarski razstavi

v pasaji in Stelli Matutini

V rđzstaništu turistične ustanove
v goriški pasaji je včeraj otvoril
svojo posebno razstavo slikar Luigi
Arzuffi iz Bergama. Razstavlja
vrsto olj, ki sama govorijo, da ima-
mo v gosteh izvrstnega slikarja.

Arzuffi ima za seboj 15 samostoj-
nih razstav ter nad 30 razstav,
kjer se je predstavil v družbi z
ostalimi. Prejel je več nagrad,
z njim so se ukvarjali številni ita-
lijski kritiki. Slikar se je 1920.
leta rodil v Bergamu; po zaključku
srednšolskega študija je dokon-
čal akademijo Carrara ter se po-
svečil slikanju fresk.

V Stelli Matutini razstavlja svoja
zadnja dela Guido Antoni iz Trsta,
ki je diplomiral na beneški akade-
miji lepih umetnosti; priredil je 25
osebnih razstav ter sodeloval na
kolektivnih razstavah doma in v
svetu.

Seja občinskega

odborna v Sovodnjah

V petek zvečer je imel občinski
upravni odbor iz Sovodnje sejo pod
vodstvom župana Jožefa Čučeta.
Ob tej priliki so obravnavali pred-
vsem pomembne postavke občinske-
ga proračuna za prihodnje leto, ki
ga bodo predložili občinskemu sve-
tu na njegovi prvi seji.

Oktober prisodili 408 glob

V mesecu oktobru so mestni
stražniki v Gorici prisodili 408
glob, od katerih 40 zaradi kršitev
cestnega zakonika, po eno globo
pa so prisodili 408 zaradi kršitve
povelj policije, poljskih straž-
nikov in o. psh. V prejšnjem me-
secu so zajeli 15 psh, ki so se po-
tepal po mestu.

PARLAMENT JE ODOBIL NOV ZAKON

Odškodnina za rekvizicije v obdobju od 1939 do 1947

Padla je z balkona

in si zlomila hrbtenico

Včeraj zjutraj okrog 9. ure se je
mudila na balkonu domače hiše v
Moraru, Ul. Colombo št. 5, 66-letna
Otilia Vecchietti. Balkon je v prvem
nadstropju ter nima ograje. Prav to
pa je bilo za njeno usodno, ker je
na lepem izgubila tla pod seboj in
padla v globino štiri metre.

Domači so takoj poklicali rešilni
voz Zelenega križa iz Gorice, ki je
je odpeljal v goriško civilno bol-
nišnico. Tam so jo ugotovili zlom
hrbtenice in druge poškodbe ter jo
pripridali za 50 dni na zdravlje-
njo.

POBUDA, KI JI BOTRUJE STRPNOST

Mladince različnih strank skrbi naša gospodarska usoda

Želijo izgradnjo protosinhrotrona ter razvoj gospodarstva

V Gorici so ustanovili odbor za
protosinhrotron in gospodarski raz-
voj Posočja. Sestavljajo ga univer-
zitetni krožek v Gorici, ter mla-
dina liberalne, demokratijske so-
cialistične in komunistične smeri.

Odbor je izvolil vodstvo, ki ga
sestavljajo predsednik univerzitet-
nega krožka Pier Luigi Percin,
Eugenio Del Piero (PLI), Mario
Leardi (KD), Gianluigi Devetag
(PSU) in Valentino Duca (KPI).

Odbor se ni dokončno sestavil
ter se morejo vanj vključiti še
druge sile, da bi bil čimbolj re-
prezentativen. Na osnovi raznih na-
povedov je odbor izdelal okvirni
nacrt, ki predvideva naslednje po-
bude - stik s sindikalnimi orga-
nizacijami CGIL, CISL in UIL, da
bi na skupnem sestanku proučili
možnosti sodelovanja študentov in
delavcev;

- stiki z občinskimi, pokrajinski-
mi in državnimi oblastmi;
- posredovanje v Rimu preko pa-
lamentarcev;
- obveščanje občinstva v javnih
konferencah, debatami in mani-

Pritožbe avtomobilistov

zaradi bencinskih benov

Pod vodstvom predsednika ing.
Lodattija se je sestel izvršni odbor
avtomobilskega kluba, ki je raz-
pravljaval o številnih vprašanjih,
s katerimi se srečujejo avtomobi-
listi.

Pregledali so celo vrsto pritožb,
ki so jih člani vložili na avtomobi-
listi klub, v katerih so navedli
težave, se ne določa odstranjevanje,
pri doseg bi nov za pogonsko go-
rivo prstovcne.

Ker urad ACT v Gorici zbira gra-
dnjo, ravnanstvo poziva avtomobi-
liste, naj čimprej sporočijo svo-
je pritožbe.

V spomin na RDEČI OKTOBER

S proslavo 50-letnice oktobrske
revolucije se je v petek zvečer
predstavil številnemu občinstvu no-
vostanovljeni klub «Nuovo impen-
sio» v razstavi pod kookestven-
steno. Izo je govoril o posledicah
revolucije za Italijo, je omenil
Gramscija, ki je dejal, da je bor-
ba za spremembo družbenega u-
stroja predhodnica socializma.

Doktor Monfalcone je govoril o
«Desetih dneh, ki so preobrazili
sveto in ki ga se danes preobra-
žajo. Reakcionarji so v času revo-
lucije skušali zavirati njen razvoj
in jo zatreti. Sedaj ji priznavajo
uspeh (sicer samo za Rusijo in za
ruske razmere), vendar pa skušajo
tudi sedaj nati v njej samo ne-
uspeh, češ da ni dosegla Okto-
bra na delavsko gibanje v Italiji.

Govornik je v diskusiji govoril še
o mirni kookestveni in napredku
socializma v najrazličnejših obli-
kah, ki jih je razumel pod kookest-
steno. Izo je govoril o posledicah
revolucije za Italijo, je omenil
Gramscija, ki je dejal, da je bor-
ba za spremembo družbenega u-
stroja predhodnica socializma.

Doktor Monfalcone je govoril o
«Desetih dneh, ki so preobrazili
sveto in ki ga se danes preobra-
žajo. Reakcionarji so v času revo-
lucije skušali zavirati njen razvoj
in jo zatreti. Sedaj ji priznavajo
uspeh (sicer samo za Rusijo in za
ruske razmere), vendar pa skušajo
tudi sedaj nati v njej samo ne-
uspeh, češ da ni dosegla Okto-
bra na delavsko gibanje v Italiji.

ra trdi, da Oktober ne more ni-
česar naučiti, da ga je mogoče
posnemati samo v nerazvitih drža-
vah. V resnici gre za gibanje so-
cialdemokrati je poudaril privrže-
nost proletarskemu internacional-
izmu, ki ga označuje solidarnost s
kolonialnimi in nerazvitimi narodi.

Prof. Rubino je priznal veljavnost
Oktoobra, s katerim se je začelo
ujelavljanje socializma in nave-
del tele podatke: 1917. leta je gra-
vitalno k socializmu okoli 50 mil-
ijonov ljudi, leta 1937 že 240 mil-
ijonov, letos pa nad dve mil-
ijardi ali dve tretjini človeštva. Ok-
tober je tudi danes aktualen, le iz-
vajanje njegovih idej je različno
od primera do primera.

Dopolodne so v ljudskem vrtu
razstavili lepake iz oktobrske re-
volucije v Rusiji (na sliki).

Zanimiva številka «Goriških srečanj»

Kino

Gorica

VERDI. 15.15: «La Cina è vicina».

G. Mauri in E. Pattioli. Italijan-
ski film; mladini pod 18. letom
prepovedan.

CORSO. 15.00: «Blow-up», V. Red-
grande in D. Hemmings. Ameri-
ški barvni film; mladini pod 18.
letom prepovedan.

MODERNISSIMO. 15.15-22: «Una
doma sposata», Ph. Leroy in H.
Meril. Francoski film; mladini
pod 18. letom prepovedan.

CENTRALE. 15.15-21.30: «Come ru-
bare la corona d'Inghilterra», R.
Brown in D. Boscher. Kinema-
skopski film v barvah.

VITTORIA. 15-21.30: «Il ciarla-
tano», Jery Lewis in Ch. Callas.
Ameriški barvni film.

Tržič

AZZURRO. 14-22: «Addio Lara»,<

PROSVETA

Kultura je poklic

Kulturo mnogi pojmujejo po svoje. Mnogi so prepričani, da je to skrb, ki mora zadevati le nekatere posameznike. Mnogi nočejo imeti s tem nikakega opravka, češ naj tisti posamezniki mlatijo prazno slamo. Na splošno prevladuje mnenje, da je kultura stvar tistih, ki se bavijo z umetnostjo.

Mi, kar nas je Slovencev, se že od nekdaj tako ali drugače ukvarjamo s kulturo. Z našo preteklostjo se lahko upravičeno ponasamo. Ko so naši predniki «oralni» domačo grudo in polagali seme narodne samozavesti, so vedno na svoji lastni koži spoznavali grenkobo «poklica». Pesniki, pisatelji, glasbeniki, prosvetarji, umetniki z vseh področij umetnosti, ki jim je bil «poklic» življenje, pa so se odzvali prirodni klicu, ki je prihajal od znotraj. Tak je sicer tudi danes ta zakon. Vendar, ko se danes ustavljamo ob pojmu kulture, moramo poudariti, da je kultura bistvo narodne biti in da ona sama zaobjema vse, kar narod premore. Po tem kar narod premore pa merimo njegovo kulturo.

Novo leto se za nas zamejske Slovence odpira v znamenju živga, bogatega, junškega stoletnega kulturnega delovanja. Pred sto leti se je prebujala naša narodna zavest, pred sto leti smo začeli redno tiskati naše časopise, pred sto leti se je razvilo živahno društveno življenje v kulturnih krožkih, v «čitalnicah». Danes smo torej na pragu našega novega stoletja in je prav, da pogledamo tudi naprej.

Mimo splošnega prepričanja, da je kultura samo stvar umetnosti, je treba nujno razločevati umetniškega ustvarjalca od vsega ostalega in obenem poudariti, da kultura zadeva slehernega človeka. Obenem tudi ni umetniškega ustvarjalca brez družbe, slično kakor ni šole brez učencev, ni gledališča brez gledalcev, itd. Pri nas moramo še posebej poudariti, kako je važen «organizator kulturnih tal», da povemo z Ivanom Prijateljem, ki v eseju *Pesniki in občani* piše: «Pri drugih velikih narodih ta činitelj ni tako važen. Tam se kulturna podlaga ustvarja in širi prirodno, elementarno takorekoč sama od sebe. Veliki obrat ustvarja veliko tviščice, na katerem se morajo po volji razmahovati velike umetniške potence, kadar jih slučajno dvigne iz mase prirodni val. Mi smo bili vezani na idealizem in srečno naravno nagnjenje posameznih občanov. Da ni bilo teh, bi se ne bila nikdar sama od sebe tako smotrno zrahljala ta naša kultura, iz katerih so potem poganjale cvetke slovenske umetnosti». In Prijatelj «občan» je prav organizator kulturnih tal!

Če danes iz vseh teh premis analiziramo realnost Slovenskega gledališča v Trstu, moramo ob poslanstvu umetniškega ustvarjalca na gledališkem odru poudariti važnost naloge organizatorja kulturnih

SEJA GLAVNEGA ODBORA SPZ V GORICI

O gostovanjih Slovenskega gledališča in o ostali prosvetni dejavnosti

Predlog za ustanovitev igralske skupine

Goriški člani glavnega odbora Slovenske prosvetne zveze so imeli v sredo na sedežu SPZ sejo, katere so se udeležili tudi predsedniki prosvetnih društev, ki sodijo zavoljo svoje funkcije v glavni odbor, ter predstavniki društev. Udeležba je bila zadovoljiva, saj so bili prisotni skoraj vsi člani odbora ter predstavniki prosvetnih društev iz Sovodnj, Vrha, Ronk, Doberdoba, Steverjana in Dola-Poljan.

Na sestanku je bil govor o najrazličnejših vprašanjih, ki zadevajo prosvetno življenje v Gorici in na podeželju. Medtem ko je bil na enem izmed poprejšnjih sestankov določen razpored osrednjih prireditvev SPZ (Prešernova proslava, revija slovenske zborovske pesmi itd.) so na seji glavnega odbora v Gorici najprej pregledali razpored gostovanj, potem pa so se pogovorili še o možnostih popestritve prosvetnega dela, za kar bi se morali osloniti na lastne sile.

Slovensko gledališče iz Trsta bo v Prosvetni dvorani v Gorici nastopilo v zimski sezoni s štiri deli, za katere so že bili določeni datumi. Gre za komedijo *Anarhist*, Med štiriimi stenami, nastop *Studia* in komedijo *Kako je važno biti resen*. Predstave Slovenskega gledališča doslej niso bile vedno dovolj obiskane. Pogostoma se je dogajalo, da je bilo v dvorani preveč sedežev nezasedenih. Predstavniki prosvetnih društev so predlagali, da bi se spet oklenili avtobusnih prevozov, ki so v preteklosti rodili dobre sadove, pa tudi — žal — razočaranja. Z avtobusom bomo nudili možnost obiska predvsem nemotoriziranim odraslim osebam in mladini, ki stanuje na Krasu in ima v Gorico slabe zveze. Avtobus bo odpeljal z Vrha ter prevozil naslednjo pot: Poljane, Doberdob, Jamlje, Dol. Nikakršnih težav ne bi smelo biti zasedbo vozila, če se bodo na porom SPZ pridružili tudi predstavniki prosvetnih društev po tistih vaseh, kjer se bo avtobus ustavljal.

Med gostovanja Goriškega gledališča sodijo tri predavanja v

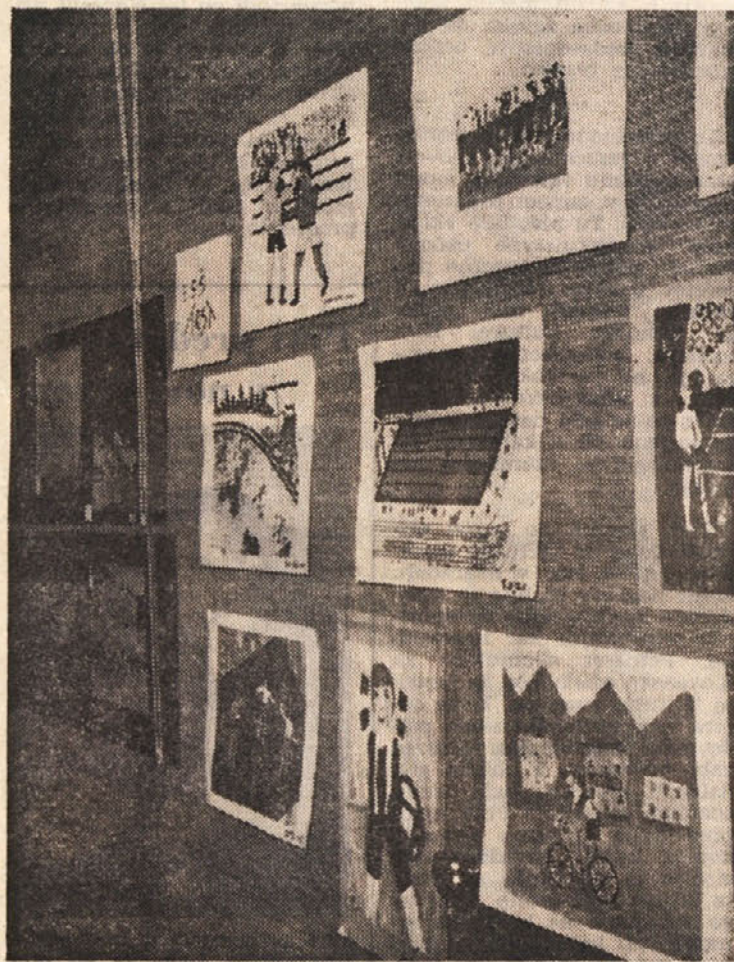
Gorici v letu 1968, ki naj bi jih imeli v Gorici, Doberdoba in Steverjanu, dogovor pa se nanaša tudi na gledališki predstavi.

Glasbeno delovanje bo obsegalo nastop Glasbene matice iz Trsta, ki ne spada v pristojnost delovanja SPZ, in koncert otroškega pevskega zbora iz Lesc pri Bledu, ki ga vodi prof. Karel Boštjančič; koncert bo v drugi polovici januarja.

Zanimiva razprava je nastala o etnološkem oddelku, ki deluje pri SPZ. V skladu s sklepom tajništva naj se pri vseh prosvetnih društvih imenujejo ljudje, ki imajo posebno nagnjenje za zbiranje narodnega blaga, starih dokumentov, knjig, izročil in podobnega. Služili nam bodo za kasnejše pisanje naše narodne zgodovine, proslave 100-letnic ustanavljanja čitalnic, za pisanje zgodovine narodno osvobodilne borbe, katera bo prihodnje leto zabeležila pomembno 25. obletnico množičnega upora na Primorskem. Glede zbiranja narodnih nos, ki jih hranijo samo v Sovodnjah, je bilo predlagano, da bi v zameno za staro in nekoliko iztrošeno nošo SPZ prispevala sredstva za nabavo nove, ki bi jo v Sovodnjah s pridom uporabljali na raznih prireditvah.

Težnja po popestritvi prosvetnega dela je rodila predlog, da bi v klubskih prostorih začeli režijo igre; dela pa naj bi se ne udeleževali samo tisti, ki bodo nastopali, ampak tudi vsi, ki jih režisersko delo veseli, da bi mogli izkušnje prenašati na svoje delo po društvih. Zamisel je zelo dobra in so se zanj ogreli vsi prisotni prosvetarji. Med zimskim časom bi mogli pripraviti

(Nadaljevanje na 3. strani)

V okviru jubilejnih 10. slovenskih športnih iger je združenje Bor priredilo tudi razstavo risarskega natečaja na športno temo, ki je bil razpisan na nižjih slovenskih enotnih srednjih šolah. Natečaja se je udeležilo lepo število učencev in dijakov in njihova dela, razstavljen v fojerju balkona Kulturnega doma, so vzbujala pozornost številnih gledalcev.

Poziv za zbiranje gradiva potrebnega za prosvetni almanah

Na prvem posvetovanju prosvetnih društev po združitvenem občnem zboru Slovenske prosvetne zveze je bilo sklenjeno, da se začne zbirati gradivo za prosvetni almanah, ki naj izide prihodnje leto. Sklep je bil soglasno sprejet.

Ker gre za potrpežljivo in dolgotrajno delo, ker doslej še ni zbrano ustrezno gradivo o nastanku prvih slovenskih čitalnic, pevskih in godbenih društev, prosvetnih organizacij in ustanov v naši deželi, in ker je to neobhodno potrebno tistim, katerim bo poverjena naloga, da prosvetni almanah sestavimo, je nujno, da se vsa prosvetna društva, vključena v SPZ, takoj lotijo dela. Treba je poiskati in zbrati številne podatke, dokumente, slike in druge predmete. Navzlic temu,

da je bilo mnogo zadavnega materiala uničenega pod fašizmom, vemo, da naši ljudje, še marsikaj hranijo in ljubosumno čuvajo kot dragoceno svetinjo. Eno je, če jo poedinec hrani sam, drugo pa je, če jo stavi na razpolago skupnosti. Ne gre za to, da bi tisto, kar označujemo za svetinjo, oddali iz rok — čeprav bi se to lahko zgodilo in bi tako prišlo v varne roke — ampak predvsem za to, da se to stavi na razpolago zbirateljem, da lahko preslikajo. Preteklo poletje je bila v Križu čudovita folklorna razstava, pred dobrim mesecem pa smo z velikim zanimanjem občudovali skrbno urejeno razstavo zgodovinskih dokumentov o prosvetni dejavnosti na Proseku. Oba primera sta zgovorno pokazala, kaj vse je moč še dobiti po naših

domovih. In to naj bo v zgled vsem prosvetnim društvom.

Konkretno: vsako društvo naj poveri enemu ali več poverjenikom nalogo, da se takoj lotijo dela. Ponavljamo: vse, kar jim bo uspelo zbrati, bo dobrodošlo. Tudi navaden listek, na katerem je zapisan kak datum, kakšno ime, ima lahko za tistega, ki bo sestavljal almanah, neprecenljivo vrednost; lahko predstavlja ključ za odkritje še drugih in doslej nepoznatih dogodkov.

Sklep, da se prosvetni almanah izda prihodnje leto, je bil, kot že rečeno, soglasno sprejet, toda uresničitev tega sklepa je v veliki meri odvisna od konkretnih pomoči, ki jo bodo dala naša prosvetna društva in posamezniki, ki se navdušujejo za zbiranje zgodovinskih predmetov.

Filibert Benedetič

Ob robu jubilejnih slovenskih športnih iger

V svojem govoru ob proslavi desetletnice Slovenskih športnih iger je predsednik Športnega združenja »Bor« izrekel med drugim tudi naslednje besede: »Da proslavljamo ta jubilej prav v našem Kulturnem domu, ni naključje, temveč premišljena poteza, s katero hočemo poudariti, da športnik ne živi neke ob robu kulture, temveč je njen sestavni del.«

Skeptičen poslušalec si je verjetno takoj zastavil vprašanje, koliko odgovarjajo resnici govornikove besede. Kajti resnici na ljubo moramo povedati, da je vendarle še del naše mladine ne le na robu naše kulture, temveč ji je kulturno življenje (aktivno in pasivno) sploh tuje.

Poglavitno in vzpodbudno pa je, da obstaja v vodilnih športnih kadrih močno hotelo in globoka zavest, da postanejo predsednikove besede *stoodstotna resnica*.

To pravilno in krepko usmerjenost organizatorjev Slovenskih športnih iger smo mogli opaziti že v samem programu tekmovanja. Tu niso bile vključene le fizikalne panoge (četudi, kar je za športno prireditelja povsem razumljivo, v večini), temveč tudi panoge duhovne kulture. Kulturnega, izobrazbenega značaja je bil vsekakor športni quiz; v umetniško kulturno smer pa je bila naša mladina usmerjena ob slikarskem, fotografskem in literarnem natečaju.

Tudi skeptik bo moral priznati, da se je kulturna usmeritev načela celo v nagradah. Kajti nagrade so bile za standardno nagrajevanje na športnih temovanjih kar nenavadne. Petdeset abonmajev za Slovensko gledališče je izrazito kulturna nagrada, ki ne odpira vrat gledališča samo petdesetim nagrajenim, temveč vabi in vzbuja k obisku gledaliških predstav tudi ostalo športno mladino. Prav tako predstavlja kulturno nagrado kopica knjig. Seveda se postavlja tu vprašanje, ali bodo te knjige tudi brane, toda tega vprašanja ne bomo obravnavali tu, ker je »kriza branja« mnogo globlja in širša in ne zajema le mladine in tudi ni samo naš, slovenski problem.

Jubilejne slovenske športne igre so uspeli v prvi vrsti zaradi organizacijske sposobnosti osrednjega vodstva, kakor tudi enake sposobnosti krajevnih športnih dejavnikov. Ta obsežen organizacijski aparat je samo potrdil naše organizacijske sposobnosti. Je to zagotovilo, da bi z enakim uspehom mogli postaviti na noge organizacijski aparat, ki bi omogočil intenzivnejšo in bolj smotno prosvetno aktivnost med našim ljudstvom. Samo potrebno bi bilo reaktivirati v prosvetnem življenju že izkušene sile. Ne dvomim, da bi se tudi mladina še v večji meri vključila v to dejavnost.

Kar je še posebno razveseljujoče, je množična aktivna udeležba mladine v tekmovanjih. Ob pretvarjanju športa v spektakel, ki smo mu priča po vsem svetu, ob škandaloznem »nakupovanju« in »prodajanju« športnikov, ob degeneraciji športa v profesionalizem moramo zares iskreno, navdušeno, čestitati naši športni mladini, da je resnično olimpijsko športna. To je velika vrednota, ki jo je manifestirala v nemi in požrtvo-

valnost tekmovalcev. Če prenesemo te etične vrednote še iz fizikalne v kulturno smer, smemo z optimizmom gledati v bodoči razvoj našega prosvetnega delovanja. Treba je le, da se mladina neprestano zaveda resničnosti predsednikovih besed: »Šport je del splošne vzgoje človeškega bitja, je del njegovega kulturnega življenja in nenadomestljivo dopolnilo vsakdanjega delovnega napora.« Ob upoštevanju predsednikovih besed bo mladina našla pravo ravnovesje med kulturo in fizikulturo.

Ob zaključku Slovenskih športnih iger se je športna mladina poklonila spominu bazoviških mučnikov na mestu njihove smrti. Tako je slovenska športna mladina ponovno tudi ob tej slovesni priliki potrdila svojo zvestobo ideji. S tem pa je obenem izpričala svojo prizadetost za obstoj našega ogroženega ljudstva.

Rastoča kulturna zavest in privrženost ideji zvestobe svojemu rodu bo usmerila našo mladino tudi v poglavitno prosvetno delo.

Prvi predavatelj v novi sezoni

Prvi predavatelj v novi sezoni Slovenskega kluba je bil prof. Gojko Budal, ki je predaval o kmečki hiši na tržaškem Krasu. Njegovo zanimivo predavanje je dopolnil Mario Magajna z vrsto krasnih barvnih posnetkov kraskih hiš, kalon streh in kuhinj

Delovanje p. d. »S. Škamperle« v zastoju

Kulturno prosvetna sezona pri Sv. Ivanu se je letos pričela v znamenju težav. Prosvetno društvo »Slavko Škamperle« je sicer na nedavnih jubilejnih slovenskih športnih igrah doseglo zavidljive zmage in odneslo cel kup priznanj, za kar gre največja zasluga mladim nesebičnim športnikom, katerim je odbor izrekel vse priznanje, toda na prosvetnem področju se opaža nekaj zastoj, ki se negativno odraža v celotnem društvenem delovanju.

Z veliko težavo je odbornikom uspelo zbrati lepo število pevcev, ki so pričeli redne vaje. S teh stolpcev smo večkrat poročali o stari pevski tradiciji pri Sv. Ivanu in da obstajajo realne možnosti, da se spet poživita vrsta prosvetnega dela. Toda vse ni šlo po predvidevanjih. Na vaje je zahajalo vedno manj pevcev, same vaje so bile neredne, še posebno v zadnjem razdobju, ko so se na stadionu »Pr-

V ŠKEDNJU SPOJITEV PROSVETNIH DRUŠTEV

Sestavljen je pripravljalni odbor za proslavo stoletnice čitalnice

V Škedenju se obeta plodnejša prosvetna dejavnost. Prvi konkretni in zelo razveseljujoči korak je bil narejen v sredo, 9. t.m., ko sta se odbora dveh dosedanjih prosvetnih društev spojila, kar pomeni dokončno združitev v enem samem prosvetnem društvu. Novi odbor je takole sestavljen: Angel Zerjal predsednik, Viktor Bertok podpredsednik, Kristina Mozer tajnica, Slava Sanein blagajničarka, Emil Furlan, Alojz Blokar, Anton Berginc, Mira Suman, Klavdij Repič in Anton Gregorič odborniki. Seji sta prisostvovala podpredsednik SPZ Mirko Kapelj in referent za zgodovino in etnografijo Drago Pahor

Na seji, ki je bila v sredo in o kateri lahko rečemo, da ima zgodovinski pomen, je bilo sklenjeno, da bo dne 12. decembra slovesna spominska proslava zasluznega škedenjskega rojaka in priznanega glasbenega pedagoga ter skladatelja Ivana Grbca. Prireditelj, ki bo v škedenjskem kinu, bo presegla krajevni okvir, kar je tudi pravilno.

Drugi važen sklep združenega odbora prosvetnega društva Škedenj je začetek priprav na veliko prireditev, ali na vrsto prireditev, ki bodo ob stoletnici ustanovitve prve slovenske čitalnice v Škedenju. Ker gre za zelo pomemben dogodek, je bilo sklenjeno, da se v Škedenju ustanovi poseben pripravljalni odbor, ki bo skrbel za to, da bo proslava stoletnice prve tamkajšnje slovenske čitalnice kar najbolj skrbno pripravljena ter da bo zajela najširši okvir. Za predstavnika združenega prosvetnega društva v pripravljalnem odboru za proslavo stoletnice ustanovitve čitalnice je bil izbran dosednji društveni tajnik Klavdij Repič. Ker poznamo organizacijske sposobnosti Repiča, njegovo požrtvovalnost in predanost naši prosveti, lahko z gotovostjo pričakujemo, da bo proslava zgodovinske obletnice takaka, kakršno si želimo. Sicer pa smo prav tako gotovi, da bodo za to z navdušenjem delali vsi člani skupnega odbora, katerih požrtvovalnost prav tako dobro poznamo ter cenimo.

Prvo dejanje v pripravah na zgodovinsko stoletnico je bilo že izvršeno. V sredo, dne 22. novembra, ob 20. uri bo v prostorih prosvetnega društva — Škedenjska ulica števil. 124 (t. j. v prostorih nekdanjega Gospodarskega društva) — posvetovanje, na ka-

tero bodo povabljeni ne le člani združenega krajevnega prosvetnega društva temveč vsi slovenski škedenjski rojaki. V vabilu na to srečanje je med drugim rečeno: »...prihodnje leto bo leto stoletnice cele vrste čitalnic. Leta 1968 so bile ustanovljene čitalnice tudi v Barkovljah, Rojanu, na Opčinah, pri Sv. Ivanu in pri nas v Škedenju. Ta skoro istočasnost ustanovitve tolikih slovenskih organizacij v neposredni tržaški okolici kaže pomembnost teh njihovih dogodkov, ki ne morejo mimo nas, ne da bi se jih ob poteku stoletnice spomnili na primeren in dostojen način. Na nedavnem sestanku prosvetnih društev je bilo sklenjeno, da se prireditvi prihodnje leto primerne proslave. Menimo, da soglašate z nami, ko pravimo, da škedenjci ne smemo in ne moremo biti zadnji. Smatramo pa ta jubilej za tako pomemben, da ne bi bilo prav, ko bi o načinu in obsegu proslave razpravljali in sklepali samo odbor prosvetnega društva. Zato Vas vabimo na širše posvetovanje, ki bo (kot že rečeno, op. p.) v sredo, dne 22. t.m. ob 20. uri v prostorih prosvetne-

ga društva. Prepričani smo, da Vas bo zvestoba tradiciji naših očetov in dedov privedla med nas in da bo polnoštevilna udeležba na posvetovanju najboljši porok, da bomo uspešno in našim močim ustrezno sestavili načrt nameravanih proslav.«

Na seji v sredo se je govorilo tudi o postavitvi spominske plošče na grob prerano umrlega in za slovensko kulturo tako zaslužnega škedenjskega rojaka Modesta Saneina. Konkretni sklepi glede tega vprašanja bodo sprejeti na eni izmed prihodnjih sej prosvetnega društva.

Že iz tega, kar je navedeno v tem poročilu, se jasno izraža volja po pozitivni prosvetni dejavnosti v Škedenju. Zato smemo z optimizmom gledati v prihodnost. Škedenjskim prosvetnim delavcem, ki so znali premostiti razne ovire in nesoglasja, ki se pripravljajo, da z zaviranimi rokami pristopijo k delu za pozitivno prosvetno dejavnost, ki že načrtujejo tako pomembne prireditve, iz vsega srca čestitamo.

Mirko Kapelj

OB 60-LETNICI ROJSTVA

IGNACIJ OTA 45 LET PEVEC

Ignacij Ota je pred dnevi slavil svojo 60-letnico. Da se razumemo, ne mladi Ignacij Ota, pe-
vovodja in glasbeni pedagog pri

Glasbeni matici, pač pa njegov oče, ki pa je prav tako vnet prosvetni delavec in zlasti pevec.

V domačem dolinskem zboru Bralnega pevskega društva je začel peti, ko mu je bilo 15 let. V zboru, ki je takrat štel okrog 25 članov, je pel seveda tenor. Ko pa so fašistične oblasti zbor in društvo razpustile l. 1927, so se skoraj vsi pevci vključili v cerkveni zbor, kjer je vsaj nekaj let še bilo mogoče peti v slovenščini. Takratni domači zborovodja je bil Pangerc, po njegovi smrti je prevzel vodstvo zbor Fran Venturini, za njim so prišli drugi, končno pa je vodil cerkveni zbor Pangercov sin Vlado nekako od l. 1933 do 1940, ko je moral k vojakom. Razen doma je zbor pel tudi na tradicionalnem prazniku 24. maja v Socerbu in pa v Kostelcu.

Vojna leta je naš slavjenec preživel nekaj časa v delavskih bataljonih na Siciliji in v La Speziji, po povratku domov ob kapitulaciji Italije pa se je vključil v NOB in bil od l. 1944 do konca vojne v partizanih.

Ko se je takoj ob osvoboditvi vrnil domov se je spet oprijel obnovljenega prosvetnega dela pri domačem društvu »Valentin Vodnik«. Poslej ni bil več samo pevec, temveč tudi društveni odbornik in dolga leta vse do zadnjega občnega zbora tudi blagajnik. Pel je pod vsemi poveljniki pevovodji Venturijem, Pangercem, Marcem, Grgičem in Boštjančičem, sedaj pa poje pod vodstvom sina Ignacija, ki je eden naših najodličnejših zboroskih mojstrov, kar dokazujejo tudi njegovi uspehi z zborov »Vasilij Mirka«.

Ota zagotavlja, da bo pel dokler bo imel moči in mu samo želimo, da bi jih imel še dolgo vrsto let. Zase ni prav nič zaskrbljen, bolj pa ga skrbi, oziroma, bolj, da je med mladino v Dolini vedno manj navdušenja za zborovsko petje. Društvo se sedaj pripravlja na proslavo svoje 90-letnice, ki bo prihodnje leto. Morda pa bo prav ta obletnica tista vzmet, ki bo tudi mlajše pritegnila v večjem številu k prosvetnemu delu.

Na otvoritvenem torkovem večeru v Slovenskem klubu so se zbrali številni stari in novi prijatelji kluba

PO ŠTUDIJSKI EKSURZIJI PEVOVODIJ V SLOVENIJI

Pridobljena spoznanja bi bilo treba pri delu z zbori praktično uporabiti

Važno je verovati v možnost zboljšanja petja naših zborov

Med tednom smo objavili krajše poročila o študijski ekskurziji tržaških in gorjskih pevovodij v Sloveniji. Zaradi kronike naj povzamemo, da so bili naši pevovodje gostje Zveze kulturno prosvetnih organizacij Slovenije. V soboto, 4. novembra, so si po sprejemu na zvezi, kjer jih je sprejel in pozdravil tajnik Martin Zakonšek, ogledali glasbeno-narodopisni inštitut, kjer jim je predaval dr. Valens Vodusek, nato so si ogledali še muzikološki oddelek pri Narodni univerzitetni knjižnici. Popoldan so poslušali predavanje Radovana Gobca »Slovenska pesem med NOB«, večer pa prisostvovali Borodino-vi operi »Knez Igor«. V nedeljo zjutraj so obiskali Kranj, kjer jim je Radovan Gobec s celotnim pevskim zborom »France Prešeren« prikazal vzorno, sistematično pevsko vajo. Med bivanjem v Sloveniji so naše pevovodje spremljali Jože Štivan, Milko Škoberne in Karel Boštjančič. Obiskali so skladatelja Rada Simonitija, ki je zaradi prometne nesreče že več mesecev priklenjen na bolniško posteljo.

Udeleženci, ki so bili z ekskurzijo zelo zadovoljni, so izrazili željo, da bi jim SPZ tudi vnaprej omogočila stike z glasbenimi strokovnjaki iz matične domovine.

Skladatelja in pevovodjo Ubalda Vrabca smo vprašali, kakšne vtise prinaša od tega obiska. Prav je, da navedemo nekaj njegovih misli: »Po vseh ogledih in predavanjih, bi bilo sedaj potrebno, da bi naši pevovodje nekaj tega tudi praktično uvedli. Drugače bo obisk zapisan le kot izlet v Slovenijo. Prav bi bilo, da bi pri zborih vsaj deloma uporabili navodila, ki jih je dal Radovan Gobec in delali z zborom vsaj deset minut tehničnih vaj. Sam Gobec je ugotovil, da ni lahko vpeljati pri pevcih tak način dela, vendar računamo tudi z dobro voljo, ki naj jo pevci naših zborov pokažejo, da bodo lahko dosegli boljše petje. Seveda bi morali tudi pevovodje sami stremeti po izpopolnitvi. Le v tem primeru bodo izpopolnjevali tudi svoj zbor. Potrebno bi bilo, da bi se pevovodje zanimali in spremljali dosežke drugih zborov. Njihova prisotnost bi morala biti skoro obvezna pri vseh važnejših pevskih manifestacijah. Omenjam tekmovanje pevskih zborov Seghizzi v Gorici, katerega so se udeležili le tisti naši pevovodje, ki so s svojim zborom

tekmovali, ter v Gorici stanujoči pevovodje. Čeprav so vsi motorizirani, ni razen omenjenih prišel v Gorico noben drug pevovodja. Isto lahko ugotovimo pri pevcih. S tako izolacijo pevcov in pevovodij seveda ni mogoče računati na napredovanje in razvoj. Morda bi bilo dobro uvesti stalna strokovna predava-

O gostovanjih Slovenskega gledališča

(Nadaljevanje s 1. strani)

igro, s katero bi spomladi nastopili po okoliških vaseh.

Izletniški turizem so naša društva ponekod nekoliko zanemarljiva. Marsikatero društvo bi s takšno dejavnostjo moglo nadomestiti obstoječe vrzeli v pomanjkanju druge dejavnosti. SPZ je pripravljena pripraviti načrte ter nuditi usluge za izdelavo izletov in rezervacijo v gostlinah in hotelih, da bi društva razbremenila takšnih skrbi.

Na željo prosvetnih predstavnikov bo potrebno razdeliti društvene izkaznice, da bodo lahko zbrali po društvi članarino in sestavili seznam svojih članov.

Ob koncu so, kakor pogostoma doslej, prisotni ugotovili žalostno stanje z našimi prosvetnimi prostori, tako v mestu kot na podeželju, ter z nekaterimi predlogi opozorili na možnosti, da se sedanemu položaju kako odpravimo, seve, najprej s prizadevanjem krajevnih prosvetnih društev, ki bi morala biti neutrudljivi nosilci takšnih pobud.

Ze sedaj so odborniki predlagali, naj bi ne odlašali predolgo sklicanja sestanka vseh tistih društev, ki imajo v svojih programih prirejanje tradicionalnih poletnih prireditev. Potrebno bi bilo ob času izdelati koledar prireditev, da ne bi soupadale, zakaj Goriške je tako majhno ozemlje in naše občinstvo številno tako omejeno, da dve prireditvi na isti dan ne moreta uspeli. SPZ je — za primer — odpovedala gostovanje mladinskega pevskega zbora iz Maribora, s katerim ne bi imela nikakršnih stroškov, ko je izvedela, da je za isti dan že programirano gostovanje Koroscev z Miklovo Zalo v Gorici

G. V.

nja za pevovodje, kajti kot minus omenjene ekskurzije bi še omenil, da pogovor pri mizi skoro nikoli ni zadeval strokovnih problemov in da sem sam še največ odnesel iz pogovorov med vožnjo v avtomobilu. Upoštevač nasvete Radovana Bobca bi bilo prav, da bi se pevovodje učili solo petja, seveda ne zato, da bi sami kje nastopali, ampak zaradi pevovodstva.

Mnogo resnice je v mislih Ubald Vrabca, z druge strani pa vemo, da vsi pevovodje požrtvovalno delujejo v razmerah, ki niso vedno najbolj ugodne, vendar je trdo delo še vedno rodilo dobre uspehe. Ze več časa sem poudarjalo, da moramo poleg kvantitete skrbeti tudi za kvaliteto našega zborovskega petja. S pomočjo domačih glasbenih strokovnjakov in gostov iz Slovenije lahko naši zbori dosežejo boljše petje. Menim pa, da je najvažnejše pri tem, da verujemo v možnost zboljšanja ter se skušamo otestiti izgovorov.

Boljuncani z »Analfabetom« bodo nastopili v Nabrežini

Fantje in dekleta p.d. »France Prešeren« iz Boljunca so letos prvi med tržaškimi društvi po počitniškem premoru zavihali rokave in segli po delu. Zamislili so si in pripravili vaščanom prijetno popoldansko prireditev in to kar na prostem, saj, kot vemo, v Boljuncu ni dvorane, kjer bi dramska skupina lahko nastopala. Zato pa gre tem bolj pohvaliti idealizem mladih prosvetnih delavcev, ki so se kljub tej hudi oviri krepko zagrizli v delo. Želimo, da bi bila njihova požrtvovalnost čimprej nagrajena s primernimi prostori.

Prireditev je nedvomno lepo uspela, saj je bila zanimiva, dobro izpeljana in je privabila veliko občinstva, ki je povsem napolnilo razpoložljiv prostor in z zanimanjem sledilo obema zboroma in še posebno uprizoritvi »Analfabeta«. Ker je naš list že poročal o prireditvi, se bomo tu malo ustavili ob Nušičevi komediji.

Nušiča poznamo kot posrečene komediografa, ki je živel v času pred prvo sv. vojno in po njej, v času ko je bil kot aktivna družbena osebnost izpostavljen udarcem političnih obratov in sprememb v družbi. Tudi jedro »Analfabeta« posega z vso svojo jedrnatostjo v politično klimo tega časa. Za kaj pravzaprav gre? Sreski načelnik ki ga je lepo izoblikoval Boris Mihalič kot avtoritativnega in gospodalnega človeka v svojem okolju, na drugi strani pa uslužnega državnega uradnika — je prejel z ministrstva brzojavko, naj sporoči, koliko analfabetov je v srezu. Načelnik ne ve, kaj pomeni beseda analfabet, tega pa ne vedo niti njegovi pomočniki in se po daljšem ugotavljanju, ki je kar precej smešno prikazano, zedinijo, da ta čudna beseda pomeni protidržavni element in v tem smislu brzojavijo ministru. Od tu naprej pa prepuščamo zaplet igravcem, saj bodo z igro še nastopili po naših odrih. Poseg Mihaliča je zaigral Silvij Starec v vlogi načelnikovega pomočnika Svete morda še najbolj izdelano figuro uradnika iz »tistih časov«. Vojko Slavec pa je zelo živo podal lik boječega sluga, ki bi rad bil kar najbolj uslužen, pa v odločilnem trenutku izgubi glavo. Posrečen je tudi nastop Marine Gržančič v vlogi Mjce, ki je najprej vsa obupana, ko se ji zrušijo sanje o ljubezni, pa je vendar ona tista, ki reši svojo ljubezen do šolskega nadzornika, a nehoti razkrije očetu njegovo

usodno zmoto. Tudi Gabrijela Zerjal je dobro podala svoj lik energične načelnikove žene. Obe dekleti nastopata v narodnih nošah, kar daje igri toplo domačo noto.

Za uspeh in kulturni dosežek gre brez dvoma velika pohvala mladim prosvetnim delavcem, ki so se najprej sami lotili dela, prepričani, da dober namen premaga še take težave. Vsekakor pa gre pohvaliti tudi Staneta Raztresena, ki je nato sprejel režijo in ki je tako zaoral v plodno boljansko ledino s svojo veliko ljubeznijo do odrskih desk. Iz srca mu želimo, da bi njegov trud na tem tako izpostavljenem koščku slovenske zemlje ne bil zaman. Mladi dramski skupini, pevskega zboru in vsemu odboru p. d. »France Prešeren« želimo še veliko in vedno lepših uspehov.

V poročilu o kulturni prireditvi, ki jo je priredilo 15. oktobra društvo v Boljuncu, je pomotoma izpadla zahvala domačega društva Radu Zerjalu, ki je nudil brezplačno prostor, elektriko in stole za omenjeno prireditev, ki sta se je udeležila tudi odbornika SPZ Igor Tuta in Aleksander Pertot.

Ob svečani proslavi 20-letnice odkritja spomenika padlim domačinom je sodelovalo društvo s pevskim zborom in recitacijami, Venec so položili na spominsko ploščo pok. skladatelja Frana Venturinja in šop cvetja na spomenik padlih.

Na zadnji društveni seji pa so odborniki razpravljali o možnosti ponovne obudbe glasbenega ansambla in o potrebi društvenega sedeža. Društvo bo še naprej nabiralo abonmaje za Slovensko gledališče. 19. novembra pa bo dramska skupina gostovala z enodejanko »Analfabeta« v p.d. »Igo Gruden« v Nabrežini.

Igor

V Borštu oživiljena folklorna skupina

V prosvetnem društvu v Borštu so obnovili folklorno skupino, ki jo vodi Olga Gorjupova. Med domačo mladino je veliko zanimanja za tovrstno delovanje. K skupini je pristopilo tudi nekaj članov prejšnje dobro znane folklorne skupine iz Brega. Borštani nameravajo naštevati še dramsko delo, tako da bi s pevskim zborom ter dramsko in folklorno skupino lahko priredili samostojno prireditev.

ŽIVAHNA PROSVETNA DEJAVNOST P. D. »PROSEK-KONTOVEL«

Zbor »Vasilij Mirk« pripravlja nov celovečerni koncert

Dramska skupina ima že vaje za neko veseloigro

Ljudsko prosvetno delovanje v sezoni 1967-68 je v polnem teku. Odbori raznih prosvetnih društev so si začrtali delo, ki ga bodo med sezono skušali izpolniti. Tudi prosvetno društvo Prosek - Kontovel si je določilo delovni program, ki ga ima v načrtu v tekoči sezoni. Čeprav je kulturno delovanje po poletnih mesecih komaj dobilo zagon, je naše prosvetno društvo imelo že več prireditev. Kot uvod v sezono smo priredili proslavo ob 80-letnici ustanovitve pevskega društva »Hajdrih« na Proseku. Poleg osrednje proslave, ki je bila prvo nedeljo v septembru in ki je obsegala koncert pevskega zbora, je bila v društvenih prostorih razstava o kulturnem, gospodarskem in športnem delovanju na Proseku - Kontovelu v zadnjih 100 letih. Kot smo že omenili, je bila osrednja slovesnost koncert, na katerem so so-

delovali: pevske zbor prosvetnega društva »Jezero« iz Doberdoba, pevske zbor »Valentin Vodnik« iz Doline, pevske zbor »Slovenec« iz Boršta, pevske zbor »Vesna« iz Križa ter zbor prosvetnega društva Prosek - Kontovel »Vasilij Mirk«. Na proslavi je sodelovala tudi domača godba. Slavnostni govor je imel Vekoslav Španger.

Razstava je zbudila med vaščani in tudi ostalimi obiskovalci splošno zanimanje. Razstavljeno so bili razni originalni dokumenti, fotografije, diplome, zapiski in druge zanimivosti. Po naši statistiki se je udeležilo koncerta okoli 2000 ljudi, razstavo pa si je ogledalo prek 1500 oseb.

Kot dopolnilo k tem prireditvam smo priredili tudi razstavo slovenske knjige, ki je tudi vsestransko uspešna.

Glede nadaljnjega delovanja moramo vsekakor omeniti naš

pevske zbor, ki je že do sedaj imel vrsto uspešnih nastopov. Sedaj pa se zbor pridno vadi za celovečerni koncert, ki bo na sporedu v prvih mesecih prihodnjega leta. Tudi dramska skupina je pričela redne vaje. Pod vodstvom požrtvovalnega režiserja Staneta Raztresena pripravljamo kriminalno veseloigro v treh dejanjih »Osem žensk«. Zanimivost te igre je v tem, da nastopajo samo ženske. V programu imamo, kakor že vrsto let, miklavževanje z obdaritvijo vseh otrok slovenske osnovne šole in slovenskega otroškega vrta. Nadalje razstavo slovenske knjige, v mesecu februarju Prešernovo proslavo ter razna predavanja in filmske večere. Tudi naši najmlajši bodo kmalu prišli na svoj račun. V najkrajšem času bosta pričela vaje otroški pevske zbor in otroška dramska skupina

P. M.

Kulturno-prosvetni pregled za oktober

1. Na prazniku grozdja v Dolini nastop zborov p.d. «Valentin Vodnik» in p.d. «France Prešeren» iz Boljunca ter vokalnega kvarteta ob spremeljavi dolinskega tria.
1. SG uprizori v Komnu komedijo «Moje dete».
1. Občni zbor društva «Slovensko gledališče» v Kulturnem domu.
2. SG uprizori v Sežani komedijo «Moje dete».
3. SG uprizori v Ilirski Bistrici komedijo «Moje dete».
7. KASTA priredi v mali dvorani Kulturnega doma predvajanje kratkometražnih filmov Aljose Zerjale.
8. SG uprizori v Prosvetnem domu na Opčinah komedijo «Moje dete».
10. SG uprizori v dvorani p.d. «A. Sirk» v Križu komedijo «Moje dete».
11. SPDT predvaja v mali dvorani Kulturnega doma celovečerni film prof. Andreja Zupanciča «V Himalaji z jugoslovansko alpinistično odpravo».
12. SG uprizori v Katoliškem domu v Gorici komedijo «Moje dete».
12. SAK Jadran priredi srečanje za maturante v zvezi z vpisovanjem na univerzo.
13. P.d. «Valentin Vodnik» priredi v Dolini zdravstveno predavanje dr. R. Hlavatyja.
15. P.d. «France Prešeren» v Boljuncu priredi kulturno prireditev s sodelovanjem pevskega zborov p.d. «Slovenec» iz Boršta in p.d. «F. Prešeren» ter dramske skupine ki uprizori

KASTA je priredila v mali dvorani Kulturnega doma predvajanje filmov našega priznanega filmskega amaterja Aljose Zerjale

mu Brnčičevo dramo «Med štirimi stenami».	ci misijonska prireditev z deliško zgodovinsko igro.	ša Gorkega dramo «Na dnu» v izvedbi SG.
22. Sestanek članov p.d. «Srečko Kosovel» v Selcah z debato o bodočem delovanju društva in predvsem pevskega zbora.	24. V Križu sestanek predstavnikov prosvetnih društev «Vesna» in «Albert Sirk» zaradi združitve.	26. Zbora «Vasilij Mirk» in «Vesna» nastopita na komemoraciji Ivana Regenta v Ljudskem domu v Trstu.
22. SKPD Števerjan nastopi v župnijski dvorani v Bazovici s Finžgarjevo igro «Naša kri».	25. SG ponovi v Kulturnem domu Brnčičevo dramo «Med štirimi stenami».	26. Smučarski odsek SPDT priredi v Gregorčičevi dvorani večer barvnih smučarskih filmov.
22. V Katoliškem domu v Gorici	25. Ljubljanska televizija prenaša	

26. Skladatelj prof. Ubald Vrabec prejme na mednarodnem natetaju za «Nagrada mesta Trsta» za izvirne simfonične skladbe 3. nagrado med 84 udeleženci. Orkester gledališča Verdi izvaja njegovo skladbo.
27. SG ponovi v Kulturnem domu Brnčičevo dramo «Med štirimi stenami».
27. Dijaki pedagoške fakultete iz Ljubljane na študijski ekskurziji v Trstu in okolici.
27. Na Opčinah sestanek predstavnikov p.d. «A. Čok», p.d. Opčine in Mladinskega krožka zaradi združitve.
27. SG priredi v Gledališkem muzeju v Ljubljani burko Jake Stoka «Anarhist» v okviru proslav 100-letnice slovenskega gledališča.
29. SG uprizori v Kulturnem domu Brnčičevo dramo «Med štirimi stenami».
29. Folklorna skupina «Posočje» iz Tolmina nastopi v gledališču «Ristori» v Čedadu v priredbi p.d. «Ivan Trinko».
31. Glasbena matica priredi v Kulturnem domu koncert Mestnega orkestra iz Dubrovnika s solistoma.

Seznam novih diafilmov Prosvetnega servisa pri Slovenski prosvetni zvezi

KNJIŽEVNOST

Valentin Vodnik čb, Miško Kranjec čb, Vajevci čb, Slovenske literarne revije čb.

PRAZGODOVINA

Zivljenje ledenodobnih lovcev barven, Sužnjeposestniška antika I. del barven, Sužnjeposestniška antika II. del barven.

NARODNA ZGODOVINA

Gradovi na Slovenskem — Stajerska s Prekmurjem čb, Gradovi na Slovenskem — Primorska in Notranjska barven, Kmečki upori na Slovenskem čb.

OBČA ZGODOVINA

Križarske vojske barven, Pariška komuna čb, Prva svetovna vojna in oktobrska revolucija čb, Razpad fevdalnega družbenega sistema I. del čb, Razpad fevdalnega družbenega sistema II. del čb.

ZGODOVINA NARODNO-OSVOBODILNE BORBE

Sužnjelastniška antika I. del barven, Narodni heroj Stane Zagor čb, S 14. divizijo na Stajersko čb, Zivljenje in delo Toneta Tomšiča čb, Narodni heroj Franc Rozman - Stane čb, Pomurje v NOB čb, Kočevski rog in sloven-

ski partizani čb, Dolenjska v NOB čb, Narodni heroj M. Majcen čb.

OSNOVE UMETNOSTNE VZGOJE

Uvod v likovno umetnost 2. iz daja barven, Otroci grafiki čb, Zgodovina filma I. del čb, Zgodovina filma II. del čb, Zgodovina filma III. del čb, Slovenski film čb.

JUGOSLOVANSKA LIKOVNA UMETNOST

Sodobno slovensko kiparstvo, povojna generacija čb, Hinko Smrekar čb.

SVETOVNA LIKOVNA UMETNOST

Starorimska umetnost barven, Umetnost med antiko in romaniko barven, Prazgodovinska umetnost barven.

LIKOVNI UMETNIKI

Ivan Grohar, 2. izdaja barven, Maksim Sedej barven.

ZEMLJEPIS

Od globusa k zemljevidu barven, Prebivalstvo zemlje barven.

REGIONALNI ZEMLJEPIS SVETA

Švica barven, Evropsko Sredozemlje I. del barven, Grčija barven, ZSSR I. del barven, ZSSR

II. del čb, ZSSR III. del čb, Bolgarija I. del čb, Bolgarija II. del čb, Etiopija barven, Združena arabska republika barven, Iberski polotok barven, Zvezna republika Nemčija barven, Atlantska Evropa barven, Demokratična republika Nemčija barven, Japonska barven, Antarktika barven, Države Srednje Evrope I. del barven, Države Srednje Evrope II. del barven, Avstralijska barven, Britansko otočje barven, Norveška barven, Italija barven, Združene države Amerike I. del barven, Združene države Amerike II. del barven, Srdenja Evropa barven, Bližnji vzhod barven, Francija barven, Severna Evropa I. del barven, Severna Evropa II. del barven, Latinska Amerika barven, Male države zahodne Evrope barven, Republika Indije barven, Kitajska I. del čb, Kitajska II. del čb, Iran barven, Kanada barven, Indonezijska republika barven, Avstrija barven, Afrika I. del barven, Afrika II. del barven, Afrika III. del barven.

ZEMLJEPIS JUGOSLAVIJE

Balkanski polotok I. del barven, Stajerska II. del barven, Slovenski alpski svet I. del barven,

Slovenski alpski svet II. del barven, Slovenski alpski svet III. del barven, Kraški pojavi čb.

GOSPODARSKI ZEMLJEPIS

Tekstilna industrija v SFRJ in SRS barven, Koristne rastline tropskega parka barven.

FIZIKA

Elektronika I. del barven, Elektronika II. del barven, Osnove elektrike barven, Uporaba atomske energije barven, Svetlobna in toplotna energija čb, Os oči do elektronskega mikroskopa čb, Od toplotne do jedrske energije čb, Sila mišic — Enostavni stroji barven, Od parne turbine do reaktivnega motorja čb, Optični instrumenti barven, Jedrska fizika I. in II. del barven, Magnetizem barven.

KEMIJA

Pretvorba materije čb, Atomi čb, Uporaba radioaktivnih izotopov barven, Naravni radioaktivni elementi barven, Nastanek barvila barven, Razvoj kemije I. del barven, Razvoj kemije II. del barven, Lepila čb, Voda — Njene lastnosti in pomen barven, Skrob in sladkor čb, Kuhinjska sol čb, Osnovni kemijski zakoni barven, Sintetska vlakna barven, Lastnosti kovin čb, Zrak in ogenj barven, Premazna sredstva barven.

BIOLOGIJA

Mikrobiologija barven, Zoologija barven, Evolucija človeka čb, Zgodovinski razvoj vretenčarjev barven, Prilagojenost barven, Paleontološki dokazi barven, Somatologija barven, Botanika barven, Charles Darwin, življenje in delo barven, Rastlinstvo in živalstvo planinskega sveta barven.

GEOLOGIJA

Travniki I. del b., Travniki II. del b., Sodobne kulturne ustanove I. del čb, Sodobne kulturne ustanove II. del čb, Naše zdravstvene ustanove čb, Družbena ureditev v SFRJ I. del b., Družbena ureditev v SFRJ II. del b., Rastlina — kemična tovarna b., Kragulji b., Veverica b., Naše rečne ribe b., Naše morske ribe I. del b., Naše morske ribe II. del b., Organizacija združenih narodov I. del čb, Organizacija združenih narodov II. del b., Metalurški inštitut b., Razvoj družbene ureditve FLRJ in SRS I. del b., Razvoj družbene ureditve SFRJ in SRS II. del b.

(Nadaljevanje prihodnjic)

Na koncertu, na ga je priredila GM, je igral tudi madžarski violinist Albert Kocsis

- Nuščičevo enodejanko «Anal-fabeta».
15. V Katoliškem domu v Gorici predavanje Vinka Zaletela v «Pravilnem Siamu» s skopičnimi slikami. Zvečer isto predavanje v župnijski dvorani v Štandrežu.
16. V SKPD v Števerjanu priredi kulturni večer s predavanjem Vinka Zaletela o «Pravilnem Siamu».
19. V Kulturnem domu občini zbor Glasbene matice s poročili o šolsko-kulturnem delovanju ustanove in s kratkim koncertnim nastopom orkestra GM in solistov pod vodstvom Oskarja Kjudra.
21. Otvoritev sezone Slovenskega gledališča s premiero Brnčičeve drame «Med štirimi stenami» v Kulturnem domu.
21. V Dijaškem domu v Trstu interna Gregorčičeva proslava.
22. Pevski zbor «Vasilij Mirk» s Proseka Kontovela poje na proslavi borcev prekomorskih brigad v koprskem gledališču. Sodeloval je Oskar Kjuder s harmoniko.
22. SG ponovi v Kulturnem do-

Dramska družina p.d. «Cankar» pripravlja dve uprizoritvi

Sentjakobsko p.d. «Ivan Cankar» se podobno kot druga društva, organizacije in klubi, pripravlja na novo sezono, ki bo letos zelo bogata, saj pripravlja, v sklopu društvenega dramskega odra, poleg običajnih petkovih večerov, kar dve predstavi, od katerih bo ena prvič uprizorjena v slovenščini. Dokončen program sicer še ni sestavljen, kar je sprito prakse prosvetnih društev razumljivo. Prav gotovo pa bo sentjakobsko prosvetno društvo priredilo vsakoletno Cankarjevo proslavo ter Kosovelovo proslavo.

V glavnem pa bo tudi letos delovanje slovelo na dramskem odru, ki že tri leta uspešno deluje. Ob koncu lanske sezone je

prišlo do formalne ustanovitve dramskega odra p.d. «Ivan Cankar». Zaradi številčno ojačenega ansambla ter dveh režiserjev, je odbor odra sklenil uprizoriti v letošnji sezoni dve deli. Izbira je tako padla na delo sodobnega sovjetskega dramatika Alekseja Arbuzova «Moj ubogi Marat» ter na komedijo Francoza Marcela Acharda «Odkritosrečna lažnivka». Drama «Moj ubogi Marat», ki jo bo omenjeni oder v predelani in povsem novi dramaturški obliki prvič uprizoril v slovenščini, načrtuje diagram življenja treh naraščajnikov — dveh fantov in enega dekleta v obdobju osem najstih let med in po pretekli ali prihodnji vojni. Premijera tega dela bo v drugi polovici de-

cembra ali najkasneje januarja prihodnjega leta.

Meseca februarja pa bomo lahko gledali na sentjakobskem odru, vedno v izvedbi dramskega odra p.d. «Ivan Cankar», komedijo hudomušnega francoskega komediografa Marcela Acharda «Odkritosrečna lažnivka». Gre za zabavno kriminalko, v kateri avtor izpostavi posmehu korupcijsko sodnega sistema, pokvarjenost predstavnikov sodstva in visoke družbe ter njihovo lažno moralno.

V svojem repertoarnem načrtu ima skupina še Kosmačevo «Balade robeni in obliki», ki sta jo že večer umetniške besede priredila Strmole in Klemen.

S. V.

AVTOMATE, ROBOTI IN DRUGA ČUDESA SO POZNALI ŽE V PRASTARIH ČASIH

V starih grških templjih so imeli avtomatično napravo za blagoslovljeno vodo

Avtomatična vrata v grških svetiščih so se odpirala s pomočjo posebnega škripčevja, povezanega s tečaji, katerega je sprožila toplota iz ognja na žrtveniku

Že od davna so ljudje sanjali o tem, kako bi si z različnimi tehničnimi iznajdbami olajšali trud in obenem tudi povečali učinek dela. Zato je bil že od nekdaj iznajditeljski duh ljudi, ki so nenehno iskali vedno novih rešitev in novih poti pri svojem delu in pri delu drugih.

Dandanes se nam vse, kar sodobna tehnika odkriva in uporablja, zdi povsem novo. Prepričani smo, da je sodobni človek prvi, ki je odkril to ali ono novost, in da kaj takega doslej še nikoli ni bilo. Toda, ako le malo brskamo po starih zapisih, ali če si natančneje ogledujemo literaturo iz starega veka ali pa celo ono iz antike, naletimo na stvari, ki nam pokažejo, da so tudi takrat poznali marsikaj, o čemer čisto mislimo, da ni do naše dobe nikoli obstajalo. Seveda je razlika v obliki, v zunanji izdelavi te ali one iznajdbe, toda temeljna misel in želja po tehnično olajšanju ostane.

Dandanes imamo avtomate za vse mogoče potrebe in ki nam postržejo s tem ali onim, potem ko vrzemo vanje kovanec. Avtomati so raznih oblik in na raznih krajih, pač po tem, čemu služijo. So avtomati za zvečilni gumij in cigarete, za pisemske znamke in za osvobodilno piščo, za sladno in obložene kruhke. Poznomo avtomatične gramofone, telefone in tehnice. To so pač iznajdbe najnovejšega časa. To so moderne naprave, bo večina zatrjevala. Kje pa!

V stari Grčiji so imeli v templjih posebno napravo za blagoslovljeno vodo, ki je delovala avtomatično. Iz tega avtomata je pritekala voda le, ako so vrhovi v posebno špranjo določeni kovanec. Grški matematik Heron je napisal o tem posebno razpravo, v kateri opisuje poleg tega še delovanje sifonske steklenice, ki so jo poznali Egipčani še pred Cezarjem, natege za tekočine, ki jo še dandanašnji uporabljajo naši gostilničarji pri pretakanju vina, in končno odkriva čitalcu skrivnost avtomatičnih vrat v mnogih grških svetiščih. Duhovni so ena čudežna načina odpirali vrata s pomočjo posebnega škripčevja, ki je bilo povezano s tečaji in ki ga je sprožila toplota iz ognja na žrtveniku. Lahko si mislimo, kakšen vtis je napravilo tako dejanje na pobožne vernike, ko so se težka vrata svetišča odprla kar sama od sebe na tako enadnaren način.

V srednjem veku je moral učenjak, ki je »dal kaj nase«, znati napraviti android, lutko, predstavljajočo človeka ali žival, in ki je posnemala gibe in morda tudi glasove tega bitja. In tako so že takrat poznali jokajoče žene, moške, ki so gibali z rokami ipd. Na več mestih je moč brati o »pletečih golobih« in tudi o »pletečih se poljih«, ki jih je izdelal že pred več sto leti neki iznajdljivi mehanik.

Naravnost neverjetna je slika robota-človeka, ki ga je napravil okoli leta 1250 Albertus Magnus, s pravim imenom grof Albert von Bollstädt, eden največjih učenjakov srednjega veka. Ta robot-človek ni samo odprl obiskovalcem vrata, marveč se je tudi globoko priklonil in je celo spregovoril nekaj besed v pozdrav. Sam Tomaž Akvinski se je tega robota tako prestrašil, da ga je udaril po glavi in ga je potem označil za »hudičevoro orodje«.

Pozneje so se številni naprednejši škofje in opatje jeli zanimati za te vrste izdelke in tako so nastale različne cerkvene ure, v katerih so se premikale razne figure, in ki so kazale in tudi bile ure in četrti. V Nürnbergu je nastala v 14. stoletju na tedanj Marijini kapeli ura, ki je bila za tiste čase pravo tehnično čudo. Cesar sedi na prestolu in ob dvanajsti uri koraka mirno njez ob zvoku pozvni sedem volilnih knezov, ki se prva vladarjem globoko priklonijo in se se obrnejo okrog sebe. Ta ura je bila popravljena samo leta 1904 in od takrat teče brezhibno.

Leonardo da Vinci, univerzalni genij 16. stoletja, je leta 1509 izdelal za francoskega kralja Ludvika XII. levo, ki je delovala avtomatično. Iz tega avtomata je pritekala voda le, ako so vrhovi v posebno špranjo določeni kovanec. Grški matematik Heron je napisal o tem posebno razpravo, v kateri opisuje poleg tega še delovanje sifonske steklenice, ki so jo poznali Egipčani še pred Cezarjem, natege za tekočine, ki jo še dandanašnji uporabljajo naši gostilničarji pri pretakanju vina, in končno odkriva čitalcu skrivnost avtomatičnih vrat v mnogih grških svetiščih. Duhovni so ena čudežna načina odpirali vrata s pomočjo posebnega škripčevja, ki je bilo povezano s tečaji in ki ga je sprožila toplota iz ognja na žrtveniku. Lahko si mislimo, kakšen vtis je napravilo tako dejanje na pobožne vernike, ko so se težka vrata svetišča odprla kar sama od sebe na tako enadnaren način.

V srednjem veku je moral učenjak, ki je »dal kaj nase«, znati napraviti android, lutko, predstavljajočo človeka ali žival, in ki je posnemala gibe in morda tudi glasove tega bitja. In tako so že takrat poznali jokajoče žene, moške, ki so gibali z rokami ipd. Na več mestih je moč brati o »pletečih golobih« in tudi o »pletečih se poljih«, ki jih je izdelal že pred več sto leti neki iznajdljivi mehanik.

Naravnost neverjetna je slika robota-človeka, ki ga je napravil okoli leta 1250 Albertus Magnus, s pravim imenom grof Albert von Bollstädt, eden največjih učenjakov srednjega veka. Ta robot-človek ni samo odprl obiskovalcem vrata, marveč se je tudi globoko priklonil in je celo spregovoril nekaj besed v pozdrav. Sam Tomaž Akvinski se je tega robota tako prestrašil, da ga je udaril po glavi in ga je potem označil za »hudičevoro orodje«.

Pozneje so se številni naprednejši škofje in opatje jeli zanimati za te vrste izdelke in tako so nastale različne cerkvene ure, v katerih so se premikale razne figure, in ki so kazale in tudi bile ure in četrti. V Nürnbergu je nastala v 14. stoletju na tedanj Marijini kapeli ura, ki je bila za tiste čase pravo tehnično čudo. Cesar sedi na prestolu in ob dvanajsti uri koraka mirno njez ob zvoku pozvni sedem volilnih knezov, ki se prva vladarjem globoko priklonijo in se se obrnejo okrog sebe. Ta ura je bila popravljena samo leta 1904 in od takrat teče brezhibno.

Leonardo da Vinci, univerzalni genij 16. stoletja, je leta 1509 izdelal za francoskega kralja Ludvika XII. levo, ki je delovala avtomatično. Iz tega avtomata je pritekala voda le, ako so vrhovi v posebno špranjo določeni kovanec. Grški matematik Heron je napisal o tem posebno razpravo, v kateri opisuje poleg tega še delovanje sifonske steklenice, ki so jo poznali Egipčani še pred Cezarjem, natege za tekočine, ki jo še dandanašnji uporabljajo naši gostilničarji pri pretakanju vina, in končno odkriva čitalcu skrivnost avtomatičnih vrat v mnogih grških svetiščih. Duhovni so ena čudežna načina odpirali vrata s pomočjo posebnega škripčevja, ki je bilo povezano s tečaji in ki ga je sprožila toplota iz ognja na žrtveniku. Lahko si mislimo, kakšen vtis je napravilo tako dejanje na pobožne vernike, ko so se težka vrata svetišča odprla kar sama od sebe na tako enadnaren način.

V srednjem veku je moral učenjak, ki je »dal kaj nase«, znati napraviti android, lutko, predstavljajočo človeka ali žival, in ki je posnemala gibe in morda tudi glasove tega bitja. In tako so že takrat poznali jokajoče žene, moške, ki so gibali z rokami ipd. Na več mestih je moč brati o »pletečih golobih« in tudi o »pletečih se poljih«, ki jih je izdelal že pred več sto leti neki iznajdljivi mehanik.

Naravnost neverjetna je slika robota-človeka, ki ga je napravil okoli leta 1250 Albertus Magnus, s pravim imenom grof Albert von Bollstädt, eden največjih učenjakov srednjega veka. Ta robot-človek ni samo odprl obiskovalcem vrata, marveč se je tudi globoko priklonil in je celo spregovoril nekaj besed v pozdrav. Sam Tomaž Akvinski se je tega robota tako prestrašil, da ga je udaril po glavi in ga je potem označil za »hudičevoro orodje«.

luto, predstavljajočo človeka ali žival, in ki je posnemala gibe in morda tudi glasove tega bitja. In tako so že takrat poznali jokajoče žene, moške, ki so gibali z rokami ipd. Na več mestih je moč brati o »pletečih golobih« in tudi o »pletečih se poljih«, ki jih je izdelal že pred več sto leti neki iznajdljivi mehanik.

Naravnost neverjetna je slika robota-človeka, ki ga je napravil okoli leta 1250 Albertus Magnus, s pravim imenom grof Albert von Bollstädt, eden največjih učenjakov srednjega veka. Ta robot-človek ni samo odprl obiskovalcem vrata, marveč se je tudi globoko priklonil in je celo spregovoril nekaj besed v pozdrav. Sam Tomaž Akvinski se je tega robota tako prestrašil, da ga je udaril po glavi in ga je potem označil za »hudičevoro orodje«.

Pozneje so se številni naprednejši škofje in opatje jeli zanimati za te vrste izdelke in tako so nastale različne cerkvene ure, v katerih so se premikale razne figure, in ki so kazale in tudi bile ure in četrti. V Nürnbergu je nastala v 14. stoletju na tedanj Marijini kapeli ura, ki je bila za tiste čase pravo tehnično čudo. Cesar sedi na prestolu in ob dvanajsti uri koraka mirno njez ob zvoku pozvni sedem volilnih knezov, ki se prva vladarjem globoko priklonijo in se se obrnejo okrog sebe. Ta ura je bila popravljena samo leta 1904 in od takrat teče brezhibno.

Leonardo da Vinci, univerzalni genij 16. stoletja, je leta 1509 izdelal za francoskega kralja Ludvika XII. levo, ki je delovala avtomatično. Iz tega avtomata je pritekala voda le, ako so vrhovi v posebno špranjo določeni kovanec. Grški matematik Heron je napisal o tem posebno razpravo, v kateri opisuje poleg tega še delovanje sifonske steklenice, ki so jo poznali Egipčani še pred Cezarjem, natege za tekočine, ki jo še dandanašnji uporabljajo naši gostilničarji pri pretakanju vina, in končno odkriva čitalcu skrivnost avtomatičnih vrat v mnogih grških svetiščih. Duhovni so ena čudežna načina odpirali vrata s pomočjo posebnega škripčevja, ki je bilo povezano s tečaji in ki ga je sprožila toplota iz ognja na žrtveniku. Lahko si mislimo, kakšen vtis je napravilo tako dejanje na pobožne vernike, ko so se težka vrata svetišča odprla kar sama od sebe na tako enadnaren način.

V stari Grčiji so imeli v templjih posebno napravo za blagoslovljeno vodo, ki je delovala avtomatično. Iz tega avtomata je pritekala voda le, ako so vrhovi v posebno špranjo določeni kovanec. Grški matematik Heron je napisal o tem posebno razpravo, v kateri opisuje poleg tega še delovanje sifonske steklenice, ki so jo poznali Egipčani še pred Cezarjem, natege za tekočine, ki jo še dandanašnji uporabljajo naši gostilničarji pri pretakanju vina, in končno odkriva čitalcu skrivnost avtomatičnih vrat v mnogih grških svetiščih. Duhovni so ena čudežna načina odpirali vrata s pomočjo posebnega škripčevja, ki je bilo povezano s tečaji in ki ga je sprožila toplota iz ognja na žrtveniku. Lahko si mislimo, kakšen vtis je napravilo tako dejanje na pobožne vernike, ko so se težka vrata svetišča odprla kar sama od sebe na tako enadnaren način.

V srednjem veku je moral učenjak, ki je »dal kaj nase«, znati napraviti android, lutko, predstavljajočo človeka ali žival, in ki je posnemala gibe in morda tudi glasove tega bitja. In tako so že takrat poznali jokajoče žene, moške, ki so gibali z rokami ipd. Na več mestih je moč brati o »pletečih golobih« in tudi o »pletečih se poljih«, ki jih je izdelal že pred več sto leti neki iznajdljivi mehanik.

Naravnost neverjetna je slika robota-človeka, ki ga je napravil okoli leta 1250 Albertus Magnus, s pravim imenom grof Albert von Bollstädt, eden največjih učenjakov srednjega veka. Ta robot-človek ni samo odprl obiskovalcem vrata, marveč se je tudi globoko priklonil in je celo spregovoril nekaj besed v pozdrav. Sam Tomaž Akvinski se je tega robota tako prestrašil, da ga je udaril po glavi in ga je potem označil za »hudičevoro orodje«.

Pozneje so se številni naprednejši škofje in opatje jeli zanimati za te vrste izdelke in tako so nastale različne cerkvene ure, v katerih so se premikale razne figure, in ki so kazale in tudi bile ure in četrti. V Nürnbergu je nastala v 14. stoletju na tedanj Marijini kapeli ura, ki je bila za tiste čase pravo tehnično čudo. Cesar sedi na prestolu in ob dvanajsti uri koraka mirno njez ob zvoku pozvni sedem volilnih knezov, ki se prva vladarjem globoko priklonijo in se se obrnejo okrog sebe. Ta ura je bila popravljena samo leta 1904 in od takrat teče brezhibno.

Leonardo da Vinci, univerzalni genij 16. stoletja, je leta 1509 izdelal za francoskega kralja Ludvika XII. levo, ki je delovala avtomatično. Iz tega avtomata je pritekala voda le, ako so vrhovi v posebno špranjo določeni kovanec. Grški matematik Heron je napisal o tem posebno razpravo, v kateri opisuje poleg tega še delovanje sifonske steklenice, ki so jo poznali Egipčani še pred Cezarjem, natege za tekočine, ki jo še dandanašnji uporabljajo naši gostilničarji pri pretakanju vina, in končno odkriva čitalcu skrivnost avtomatičnih vrat v mnogih grških svetiščih. Duhovni so ena čudežna načina odpirali vrata s pomočjo posebnega škripčevja, ki je bilo povezano s tečaji in ki ga je sprožila toplota iz ognja na žrtveniku. Lahko si mislimo, kakšen vtis je napravilo tako dejanje na pobožne vernike, ko so se težka vrata svetišča odprla kar sama od sebe na tako enadnaren način.

V srednjem veku je moral učenjak, ki je »dal kaj nase«, znati napraviti android, lutko, predstavljajočo človeka ali žival, in ki je posnemala gibe in morda tudi glasove tega bitja. In tako so že takrat poznali jokajoče žene, moške, ki so gibali z rokami ipd. Na več mestih je moč brati o »pletečih golobih« in tudi o »pletečih se poljih«, ki jih je izdelal že pred več sto leti neki iznajdljivi mehanik.

Naravnost neverjetna je slika robota-človeka, ki ga je napravil okoli leta 1250 Albertus Magnus, s pravim imenom grof Albert von Bollstädt, eden največjih učenjakov srednjega veka. Ta robot-človek ni samo odprl obiskovalcem vrata, marveč se je tudi globoko priklonil in je celo spregovoril nekaj besed v pozdrav. Sam Tomaž Akvinski se je tega robota tako prestrašil, da ga je udaril po glavi in ga je potem označil za »hudičevoro orodje«.

Pozneje so se številni naprednejši škofje in opatje jeli zanimati za te vrste izdelke in tako so nastale različne cerkvene ure, v katerih so se premikale razne figure, in ki so kazale in tudi bile ure in četrti. V Nürnbergu je nastala v 14. stoletju na tedanj Marijini kapeli ura, ki je bila za tiste čase pravo tehnično čudo. Cesar sedi na prestolu in ob dvanajsti uri koraka mirno njez ob zvoku pozvni sedem volilnih knezov, ki se prva vladarjem globoko priklonijo in se se obrnejo okrog sebe. Ta ura je bila popravljena samo leta 1904 in od takrat teče brezhibno.

Leonardo da Vinci, univerzalni genij 16. stoletja, je leta 1509 izdelal za francoskega kralja Ludvika XII. levo, ki je delovala avtomatično. Iz tega avtomata je pritekala voda le, ako so vrhovi v posebno špranjo določeni kovanec. Grški matematik Heron je napisal o tem posebno razpravo, v kateri opisuje poleg tega še delovanje sifonske steklenice, ki so jo poznali Egipčani še pred Cezarjem, natege za tekočine, ki jo še dandanašnji uporabljajo naši gostilničarji pri pretakanju vina, in končno odkriva čitalcu skrivnost avtomatičnih vrat v mnogih grških svetiščih. Duhovni so ena čudežna načina odpirali vrata s pomočjo posebnega škripčevja, ki je bilo povezano s tečaji in ki ga je sprožila toplota iz ognja na žrtveniku. Lahko si mislimo, kakšen vtis je napravilo tako dejanje na pobožne vernike, ko so se težka vrata svetišča odprla kar sama od sebe na tako enadnaren način.

V srednjem veku je moral učenjak, ki je »dal kaj nase«, znati napraviti android, lutko, predstavljajočo človeka ali žival, in ki je posnemala gibe in morda tudi glasove tega bitja. In tako so že takrat poznali jokajoče žene, moške, ki so gibali z rokami ipd. Na več mestih je moč brati o »pletečih golobih« in tudi o »pletečih se poljih«, ki jih je izdelal že pred več sto leti neki iznajdljivi mehanik.

je ob neki slovesnosti v Milani prišel kralju naproti, se pred njim usedel na tla in s tako odprl prsi, a v odprtini se je pokazal francoski erb.

Mehanik Juanelo Turriano iz Cremona je napravil za cesarja Karla V. nič manj kot štirideset podobnih tehničnih čudes in to v enem samem letu.

Eden najnamenitejših avtomatov vseh časov je bil »turški šahist«, ki ga je izdelal Wolfgang von Kempelen, ki je vsakega šahista, čeprav je bil še tak mojster, neusmiljeno premačal. Proti temu avtomatičnemu šahistu sta izgubila tudi Fridrik Pruski in Napoleon. Toda že takrat so mnogi dvomili o tem avtomatu, sumili so namreč, da je v tem avtomatu skrit človek in sicer znani šahovski mojster Muret. Tendar pa tega nikoli niso mogli do kraja preveriti in dokazati, kajti pred vsako partijo so vsa vrata tega avtomata odprli tako, da se je mogel prepričati vsakdo, nasprotnik in vsi gledalci, o »poštenosti« avtomata. Zal pa je ta »turški šahist« zgorel v firenzijskem muzeju, tako da tudi sedaj ni mogoče ugotoviti resnice.

Človeka-robota, ki ni bil sleparija, marveč pravcata tehnična mojstrovina, sta izdelala Pierre Jaquet-Droz in njegov sin Henri. Oče je napravil robota-pisarja, sin pa leta 1773 figure, ki so slikale, dalje je izdelal orglavko, ki jo je pokazal celo v Parizu. Te figure so se ohranile do konca stoletja in so ves čas brezhibno delovale.

Pozneje so izdelovali robote, ki so sestavljali godbo na pihala, potem orkester in ki sta izvajala korčnice, valčke, polke.

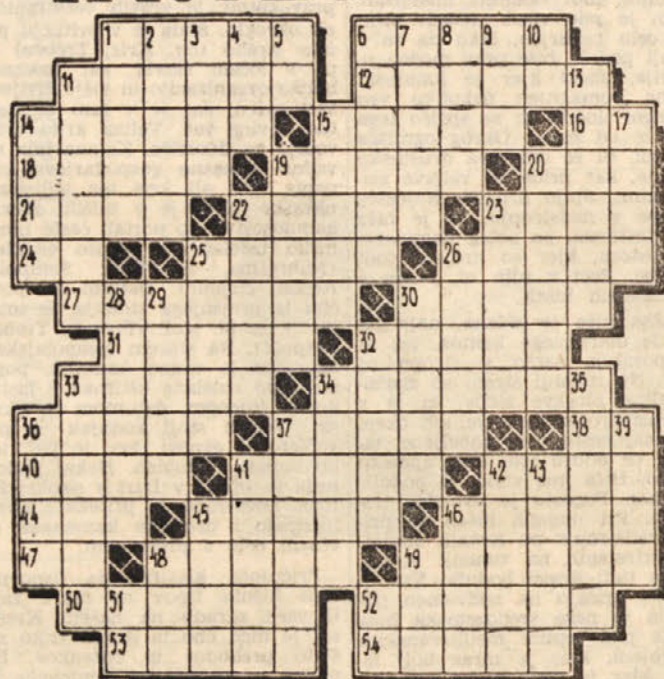
V našem stoletju, v dobri tehnike, pa je pri občinstvu zanimanje za te vrste »čarovnijske« močno popustilo. Edinole vojna industrija v mnogih deželah se trudi, da bi izdelovala robote kot »čudežno orožje«, ki bi jih mogli uporabiti v vojni nameste ljudi, da bi z njimi pobijali svoje sovražnike.

In tako naj bi se v prihodnosti robote, ki so že pred več sto leti vzbujali pri ljudeh občudovanje in veselje, spremenili v morilno orožje, ki bi vzbujalo strah in širilo pogubo in povzročalo razdejnanje.

Morda pa Tomaž Akvinski, ki je pred sedemsto leti označil človeka-robota Albertusa Magnusa za »hudičevoro orodje«, le ni tako napačno sodil.

S. A.

KRIŽANKA

VODORAVNO: 1. sloj, 6. pesem hvalnice, 11. odlično kurivo, 12. zgodnje vino, 14. egipčanska očesna bolezen, 15. popularni francoski pisatelj (Jules), 16. kemični znak za tantal, 18. tifus, pegavica, 19. živalska vrsta, 20. dedna zasnova, 21. Ober, 22. vrsta sekire, 23. nekdanja vojaška enota, 24. oziralni zaimek, 25. krepična pišča, 26. vodno prevozno sredstvo, 27. slovenski impresionist (Matej), 30. francoska zakonca, odkritelja radia, 31. trgovski potnik, zastopnik, 32. tesno se prilagajajoča obleka iz pletenine, 34. težak tovorni voz, 36. dan v tednu, 37. kraj na Primorskem, 38. začetnici hrvaškega pisatelja (Zlatarjevo zlato), 40. sibirski veletok - 41. sovjetski šahovski veleojster (Paul), 42. oglarska naprava, 44. pripadnik staroslovanskega rodu, 45. krilo poslopja, 46. del pristanišča, 47. kemični znak za platino, 48. mesto v Španiji južno od Madrida, 49. podolgovata površina, 50. zbiranje podatkov, 52. sodobni slovenski pesnik (Janez), 53. sorodnik, 54. največji jugoslovanski polotok.

NAVPIČNO: 1. glavno mesto ČSSR, 2. avstroogriški skladatelj operet (Franz, »Dežela smehljaja«), 3. rimski bog ljubezni, 5. avtomobilska oznaka Titograda, 6. glasbena oznaka za hitro, živo izvajanje, 7. nadeto zelje, 8. ime italijanske filmske igralka Magnani, 9. generalni sekretar OZN

tu. Med tem so bile žrtvovane lutke na konju, ki so tolkle po bobnu ali trobentam, ali so se med seboj dvojevali. nadalje je leje, ki so se premikale in ki so imele udi galjote.

Eden najnamenitejših avtomatov vseh časov je bil »turški šahist«, ki ga je izdelal Wolfgang von Kempelen, ki je vsakega šahista, čeprav je bil še tak mojster, neusmiljeno premačal. Proti temu avtomatičnemu šahistu sta izgubila tudi Fridrik Pruski in Napoleon. Toda že takrat so mnogi dvomili o tem avtomatu, sumili so namreč, da je v tem avtomatu skrit človek in sicer znani šahovski mojster Muret. Tendar pa tega nikoli niso mogli do kraja preveriti in dokazati, kajti pred vsako partijo so vsa vrata tega avtomata odprli tako, da se je mogel prepričati vsakdo, nasprotnik in vsi gledalci, o »poštenosti« avtomata. Zal pa je ta »turški šahist« zgorel v firenzijskem muzeju, tako da tudi sedaj ni mogoče ugotoviti resnice.

Človeka-robota, ki ni bil sleparija, marveč pravcata tehnična mojstrovina, sta izdelala Pierre Jaquet-Droz in njegov sin Henri. Oče je napravil robota-pisarja, sin pa leta 1773 figure, ki so slikale, dalje je izdelal orglavko, ki jo je pokazal celo v Parizu. Te figure so se ohranile do konca stoletja in so ves čas brezhibno delovale.

Pozneje so izdelovali robote, ki so sestavljali godbo na pihala, potem orkester in ki sta izvajala korčnice, valčke, polke.

V našem stoletju, v dobri tehnike, pa je pri občinstvu zanimanje za te vrste »čarovnijske« močno popustilo. Edinole vojna industrija v mnogih deželah se trudi, da bi izdelovala robote kot »čudežno orožje«, ki bi jih mogli uporabiti v vojni nameste ljudi, da bi z njimi pobijali svoje sovražnike.

In tako naj bi se v prihodnosti robote, ki so že pred več sto leti vzbujali pri ljudeh občudovanje in veselje, spremenili v morilno orožje, ki bi vzbujalo strah in širilo pogubo in povzročalo razdejnanje.

Morda pa Tomaž Akvinski, ki je pred sedemsto leti označil človeka-robota Albertusa Magnusa za »hudičevoro orodje«, le ni tako napačno sodil.

S. A.

gi dvomili o tem avtomatu, sumili so namreč, da je v tem avtomatu skrit človek in sicer znani šahovski mojster Muret. Tendar pa tega nikoli niso mogli do kraja preveriti in dokazati, kajti pred vsako partijo so vsa vrata tega avtomata odprli tako, da se je mogel prepričati vsakdo, nasprotnik in vsi gledalci, o »poštenosti« avtomata. Zal pa je ta »turški šahist« zgorel v firenzijskem muzeju, tako da tudi sedaj ni mogoče ugotoviti resnice.

Človeka-robota, ki ni bil sleparija, marveč pravcata tehnična mojstrovina, sta izdelala Pierre Jaquet-Droz in njegov sin Henri. Oče je napravil robota-pisarja, sin pa leta 1773 figure, ki so slikale, dalje je izdelal orglavko, ki jo je pokazal celo v Parizu. Te figure so se ohranile do konca stoletja in so ves čas brezhibno delovale.

Pozneje so izdelovali robote, ki so sestavljali godbo na pihala, potem orkester in ki sta izvajala korčnice, valčke, polke.

V našem stoletju, v dobri tehnike, pa je pri občinstvu zanimanje za te vrste »čarovnijske« močno popustilo. Edinole vojna industrija v mnogih deželah se trudi, da bi izdelovala robote kot »čudežno orožje«, ki bi jih mogli uporabiti v vojni nameste ljudi, da bi z njimi pobijali svoje sovražnike.

In tako naj bi se v prihodnosti robote, ki so že pred več sto leti vzbujali pri ljudeh občudovanje in veselje, spremenili v morilno orožje, ki bi vzbujalo strah in širilo pogubo in povzročalo razdejnanje.

Morda pa Tomaž Akvinski, ki je pred sedemsto leti označil človeka-robota Albertusa Magnusa za »hudičevoro orodje«, le ni tako napačno sodil.

S. A.

Iz življenja kaskaderjev in filmskih akrobatov

Stalno tveganje in nevarnost zaradi vsakdanjega kruha

Vsak človek se boji, a strah je treba premagati

Ni je stvari, ki je ne bi znal napraviti: skačejo z dirjalčega konja in se valijo več desetih metrov po prašnih tleh, plezajo po strmih pečinah kot pajki, skačejo s skale na skalo kot gamsi, sprehajajo se po starih brezhibnih kot na promenadi, divje se pretepajo in boksaajo, plezajo na drevesa kot vervece, skačejo v prepad z višine 18 metrov. Nikoli ne ugovarjajo: to je namreč njihov posel. Režiser razloži svoje želje inštruktorsko, slednji ukaže in vsi ga takoj ubogajo brez pomislekov. Da, brez pomislekov; kajti ko bi včasih nekoliko pomislili, bi postala zadeva le komplikirana. Ne ugovarjajo: izvedejo. In čim bolj naravno, tem bolje. Ne ustrahuje se niti pred povdigi, ki se zdijo skoro nemogoči. Edina stvar, ki jo mrzi, je beseda, oziroma vzdevek kaskader. Ta definicija jih žali, skoro bi rekli ponižuje.

»Igralci smo!« pravijo. In ker se takoj zavedo, da in nekoliko preveč pretiravajo, dodajo: »Smo igralci-akrobati.«

Kdo pa pravzaprav so? V teoriji je lahko tak »igralce« vsakdo: bivši atlet, akrobat, statist, ki ni boječ (ali bolje, ki se mu zdi, da ni boječ), atletsko razvit mladenič in ne nazadnje človek, ki je nujno potreben za službo. Pred kakšnimi petnajstimi leti ni bilo težko srečati pred ateleji rimskega filmskega mesta Cinecittà tudi bivše športne šampione, ki so že doživljali trenutke slave.

»Rekli so mi, da dobro plačajo in sem se odločil. Bili so težki časi, otroci so bili bolehljni. Razumete... dvajset tisoč let dnevno in še posebej na gradbiščih, ki so bila polna mize macej solze...« pripoveduje bivši boksarji prvak Giovanni Manca. »Ko sem se znašel prvič na robu petnajstmetrskega prepada, sem že hotel odstopiti. Toda pomislil sem na zaslužek in skočil.«

Improvizacije dandanes ni več dovoljene. Od kaskaderja se zahteva, da neke vrste specializacija v njegovi stroki. Igralec-akrobat, ali kot mu pravijo Amerikanci »stunt man«, mora biti več plavalca, jahanja, sabljanja, boksa-

Filmska igralka Olinka Berova (da je zelo očarljiva in ljubka, ni treba, da posebej povedati) je edina češkoslovaška umetnica, ki nastopa tudi v filmih na Zahodu. Olinka Berova nastopa sedaj v angleškem filmu »Njeno maščevanje«.

Iz življenja kaskaderjev in filmskih akrobatov

Stalno tveganje in nevarnost zaradi vsakdanjega kruha

Vsak človek se boji, a strah je treba premagati

Ni je stvari, ki je ne bi znal napraviti: skačejo z dirjalčega konja in se valijo več desetih metrov po prašnih tleh, plezajo po strmih pečinah kot pajki, skačejo s skale na skalo kot gamsi, sprehajajo se po starih brezhibnih kot na promenadi, divje se pretepajo in boksaajo, plezajo na drevesa kot vervece, skačejo v prepad z višine 18 metrov. Nikoli ne ugovarjajo: to je namreč njihov posel. Režiser razloži svoje želje inštruktorsko, slednji ukaže in vsi ga takoj ubogajo brez pomislekov. Da, brez pomislekov; kajti ko bi včasih nekoliko pomislili, bi postala zadeva le komplikirana. Ne ugovarjajo: izvedejo. In čim bolj naravno, tem bolje. Ne ustrahuje se niti pred povdigi, ki se zdijo skoro nemogoči. Edina stvar, ki jo mrzi, je beseda, oziroma vzdevek kaskader. Ta definicija jih žali, skoro bi rekli ponižuje.

»Igralci smo!« pravijo. In ker se takoj zavedo, da in nekoliko preveč pretiravajo, dodajo: »Smo igralci-akrobati.«

Kdo pa pravzaprav so? V teoriji je lahko tak »igralce« vsakdo: bivši atlet, akrobat, statist, ki ni boječ (ali bolje, ki se mu zdi, da ni boječ), atletsko razvit mladenič in ne nazadnje človek, ki je nujno potreben za službo. Pred kakšnimi petnajstimi leti ni bilo težko srečati pred ateleji rimskega filmskega mesta Cinecittà tudi bivše športne šampione, ki so že doživljali trenutke slave.

»Rekli so mi, da dobro plačajo in sem se odločil. Bili so težki časi, otroci so bili bolehljni. Razumete... dvajset tisoč let dnevno in še posebej na gradbiščih, ki so bila polna mize macej solze...« pripoveduje bivši boksarji prvak Giovanni Manca. »Ko sem se znašel prvič na robu petnajstmetrskega prepada, sem že hotel odstopiti. Toda pomislil sem na zaslužek in skočil.«

Improvizacije dandanes ni več dovoljene. Od kaskaderja se zahteva, da neke vrste specializacija v njegovi stroki. Igralec-akrobat, ali kot mu pravijo Amerikanci »stunt man«, mora biti več plavalca, jahanja, sabljanja, boksa-

nja, skakanja, tekanja, mora dobro obvladati judo in tudi recitacijo. Težko, nevarno in utrudljivo življenje, ko je zaposlen. In vse to za

ŠPORT ŠPORT ŠPORT ŠPORT

Šport zajema vedno širše sloje

Tudi na Kontovelu športno društvo

Poleg športnega društva Gaja s Padrič je na letošnjih jubilejnih slovenskih športnih igrah nastopil kot novinec tudi Kontovel. Domači športniki so se vrgli na delo in v nekaj tednih spravili na noge nošnje, odbojkarstvo, košarkarstvo, ekipno ter plavalno in telovadno skupino. Z velikim navdušenjem so se organizatorji lotili dela, športniki pa treninga. Na Kontovelu je kar završalo: navdušenje je zašlo vse, še tiste, ki se za šport niso zanimajo. In naenkrat je vsa vasa postala ponosna na svoje športnike. Skratka — šport je važno družilo v eno družino.

Ko pa so prišli še prvi uspehi (v nogometu, plavanju itd.) je bil Kontovel poplaval za vloženi trud ter vesel, da je znal premagati prve ovire. Lahko pa je vesel nad svojimi športniki, tudi zaradi tega, ker niso šli tekmovali samo z namenom, da bi dosegli zmage, ampak je bilo njih pravilo tudi dobro gledati in disciplinirati.

Zdaj marljivo Kontovelci že kujejo načrte za prihodnost. V sredo, 25. oktobra, se je v Društveni gostilni na Kontovelu zbralo veliko število domačinov, predvsem športnikov, ki so soglasno sklepali zavestni vsi sila za zgraditev novega športnega igrišča za odbojko in košarko. Ker so se domači športniki zelo dobro izkazali na slovenskih športnih igrah in ker so jih ti uspehi spodbudili k nadaljnjemu delu in športnemu izvižanju, je vaška skupnost začela, da je treba tej mladini nuditi primerno igranje, kjer se bo v prostih urah lahko vadila in tekmovala ter tako krepila zdravje in gniljavno duševnost. Posebno važno je tole dejstvo tudi zaradi tega, ker že ves povojni čas nima mlada nikaškega športnega objekta, kjer bi se shajala in igrala, in ne razpolaga zato s svojim prostim časom tako, kot bi želela.

Kontovelci so zaradi tega sklenili, da je treba mladini nuditi primerno igranje, da ne bo tako več prepričani sami sebi. Začeli so iskati primeren teren, kjer bi domačini prostovoljno zgradili odbojkarstvo in košarkarsko igrišče. Pri tem je šlo pobudnikom velikokrat na pomoč Gospodarsko društvo s Kontovelu, ki je mladini odstopilo kos zemljišča, ki leži za društveno gostilno.

Vaščani se zdaj že pripravljajo

V PETEK V NABREŽINI

Zanimiva razprava o športu in kulturi

V petek je bila v Nabrežini zanimiva razprava o temi »Šport in kultura«. Debatno je vodil domačin Igor Tuta, kot predavatelj pa so sodelovali dr. Josip Tuta, prof. Bojan Pavletič in slikar Josip Cesar. Razprava je bila, da se je v dvorani nabralo precej mladine, vendar niso opazili kulturnikov in starejših ljudi.

Po kratkem uvodu Igorja Tute je leta prepuštil besedo Pavletiču, ki je poudaril povezanost med kulturo in športom. Kot so potrebni pevovalci za kulturo, so potrebni za športno delovanje trenerji. Pomembno je, da kultura in šport nista ločeni, ampak sta del enega celotnega pomena. Kulturno in športno delovanje je treba podpreti le s kulturnimi in športnimi prireditelji. Vsak športnik naj bi bil za nas lahko usoden. Zato moramo odstraniti tiste ljudi, ki naše delo ogrožajo. Kultura in šport se dopolnjujeta le v perifer-

ILJA ERENBURG

SREČANJA S SODOBNIKI

(Odlomki iz knjige »Ljudje, leta, življenje«)

Aleksander Jakovljevič Tairov

V začetku je plačal tudi davek dekadentom. Na odru je izvedel »Salomona«. Ta igra pa ni navduševala samo njega. Tairov jo je uprizoril 1917. leta, Mardžanov pa 1919. leta. Kasneje ni nihče omenjal grehov Mardžanov, Tairovu pa niso hoteli odpustiti »Salomona«. V bistvu so dekadencu številni preboleti ob svojem času. Slišal sem bil, kako je A.V. Lunarski leta 1909. leta z zanosom recitiral najbolj dekadentne pesmi Baljmoneta. Brjusov ni v mladosti pisal samo dekadentnih erotičnih pesmi in krasil svojih sten z Ropovimi slikami, temveč se je navduševal nad poemi Igorja Severjanina, ki je bil kljub temu, da se je označeval za »egofuturista«, dekadent za friziranje in gibalne. Na odru Rudolfovnega teatra so uprizorili dekadentno predstavo »Nekdo v svetu«, katere junak je kot klicar na sejmu sporočal: »Rodil se je človek.« V malem teatru so prav tako izvajali zloščeno »Salomona«. In vse to so naglo pozabili. Toda, zdaj se, da obstajajo ljudje, ki se rodijo pod nesrečno zvezdo. Tairov je prehodil veliko in zapleteno pot, ko pa je ležal v mrtvaški krsti, je na pogreb eden izmed režiserjev v napisanem govoru vendar omenil njegove nekdajne zablode.

Ko so ga prosili, naj pove ali pa napiše kaj o svojem

DOMAČI NOGOMET

Danes, 12. novembra

II. kategorija

Ob 14.30 v Nabrežini

VESNA — ROSANDRA

Ob 14.30 v Standreži

JUVENTINA — POZZUOLO

III. kategorija

Ob 10.30 v Boljuncu

ZARJA — LIB. PROSEK

Ob 10.30 v Nabrežini

PRIMORJE — ALABARDA B

Ob 12.15 pri Sv. Ivanu

TECNOOFER — PRIMOREC

Ob 14.30 v Boljuncu

BREG — UNION

Ob 12.30 v Boljuncu

BREG — S. ANNA

Mladinsko prvenstvo

Ob 12.30 v Boljuncu

BREG — S. ANNA

DANES PO NAŠIH IGRISČIH

Breg-Union «clou» tekma nogometne nedelje

Današnje, tretje kolo III. amaterske lige se nam obeta dokaj zanimivo. Na sporedu so zanimive tekme, ki bodo morda prinesle prva presenečenja. Vsekakor ima glavno besedo še vedno vreme. Igrišča so blatna. Upati je treba, da ne bo deževalo, ker bodo tekme s tehničnega vidika še enkrat izgubile svojo vrednost, rezultati pa ne bodo najboljši.

Bazoviška Zarja bo danes igrala na domačem igrišču. V gosteh bo imela žilavo enajsterico Libertas Prosek. Nedeljski negativen nastop bodo skušali Baldassin in drugi seveda popraviti. Prav zaradi tega smo prepričani v pozitivni rezultat. Vsekakor Libertas s Proseka ni moštvo, ki ga lahko podcenjujemo,

katji razpolaga z dobro predno petko, ki ima svoje skrivno orožje v protinapadu. Če bo uspelo Zarji ustaviti te protinapade, ji bo brez dvoma uspelo tudi do pozitivnega rezultata.

Enajsterica Primorca bo šla v goste k Tecnofermentu. Trebenčci so do sedaj odigrali dve tekmi, a niso našli še prave forme. Tudi Tecnoferment ni v najboljši kondiciji, ker do sedaj ni igrala še nobene tekme. Morda prav zaradi tega upajo Trebenčci presenetiti nasprotnika, ki sicer letos resneje misli na prvenstvo. Tecnoferment je zato ojačila postavbo: razpolaga s solidno obrambo, v napadalnih vrstah pa ima odlične in izkušene igralce kot so Cernecca, Monica, Zampolli. Zato nedvoumno čaka Trebenčce težko srečanje.

«Clou» tekma dneva bo derby med Bregom in Unionom. V takih srečanjih igra po navadi glavno vlogo morala in psihološka moč. Boljuncani imajo brez dvoma visoko moralo, saj so na vrhu lestvice. Kaže, da Podlonejci ne zaostajajo dosti, saj končno zasledujejo Brežane le s točko razlike. Jasno je, da obe ekipi upata na celotni izkupicek. Brežani, ker bi se s tem oddaljili od nasprotnikov, Podlonejci pa, ker bi z zmago dohiti Brežane v prvenstveni razpredelnici. Komu bo uspelo? Brežani pravijo, da viretji gre rado. (Sključeno se namreč na dve prejšnji zmagi). Morda pa se bosta le zadovoljila s točko.

Primorje bo še enkrat igralo pred domačim občinstvom. V gosteh bo namreč imelo enajsterico Alabarde. Prosečani bodo v nedeljo nekoliko spremenili postavbo. Vrataja Štoko, ki je bil kaznovan, bo nadomestil Furian, Germani pa, ki je končal kazensko dobo, bo verjetno vstopil v enajsterico. Ni izključeno, da bo Nicolodi danes prvič obelodan Primorja. Skratka: Prosečani bodo po vsej verjetnosti igrali v standardni postavi. Kaj pa Alabarda? Tržačani so že v tekmi z Bregom dokazali, da so dokaj solidno moštvo, saj ekipo sestavljajo rezerve moštva, ki igra v I. amaterski ligi, kar seveda ni malo. Prosečani bodo prav na sredini igrala. Če bo to uspelo Metelku in Milicu, bo gotovo »clou«-lažja.

Kaj pa Američani? Baže nameravajo v prihodnjem letu doseči čase blizu 56 sekund na 100 m. Kako mislijo to uresničiti ob že izpolnjeni tehniki plavanja in ob že izredno velikem treningu si ne predstavljamo.

Kdo bo zmagal v Mehiki? Mislim, da Matthes! Kaj pa? Pred važnimi tekmi imam tremo, ki pa se ob startu spremeni v psihološko energijo. Vem, da bo že vstop v finale težaven, nanj pa računam. Za kolajno bo treba premagati predvidoma dva Američana, enega Sovjeta... Kolajno prejme dobra tretjina finalistov.

Tako je odgovarjal Franco Del Campo. Mirno, premišljeno in strokovno, s čutom odgovornosti do kolektivne državne reprezentance.

BRUNO KRIZMAN

NOGOMET DANES

A SKUPINA

CLIGE

(9. kolo)

LEGNANO — TRIESTINA

Trono

BIELLESE — TREVIGLIESE

Scolari

BOLZANO — ALESSANDRIA

Beretta

COMO — SOLBIATESE

Serafino

ENTELLA — PRO PATRIA

Sgheri

MESTRINA — SAVONA

Capellotti

MONFALCONE — TREVISO

Clerico

PAVIA — RAPALLO

Fuschi

UDINESE — PIACENZA

Bellandi

VERBANIA — MARZOTTO

Levero

OBVESTILA

SD BREG priredi ob zaključku 10. SSI zakusko za vse nastopajoče, ki bo danes, 12. t. m. ob 17. uri v dvorani Pd V. Vodnik v Dolini. Ob tej priložnosti bodo razdelili zmagovalcem diplome.

NOGOMET DANES

A SKUPINA

CLIGE

(9. kolo)

LEGNANO — TRIESTINA

Trono

BIELLESE — TREVIGLIESE

Scolari

BOLZANO — ALESSANDRIA

Beretta

COMO — SOLBIATESE

Serafino

ENTELLA — PRO PATRIA

Sgheri

MESTRINA — SAVONA

Capellotti

MONFALCONE — TREVISO

Clerico

PAVIA — RAPALLO

Fuschi

UDINESE — PIACENZA

Bellandi

VERBANIA — MARZOTTO

Levero

ALIGA

(8. kolo)

BOLOGNA — SPAL
BRESCIA — INTER
CAGLIARI — JUVENTUS
MANTOVA — ATALANTA
MILAN — SAMPDORIA
NAPOLI — FIORENTINA
ROMA — LANERROSSI
TORINO — VARESE

BLIGA

(10. kolo)

CATANZARO — LECCE
GENOVA — LIVORNO
MONZA — PALERMO
PADOVA — NOVARA
PERUGIA — MODENA
PISA — VERONA
POTENZA — MESSINA
REGGINA — CATANIA
REGGINA — LAZIO
VENEZIA — FOGGIA

Hotel «Krn» Tolmin

Modernizirani hotel B kategorije. 54. ležišč. V vseh sobah telefon, koparica, delno lastni WC. Centralna kurjava. V vsakem nadstropju družabni prostor. Velika restavracija s kvalitetno kuhinjo. Specialitete na žaru. Soške postrežbe. Kavarna. Aperitiv bar. Atraktivna, steno opremljena grajska klet iz 17. stoletja Lepo urejena. V obliki barja z mednarodnim turističnim programom.

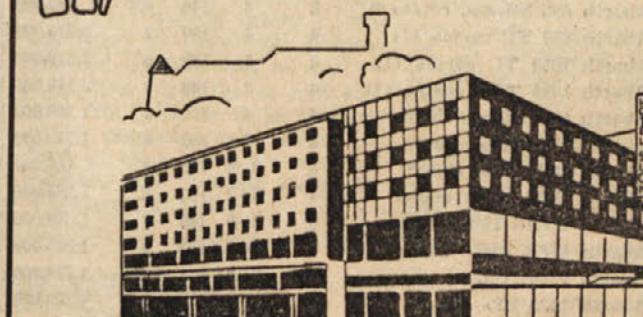
HOTEL «Grad Otočec»

Otočec ob Krki - Telefoni: 068 - 21.512, 21.321

Hotel s 60 sobami, 122 ležišč, renomirana restavracija, ugodnosti za rekreacijo - ribolov in izleti - camping

HOTEL SLON LJUBLJANA

TITOVA UL. 10 TEL. 20641-43

HOTEL Z MODERNIM KONFORTOM • PRIZNANA MEDNARODNA IN NARODNA RESTAVRACIJA • NOČNI BAR Z MEDNARODNIM ARTISTIČNIM PROGRAMOM • KAVARNA • SLAŠČICARNA • KLUBSKI IN BANKETNI PROSTORI

v njuno stanovanje, v katerem nista živel. Slehera žalitev se mi je zdela lažja, če sem začutil njuno sočustvovanje in nežnost.

1949. leta so Tairova poslali na delo v tuje gledališče. Bil je zelo discipliniran človek, čakal je na delo, toda ni ga dobil.

V svoji stari knjigi, ob spominu na začetek svojega gledališnega dela, je Tairov napisal: »Ko so se po ulicah Moskve končno pojavili prvi lepaki z napisom »Komorno gledališče«, smo prosili mimoidoče, naj jih bera na glas, da bi se zagotovo prepričali, da je to resničnost in ne privid.« Zadnje tedne svojega življenja je bolni Aleksander Jakovljevič počasi odhajal iz hiše. Ker so se bali zanj, so ga njegovi bližnji spremljali na njegovih poteh. Prihajal je do zida, kjer so bili nalepljeni gledališki lepaki in pozorno si jih je ogledoval. Lepaka Komornega gledališča pa ni bilo...

Julian Tuwim

1922. leta je prišel k meni v meščanski hotel na Trautenastrasse, kjer sem stanoval, neznan človek in mi srmežljivo, a ponosno rekel: »Jaz sem — Tuwim.« V tistem času nisem poznal njegovih pesmi, toda takoj sem obetl nemir: pred menoj je bil pesnik. Vsi vedo, da je na svetu mnogo stihotvorcev in malo pesnikov, zato srečanje z njimi tako globoko pretresejo. Puskini je govoril, da izven trenutkov navdušenja in navdihov pesniška duša uživa hladen sen. Morda pa ta navidezni hlad peče ljudi? Tuwimov »hladni sen« je bil strasten, grenak, omamljujoč.

Zanimal se je za ruske pesnike in Moskvo. Imel je dve strasti: ljubezen do ljudi in tegobno strast do umetnosti. Zato sva takoj našla skupen jezik.

(Nadaljevanje sledi)

DARWIL
najnovejši izum moderne tehnike

SUPERAUTOMATIC s 57 rubini in z 88 rubini

«Luis D'Or»
najtanjša ura na svetu

Generalno zastopstvo «LA CLESSIDRA»
Trst - Piazza S. Antonio Nuovo N. 4-1. nadstropje

Import - Export

Prodaja na veliko in drobno

Velika izbira zlatnine po tovarniških cenah!

Izredni popusti - Garancije

ŠVICARSKA SUPERMARKA

NOVA IZBIRA USNJE KONFEKCIJE IZ

KOZJEGA in SVINJSKEGA VELURJA

Novi kroji
plašče
suknjičev
kostimov

Krznena podloga za zimske dni

Za ženske plašče ovrtniki in bobice iz plemenitega krzna

10% POPUST pri plačilu s konvertibilno valuto

Hotel «Krn» Tolmin

HOTEL «Grad Otočec»
Otočec ob Krki - Telefoni: 068 - 21.512, 21.321

Hotel s 60 sobami, 122 ležišč, renomirana restavracija, ugodnosti za rekreacijo - ribolov in izleti - camping

HOTEL SLON LJUBLJANA
TITOVA UL. 10 TEL. 20641-43

HOTEL Z MODERNIM KONFORTOM • PRIZNANA MEDNARODNA IN NARODNA RESTAVRACIJA • NOČNI BAR Z MEDNARODNIM ARTISTIČNIM PROGRAMOM • KAVARNA • SLAŠČICARNA • KLUBSKI IN BANKETNI PROSTORI

49. MEDNARODNI AVTOMOBILSKI SALON

TURIN, OD 1. DO 12. NOVEMBRA 1967

PRIREJEN POD OKRILJEM

A. N. F. I. A. ASSOCIAZIONE NAZIONALE FRA INDUSTRIE AUTOMOBILISTICHE

580 RAZSTAVLJAVCEV IZ 15 DRŽAV:

Avstrija, Belgija, Češkoslovaška, Danska, Francija, Italija, Japonska, Nizozemska, Španija, Švedska, Švica, Velika Britanija, Zahodna Nemčija, Združene države Amerike, ZSSR

ITALIJANSKI AVTOMOBILI NA TURINSKEM SALONU

TIP	Štev. valjev	Število mest	Maks. hitrost (km/h)	Poraba goriva (l/100 km)	Cenik
ABARTH					
«Fiat-Abarth 595 normales» berl.	2	4	120	5,9	650.000
«Fiat-Abarth 595 SS» berlina	2	4	130	6	675.000
«Fiat-Abarth 695 SS» berlina	2	4	140	6,3	770.000
«Fiat-Abarth 695 SS/ass. corsa» b.	2	4	140	6,3	925.000
«Fiat-Abarth 850 TC corsa» (1)	4	4	180	7	2.510.000
«Fiat-Abarth 1000 TC corsa» (1)	4	4	188	8	2.610.000
«Fiat-Abarth 1000 TCR corsa» (1)	4	4	188	8	3.110.000
«Fiat-Abarth OT 1000» berlina	4	4	150	8	1.100.000
«Fiat-Abarth 1000» spider	4	2	160	8	1.340.000
«Fiat-Abarth OT 1000» coupé	4	2+2	155	8	1.160.000
«Fiat-Abarth OTS 1000» coupé	4	2+2	160	8	1.295.000
«Fiat-Abarth OTSS 1000» coupé	4	2+2	160	8	1.330.000
«Fiat-Abarth OTR 1000» coupé	4	2+2	172	8	1.575.000
«Fiat-Abarth 1300» coupé	4	2+2	170	9	1.335.000
«Fiat-Abarth 1000 SP» corsa	4	2	—	—	4.120.000
«Fiat-Abarth OT 1300» corsa	4	2	240	—	5.786.000
ALFA ROMEO					
«Giulia 1300» berlina	4	5	155	9,7	1.245.000
«Giulia 1300 TI» berlina	4	5	160	9,8	1.375.000
«GT 1300 Juniors coupé (1)»	4	2+2	170	9,8	1.595.000
«Giulia supers» berlina (6)	4	5	175	10,4	1.665.000
«Giulia sprint GT Veloces coupé	4	4	185	10,5	2.245.000
«Giulia GTA» coupé	4	2+2	185	—	2.995.000
«1600 spiders» (3)	4	2	185	10,5	2.195.000
«2600» berlina	6	6	175	14	2.700.000
«2600 sprint» coupé (4)	6	4	200	14,5	3.375.000
«2600 SZ» coupé	6	2+2	210	14,5	3.970.000
«Gran Sport Quattroruote» Ex. (5)	4	2	150	10,4	2.560.000
AUTOBIANCHI					
«Bianchina 4 posti» (1)	2	4	95	5,5	515.000
«Bianchina 4 posti special» (1)	2	4	105	5,7	575.000
«Bianchina» cabriolet (1) (2)	2	4	105	5,7	635.000
«Bianchina panoramica» (3) (4)	2-OR	2+2	95	5,2	585.000
«Primula 2 portes berlina» (5)	4	5	135	7,5	930.000
«Primula 3 portes berlina»	4	5	135	7,5	970.000
«Primula 4 portes berlina» (6)	4	5	140	7,5	1.035.000
«Primula 5 portes berlina»	4	5	140	7,5	1.030.000
«Primula» coupé (7)	4	4-5	145	8,5	1.190.000
BIZZARINI					
«GT Strada 5300» berlinetta	8-V	2	280	19,4	5.950.000
«GT Europa 1900» berlinetta	4	2	210	8	2.980.000
DE TOMASO					
«Vallelunga» coupé (1)	4	2	195	12,4	3.500.000
«Mangusta» coupé	8-V	2	—	—	—
DINO					
«206 GT» coupé	6-V	2	235	13,15	4.950.000
FERRARI					
«275 GTB 4» berlinetta	12-V	2	260	18,20	6.500.000
«330 GTS» spider	12-V	2	235	18,20	6.500.000
«330 GTC» coupé	12-V	2	245	18,20	6.500.000
«365 GT 2+2» coupé	12-V	2+2	245	17,22	8.000.000
FIAT					
«500 F» berlina t.a.	2	4	95	5,3	475.000
«600 D» berlina	4	4	110	5,8	640.000
«600 D» trasformabile	4	4	110	5,8	655.000
«850 Berlina normale»	4	5	120	6,3	750.000
«850 Berlina supers»	4	5	125	6	750.000
«850 Idroconvert»	4	5	125	6	825.000
«1100 R» berlina	4	5	130	7,8	885.000
«850» coupé	4	2+2	135	7	950.000
«850» spider	4	2	145	7,2	1.050.000
«124 Sports» spider	4	2+2	170	9,5	1.550.000
«124 Sports» coupé	4	4	170	9,5	1.490.000
«Dinos» spider	6-V	2+1	210	15,8	3.485.000
«Dinos» coupé	6-V	4	200	14,7	3.650.000
«2300 S» coupé	6	4	190	16,7	2.885.000
«500 F» giardiniera	2-OR	4	95	5,2	575.000
«850» Familiare (1)	4	7	100	7,6	955.000
«1100 R» Familiare	4	5	130	8	920.000
«124» Familiare	4	5	140	9,2	1.090.000
«1800 B» Familiare	6	6	145	11,7	1.615.000
«2300» Familiare	6	6	160	11,9	1.855.000
«124» berlina	4	5	140	8,5	1.035.000
«1500 Lunga» berlina	4	6	145	9,9	1.360.000
«125» berlina	4	5	160	9,9	1.300.000
«1800 B» berlina	6	6	145	11,7	1.515.000
«2300 berlina lussos»	6	6	160	11,8	1.790.000
GIANNINI					
«500 TV» berlina	2	2+2	108	5,8	578.000
«590 GT» berlina	2	2+2	120	5,8	615.000
«700 4C» coupé	4-OR	2+2	135	7	—
«750 TV» berlina	4	4	125	6	760.000
«850 S» berlina	4	4	135	6,5	895.000
«1000 Sport» prototipo	4	4	180	9	1.590.000
INNOCENTI					
«Mini Minor 850» berlina	4	4	125	6	870.000
«Mini» giardinetta	4	4	120	6,5	975.000
«Mini Cooper» berlina	4	4	145	7,7	1.150.000
«Austin A 40 S» berlina	4	4	135	6,7	890.000
«Austin A 40 S combinata»	4	4	135	6,7	900.000
«IM 3 S» berlina	4	5	145	7,4	1.290.000
«1 4» berlina	4	5	135	6,7	1.050.000
«1 4 S» berlina	4	5	145	7,4	1.150.000
«Innocenti C» coupé	4	2	145	7	1.190.000
ISO					
«Iso Rivolta IR 300» coupé (1) (2) (3) (4) (5) (6)	8-V	4-5	220	19	5.340.000
«Iso Rivolta IR 340» coupé	8-V	4-5	238	21	5.600.000
«Iso Grifo Lusso GL 300» coupé (4) (5) (6)	8-V	2	260	18	7.300.000
«Iso Rivolta S4 300» berlina 4 p.	8-V	5	220	18	—
«Iso Rivolta S4 350» berlina 4 p.	8-V	5	230	19	—
LAMBORGHINI					
«L 350 GT» coupé	12-V	2	258	16+18	5.900.000
«400 GT» 2+2 coupé	12-V	2+2	260	16+18	6.350.000
«P 400 Miura» coupé	12-V	2	300	20	7.700.000
LANCIA					
«Fulvia 2C» berlina	4-V	5	145	8,3	1.365.000
«Fulvia GT» berlina (3)	4-V	5	152	8,6	1.425.000
«Fulvia» coupé	4-V	2+2	160	9	1.545.000
«Fulvia coupé Rallye 1,3» (4)	4-V	2+2	168	9,1	1.630.000
«Fulvia Sport 1,3»	4-V	2+2	174	8,9	1.845.000
«Fulvia 1,3» berlina (5)	4-V	3	176	8,6	1.955.000
«Flavia 1,5» berlina (5)	4-OR	6	152	9,9	1.800.000
«Flavia 1,8» berlina (5) (6)	4-OR	6	165	10,4	1.930.000
«Flavia 1,8» berl. iniez. (5) (6)	4-OR	6	170	10,5	2.170.000
LANCIA					
«Flavia 1,8» coupé (1)	4-OR	2+2	173	9,6	2.385.000
«Flavia convertible» 1,8 (1)	4-OR	2+2	173	9,6	2.290.000
«Flaminia 2,5» berlina	6-V	6	167	12,6	3.000.000
«Flaminia 3B 2,5» coupé (2)	6-V	4	178	14,3	3.240.000
«Flaminia 3C GT 2,5» coupé	6-V	2	191	13	3.335.000
«Flaminia 3C convertible 2,5»	6-V	2	190	13	3.335.000
«Flaminia 2,8» berlina	6-V	6	170	13,9	3.200.000
«Flaminia 3B 2,8» coupé (2)	6-V	4	181	14,6	3.440.000
«Flaminia 3C GT 2,8» coupé	6-V	2	194	14,5	3.335.000
«Flaminia 3C GT 2,8 2+2» coupé	6-V	2+2	191	14,7	3.650.000
«Flaminia 3C convertible 2,8»	6-V	2	193	14,2	3.335.000
«Flaminia 3C Supersport 2,8»	6-V	2	210	15,2	3.615.000
MASERATI					
«3500 GTIS» coupé 2+2 Sebring (1)	6	2+2	235	15	5.600.000
«3700 GTIS» coupé 2+2 Sebring	6	2+2	245	15	5.850.000
«3700 GTI» 2 posti coupé Mistral	6	2+2	245	15	5.830.000
«3700 GTI» convert. Mistral (2)	6	2+2	245	15	5.830.000
«4000 GTI» 2 posti coupé Mistral	6	2+2	255	16	6.130.000
«4000 GTI» convert. Mistral (2)	6	2+2	255	16	6.130.000
«4200 4 portes berlina (1)»	8-V	5	230	19	6.300.000
«Mexico 4,2»	8-V	4	240	19	6.500.000
«Mexico 4,7»	8-V	4	255	20	7.500.000
«Ghibli 4,7»	8-V	2	280	22	7.800.000
MORETTI					
«595 SS» coupé	2	2+2	130	6	895.000
«850 SS Sportiva» coupé (1)	4	2	150	7	1.350.000
«1000 Sportiva» coupé (1)	4	2	160	8	1.500.000
«124/1300» coupé berlinetta	4	4	165	9	1.725.000
SIATA - AUTO					
«Spring» spider	4	2	125	6	795.000
S. I. V. A.					
«Sirio» coupé spider	6-V	2	200	—	—
URBANINA					
«Urbanina» elettrica (Ricarica incorp.)	—	2	52	—	—
«Urbanina» scoppio	1	2	65	—	—

